

Καταστατικό της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου¹

Υιοθετήθηκε στις 17.7.1998 από τη Διπλωματική Διάσκεψη των Πληρεξουσίων των Ηνωμένων Εθνών για την Ίδρυση Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου
Έναρξη ισχύος: 1.7.2002, σύμφωνα με το άρθρο 126²
Text: United Nations, Treaty Series, vol. 2187, p. 3

[όπως κυρώθηκε με το Ν. 3003/2002: **Κύρωση Καταστατικού Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, (ΦΕΚ 75, τ. Α΄)]**

Άρθρο πρώτο.- Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που υιοθετήθηκε από τη Διπλωματική Διάσκεψη του Ο.Η.Ε. στη Ρώμη, στις 17 Ιουλίου 1998, όπως διορθώθηκε στις 19 Νοεμβρίου 1998 και στις 12 Ιουλίου 1999, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

Καταστατικό της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου *

(*όπως διορθώθηκε στις 10 Νοεμβρίου 1998 και στις 12 Ιουλίου 1999)

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα Κράτη Μέρη στο παρόν Καταστατικό,

Γνωρίζοντας ότι οι λαοί συνδέονται με στενούς δεσμούς, καθώς οι πολιτισμοί τους αποτελούν μια κοινή κληρονομιά, και ανησυχώντας μήπως το ευαίσθητο αυτό μωσαϊκό καταστραφεί κάποια στιγμή,

Έχοντας κατά νου ότι στη διάρκεια αυτού του αιώνα εκατομμύρια παιδιά, γυναίκες και άνδρες υπήρξαν θύματα ανείπωτων βαρβαροτήτων που πληγώνουν βαθεία τη συνείδηση της ανθρωπότητας,

Αναγνωρίζοντας ότι τόσο σοβαρά εγκλήματα απειλούν την ειρήνη, ασφάλεια και ευημερία της ανθρωπότητας,

Επιβεβαιώνοντας ότι τα σοβαρότερα εγκλήματα που ενδιαφέρουν τη διεθνή κοινότητα στο σύνολο της δεν πρέπει να μένουν ατιμώρητα και ότι η αποτελεσματική τους δίωξη πρέπει να εξασφαλιστεί με τη λήψη μέτρων σε εθνικό επίπεδο και με την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας,

Αποφασισμένα να θέσουν τέλος στην ατιμωρησία αυτών που διέπραξαν τέτοια εγκλήματα, συνεισφέροντας έτσι στην πρόληψη των εγκλημάτων αυτών,

Ενθυμούμενα ότι είναι καθήκον κάθε κράτους να ασκεί την ποινική του δικαιοδοσία επί των υπευθύνων για διεθνή εγκλήματα,

Επιβεβαιώνοντας τους Σκοπούς και τις Αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και ιδιαίτερα ότι όλα τα Κράτη θα απόσχουν από την απειλή ή χρήση βίας κατά της εδαφικής ακεραιότητας ή πολιτικής ανεξαρτησίας οποιουδήποτε Κράτους ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο που δεν συνάδει με τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών,

Τονίζοντας σχετικά ότι τίποτα στο παρόν Καταστατικό δεν θα θεωρηθεί ότι επιτρέπει σε οποιοδήποτε Κράτος Μέρος να παρέμβει σε μια ένοπλη σύγκρουση ή στις εσωτερικές υποθέσεις οποιουδήποτε Κράτους,

¹ Σημείωση του επιμελητή της αγγλικής έκδοσης: Το κείμενο του Καταστατικού της Ρώμης κυκλοφόρησε ως έγγραφο με στοιχεία A/CONF.183/9 της 17.7.1998 και διορθώθηκε με τα πρακτικά της 10.11.1998, 12.7.1999, 30.11.1999, 8.5.2000, 17.1.2001 και 16.1.2002.

² Για τα συμβαλλόμενα μέρη και τις επιφυλάξεις και το καθεστώς της Σύμβασης βλέπε: <http://treaties.un.org>

Αποφασισμένα για τους σκοπούς αυτούς και για χάρη της παρούσας αλλά και των μελλοντικών γενεών, να ιδρύσουν ένα ανεξάρτητο, μόνιμο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο συνδεδεμένο με το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, με δικαιοδοσία επί των σοβαρότερων εγκλημάτων που ενδιαφέρουν τη διεθνή κοινότητα στο σύνολο της,

Τονίζοντας ότι το ιδρυόμενο κατά το παρόν Καταστατικό Ποινικό Δικαστήριο θα είναι συμπληρωματικό της δικαιοδοσίας των εθνικών ποινικών δικαστηρίων,

Αποφασισμένα να εγγυηθούν τον διαρκή σεβασμό και την εφαρμογή της διεθνούς δικαιοσύνης,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το Δικαστήριο

Άρθρο 1.- Δια του παρόντος ιδρύεται Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ("Το Δικαστήριο"). Τούτο θα αποτελεί μόνιμο θεσμό και θα δύναται να ασκεί τη δικαιοδοσία του επί προσώπων σε σχέση με τα σοβαρότερα εγκλήματα που ενδιαφέρουν τη διεθνή κοινότητα, όπως καθορίζονται στο παρόν Καταστατικό, και θα είναι συμπληρωματικό της δικαιοδοσίας των εθνικών ποινικών δικαστηρίων. Η δικαιοδοσία και λειτουργία του Δικαστηρίου διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Σχέση του Δικαστηρίου με τα Ηνωμένα Έθνη

Άρθρο 2.- Το Δικαστήριο θα συνδέεται με τα Ηνωμένα Έθνη μέσω συμφωνίας που θα εγκριθεί από τη Συνέλευση των Κρατών Μερών στο Καταστατικό και, εν συνεχεία, θα συναφθεί για λογαριασμό του Δικαστηρίου από τον Πρόεδρο του.

Έδρα του Δικαστηρίου

Άρθρο 3.- 1. Ως έδρα του Δικαστηρίου ορίζεται η Χάγη της Ολλανδίας ("φιλοξενούσα χώρα").

2. Το Δικαστήριο θα καταρτίσει συμφωνία έδρας με τη φιλοξενούσα χώρα η οποία θα εγκριθεί από τη Συνέλευση των Κρατών Μερών και θα συναφθεί στη συνέχεια για λογαριασμό του Δικαστηρίου από τον Πρόεδρο του.

3. Το Δικαστήριο δύναται να συνεδριάζει αλλού, όποτε θεωρεί τούτο επιθυμητό, όπως προβλέπεται στο παρόν Καταστατικό.

Νομικό καθεστώς και εξουσίες του Δικαστηρίου

Άρθρο 4.- 1. Το Δικαστήριο έχει διεθνή νομική προσωπικότητα. Διαθέτει επίσης και τη νομική ικανότητα που του είναι αναγκαία για την άσκηση των λειτουργιών του και την εκπλήρωση των σκοπών του.

2. Το Δικαστήριο δύναται να ασκεί τις λειτουργίες και εξουσίες του, όπως προβλέπεται από το παρόν Καταστατικό, στο έδαφος οποιουδήποτε Κράτους Μέρους και, με ειδική συμφωνία, στο έδαφος οποιουδήποτε άλλου κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ, ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Εγκλήματα που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου

Άρθρο 5.- Η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου περιορίζεται στα σοβαρότερα εγκλήματα που εν-
διαφέρουν τη διεθνή κοινότητα στο σύνολο της. Τα Δικαστήρια έχει δικαιοδοσία σύμφωνα με το
παρόν Καταστατικό επί των ακόλουθων εγκλημάτων:

- (α) Το έγκλημα της γενοκτονίας
- (β) Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας
- (γ) Εγκλήματα πολέμου
- (δ) Το έγκλημα της επίθεσης

Το Δικαστήριο θα ασκήσει δικαιοδοσία επί του εγκλήματος της επίθεσης όταν υιοθετηθεί
διάταξη σύμφωνα με τα άρθρα 121 και 123 που θα ορίζει το έγκλημα και θα θέτει τους όρους
υπό τους οποίους το Δικαστήριο θα ασκεί δικαιοδοσία σε σχέση με το έγκλημα αυτό. Η διάταξη
αυτή θα συνάδει προς τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη των Η.Ε.

Γενοκτονία

Άρθρο 6.- Για τους σκοπούς του παρόντος Καταστατικού, "γενοκτονία" σημαίνει οποιαδή-
ποτε από τις ακόλουθες πράξεις οι οποίες διαπράττονται με την πρόθεση καταστροφής, εν όλω ή
εν μέρει, μιας εθνικής, εθνοτικής, φυλετικής ή θρησκευτικής ομάδας, ως τέτοιας:

- (α) Ανθρωποκτονία με πρόθεση μελών της ομάδας
- (β) Πρόκληση βαρείας σωματικής ή διανοητικής βλάβης σε μέλη της ομάδας
- (γ) Με πρόθεση επιβολή επί της ομάδας συνθηκών ζωής υπολογισμένων να επιφέρουν τη
φυσική καταστροφή της εν όλω ή εν μέρει
- (δ) Επιβολή μέτρων που σκοπεύουν στην παρεμπόδιση των γεννήσεων εντός της ομάδας
- (ε) Δια της βίας μεταφορά παιδιών της ομάδας σε άλλη ομάδα.

Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας

Άρθρο 7.- 1. Για τους σκοπούς του παρόντος Καταστατικού, "έγκλημα κατά της ανθρω-
πότητας" σημαίνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις όταν διαπράττεται ως μέρος ευρείας
και συστηματικής επίθεσης που κατευθύνεται κατά οποιουδήποτε αμάχου πληθυσμού, εν γνώσει
της επίθεσης:

- α) Ανθρωποκτονία με πρόθεση
- β) Εξόντωση
- γ) Υποδούλωση
- δ) Εκτόπιση ή βίαιη μετακίνηση πληθυσμού
- ε) Φυλάκιση ή άλλη σοβαρή στέρηση της σωματικής ελευθερίας κατά παραβίαση βασικών
κανόνων του διεθνούς δικαίου
- στ) Βασανιστήρια
- ζ) Βιασμός, γενετήσια δουλεία, εξαναγκασμός σε πορνεία, εξαναγκασμός σε εγκυμοσύνη,
εξαναγκασμός σε στέρηση ή άλλη μορφή γενετήσιας βίας παρόμοιας βαρύτητας.
- η) Δίωξη κατά οποιασδήποτε αναγνωρίσιμης ομάδας ή κοινότητας για λόγους πολιτικούς,
φυλετικούς, εθνικούς, εθνοτικούς, πολιτιστικούς, θρησκευτικούς ή λόγους φύλου, όπως αυτό
ορίζεται στην παράγραφο 3, ή άλλους λόγους που αναγνωρίζονται παγκοσμίως ως ανεπίτρεπτοι
κατά το διεθνές δίκαιο σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη που αναφέρεται στην παρούσα πα-
ράγραφο ή οποιοδήποτε έγκλημα εντός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου.
- θ) Βίαιη εξαφάνιση προσώπων
- ι) Φυλετικός Διαχωρισμός

κ) Άλλες απάνθρωπες πράξεις παρόμοιου χαρακτήρα οι οποίες με πρόθεση προκαλούν μεγάλο πόνο ή βαρεία σωματική βλάβη ή βαρεία βλάβη της διανοητικής ή σωματικής υγείας.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1:

(α) "Επίθεση κατευθυνόμενη κατά οποιουδήποτε αμάχου πληθυσμού σημαίνει συμπεριφορά που συνεπάγεται την κατά συρροή διάπραξη πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 κατά οποιουδήποτε αμάχου πληθυσμού, κατ' εφαρμογή ή προς εξυπηρέτηση της πολιτικής ενός κράτους ή μιας οργάνωσης που στοχεύει στη διάπραξη τέτοιας επίθεσης.

(β) Η "εξόντωση" περιλαμβάνει την με πρόθεση επιβολή συνθηκών ζωής, μεταξύ άλλων στέρηση πρόσβασης σε τροφή και φάρμακα, υπολογισμένων να επιφέρουν την καταστροφή μέρους του πληθυσμού

(γ) "Υποδούλωση" σημαίνει την άσκηση οποιασδήποτε ή όλων των εξουσιών οι οποίες είναι σύμφυτες στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας επί προσώπων, και περιλαμβάνει την άσκηση τέτοιας εξουσίας κατά την εμπορία προσώπων, ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών.

(δ) "Εκτόπιση ή βίαιη μετακίνηση πληθυσμού" σημαίνει την μετακίνηση των προσώπων για τα οποία πρόκειται με απέλαση ή άλλες πράξεις εξαναγκασμού από την περιοχή στην οποία νομίμως βρίσκονται, άνευ λόγων επιτρεπτών κατά το διεθνές δίκαιο.

(ε) "Βασανιστήρια" σημαίνει την με πρόθεση πρόκληση έντονου πόνου ή δοκιμασίας, σωματικών ή ψυχικών επί προσώπου που τελεί υπό την κράτηση ή υπό τον έλεγχο του κατηγορουμένου. Τα βασανιστήρια δεν περιλαμβάνουν πόνο ή δοκιμασία που προκύπτει μόνον ή είναι σύμφυτος ή είναι δυνατόν να προκύψει από την επιβολή νόμιμων κυρώσεων.

(στ) "Εξαναγκασμός σε εγκυμοσύνη" σημαίνει τον παράνομο περιορισμό γυναίκας που κατέστη έγκυος δια της βίας, με την πρόθεση να επηρεαστεί η εθνική σύνθεση οποιουδήποτε πληθυσμού ή να πραγματοποιηθούν άλλες σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου. Ο ορισμός αυτός δεν μπορεί καθι�ονδήποτε τρόπο να ερμηνευθεί ως επηρεάζων τις εθνικές νομοθεσίες που αφορούν την εγκυμοσύνη.

(ζ) "Δίωξη" σημαίνει την με πρόθεση και βαρείας μορφής στέρηση θεμελιωδών δικαιωμάτων σε αντίθεση προς το διεθνές δίκαιο εξ αιτίας της ταυτότητας της ομάδας ή κοινότητας.

(η) "Φυλετικός διαχωρισμός" σημαίνει απάνθρωπες πράξεις παρόμοιου χαρακτήρα όπως οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1, που διαπράχθηκαν στο πλαίσιο θεσμοθετημένου καθεστώτος συστηματικής καταπίεσης και κυριαρχίας μιας φυλετικής ομάδας επί οποιασδήποτε άλλης φυλετικής ομάδας ή ομάδων και διαπραττόμενες με πρόθεση τη διατήρηση του καθεστώτος αυτού.

(θ) "Βίαιη εξάφνιση προσώπου" σημαίνει τη σύλληψη, κράτηση ή αρπαγή προσώπων από ένα Κράτος ή μια πολιτική οργάνωση ή με την άδεια, υποστήριξη ή συναίνεση αυτών, οι οποίες ακολουθούνται από άρνηση παραδοχής αυτής της στέρησης της ελευθερίας ή της παροχής πληροφοριών για την τύχη ή τον εντοπισμό των προσώπων αυτών, με πρόθεση αποστερηθούν της προστασίας του νόμου για παρατεταμένο χρονικό διάστημα.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος Καταστατικού, εννοείται ότι ο όρος "φύλο" αναφέρεται στα δύο φύλα, αρσενικό και θηλυκό, με την έννοια που τους προσδίδει η κοινωνία. Ο όρος "φύλο" δεν έχει έννοια διαφορετική από την παραπάνω.

Εγκλήματα πολέμου

Άρθρο 8.- 1. Το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία σε σχέση με εγκλήματα πολέμου ιδιαίτερα όταν διαπράχθηκαν ως μέρος σχεδίου ή πολιτικής ή ως μέρος ευρείας κλίμακας τέλεσης τέτοιων εγκλημάτων.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Καταστατικού, "εγκλήματα πολέμου" σημαίνει:

(α) Σοβαρές παραβιάσεις των Συμβάσεων της Γενεύης της 12 Αυγούστου 1949, και συγκεκριμένα, οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις κατά προσώπων ή περιουσίας προστατευόμενων κατά τις διατάξεις της σχετικής Σύμβασης της Γενεύης:

(i) Ανθρωποκτονία με πρόθεση.

(ii) Βασανιστήρια ή απάνθρωπη μεταχείριση, συμπεριλαμβανομένων βιολογικών πειραμάτων.

(iii) Με πρόθεση πρόκληση μεγάλης δοκιμασίας ή σοβαρής βλάβης, σωματικής ή ψυχικής.

(iv) Εκτεταμένη καταστροφή και ιδιοποίηση περιουσίας, οι οποίες δεν δικαιολογούνται από τη στρατιωτική αναγκαιότητα και τελούνται παράνομα και αυθαίρετα.

(v) Εξαναγκασμός αιχμαλώτου πολέμου ή άλλου προστατευόμενου προσώπου να υπηρετήσει στις ένοπλες δυνάμεις εχθρικής Δύναμης.

(vi) Με πρόθεση αποστέρηση αιχμαλώτου πολέμου ή άλλου προστατευόμενου προσώπου από τα δικαιώματα της δίκαιης και κανονικής δίκης.

(vii) Παράνομη εκτόπιση ή μεταφορά ή παράνομος περιορισμός.

(viii) Σύλληψη ομήρων.

(β) Άλλες σημαντικές παραβιάσεις των νόμων και εθίμων που εφαρμόζονται στις διεθνείς ένοπλες συρράξεις εντός του καθιερωμένου πλαισίου του διεθνούς δικαίου και συγκεκριμένα οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις:

(i) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά του αμάχου πληθυσμού ως τέτοιου ή εναντίον αμάχων ατομικά, οι οποίοι δεν λαμβάνουν άμεσα μέρος στις εχθροπραξίες.

(ii) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά πολιτικών αντικειμένων, δηλαδή αντικειμένων που δεν αποτελούν στρατιωτικούς στόχους

(iii) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά προσωπικού, εγκαταστάσεων, υλικού, μονάδων ή οχημάτων που χρησιμοποιούνται σε αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας ή ειρηνευτικές αποστολές σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών εφόσον δικαιούνται την προστασία που χορηγείται σε αμάχους ή πολιτικά αντικείμενα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο των ενόπλων συρράξεων.

(iv) Επίθεση επιχειρούμενη με πρόθεση, εν γνώσει ότι η επίθεση αυτή μπορεί να προκαλέσει απώλεια ζωής ή σωματική βλάβη σε αμάχους ή βλάβες σε πολιτικά αντικείμενα ή εκτεταμένες, μακροπρόθεσμες και σοβαρές ζημίες στο φυσικό περιβάλλον οι οποίες θα ήταν σαφώς δυσανάλογες σε σχέση με το επιδιωκόμενο συγκεκριμένο και άμεσο συνολικό στρατιωτικό πλεονέκτημα.

(v) Επίθεση ή βομβαρδισμός, με οποιοδήποτε μέσο, κατά ανοχύρωτων πόλεων, χωριών, κατοικιών ή κτιρίων που δεν αποτελούν στρατιωτικούς στόχους.

(vi) Ανθρωποκτονία ή τραυματισμός μαχίμου ο οποίος έχει παραδώσει τα όπλα ή, μη έχοντας πλέον μέσα άμυνας, έχει παραδοθεί άνευ όρων.

(vii) Μη προσήκουσα χρήση σημαίας ανακωχής, της σημαίας ή των στρατιωτικών διακριτικών και της στολής του εχθρού ή των Ηνωμένων Εθνών, καθώς επίσης και των διακριτικών εμβλημάτων των Συμβάσεων της Γενεύης, η οποία είχε ως αποτέλεσμα θάνατο ή βαριά σωματική βλάβη.

(viii) Η μεταφορά, αμέσως ή εμμέσως, από την Κατέχουσα Δύναμη μέρους του δικού της αμάχου πληθυσμού στο έδαφος που καταλαμβάνει, ή η εκτόπιση ή μεταφορά όλου ή μέρους του πληθυσμού του κατεχομένου εδάφους μέσα ή έξω από το έδαφος αυτό.

(ix) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά κτιρίων αφιερωμένων στη θρησκεία, παιδεία, τέχνη, επιστήμη ή αγαθοεργούς σκοπούς, ιστορικά μνημεία, νοσοκομεία και μέρη όπου συγκεντρώνονται οι ασθενείς και οι τραυματίες, εφόσον δεν αποτελούν στρατιωτικούς στόχους.

(x) Υποβολή προσώπων που βρίσκονται υπό την εξουσία του εχθρού σε σωματικό ακρωτηριασμό ή σε ιατρικά ή επιστημονικά πειράματα οποιουδήποτε είδους που δεν δικαιολογούνται ούτε από την ιατρική, οδοντιατρική ή νοσοκομειακή θεραπεία του προσώπου για το οποίο πρόκειται ούτε διεξάγονται προς το συμφέρον του, και τα οποία προκαλούν θάνατο ή θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία του προσώπου ή των προσώπων αυτών.

(xi) Ανθρωποκτονία ή τραυματισμός με δόλια τεχνάσματα ατόμων που ανήκουν στο εχθρικό έθνος ή στρατό.

(xii) Δήλωση ότι δεν θα υπάρξει έλεος.

(xiii) Καταστροφή ή κατάσχεση της εχθρικής περιουσίας εκτός εάν η καταστροφή ή κατάσχεση καθίστανται απαραίτητες από τις ανάγκες του πολέμου.

(xiv) Διακήρυξη ότι καταργούνται, αναστέλλονται ή είναι απαράδεκτα ενώπιον των δικαστηρίων τα δικαιώματα και οι δικαστικές πράξεις των υπηκόων του εχθρού.

(xv) Εξαναγκασμός των υπηκόων του εχθρού να συμμετάσχουν στις πολεμικές επιχειρήσεις κατά της χώρας τους έστω και αν βρίσκονταν στην υπηρεσία του αντιπάλου πριν από την έναρξη του πολέμου.

(xvi) Ληλασία πόλης ή τοποθεσίας, ακόμη και αν καταλήφθηκε με έφοδο.

(xvii) Χρησιμοποίηση δηλητηρίου ή δηλητηριωδών όπλων.

(xviii) Χρησιμοποίηση ασφυξιογόνων, δηλητηριωδών ή άλλων αερίων και όλων των ανάλογων υγρών, υλικών ή συσκευών.

(xix) Χρήση σφαιρών που εκρήγνυνται και τα θραύσματα τους διασκορπίζονται εύκολα στο ανθρώπινο σώμα, όπως σφαίρες με επικάλυψη της βολίδας από σκληρό περίβλημα που δεν καλύπτει πλήρως την βολίδα ή που έχει εγκοπές.

(xx) Χρήση όπλων, βλημάτων, υλικών και μεθόδων πολέμου, που προορίζονται να προξενήσουν υπέρμετρη βλάβη ή μη αναγκαίο πόνο ή που επιφέρουν πλήγματα από τη φύση τους άνευ διακρίσεως κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου των ενόπλων συρράξεων, υπό τον όρο ότι αυτά τα όπλα, βλήματα, υλικά και μέθοδοι πολέμου αποτελούν αντικείμενο συνολικής απαγόρευσης και περιλαμβάνονται σε Παράρτημα στο παρόν Καταστατικό, μετά από τροποποίηση σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις που εκτίθενται στα άρθρα 121 και 123.

(xxi) Προσβολές κατά της προσωπικής αξιοπρέπειας και, ιδιαιτέρως ταπεινωτική και εξευτελιστική μεταχείριση.

(xxii) Βιασμός, γενετήσια δουλεία, εξαναγκασμός σε πορνεία, εξαναγκασμός σε εγκυμοσύνη, όπως ορίζεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2 (στ), εξαναγκασμός σε στείρωση ή άλλη μορφή γενετήσιας βίας που αποτελεί επίσης σοβαρή παραβίαση των Συμβάσεων της Γενεύης.

(xxiii) Χρησιμοποίηση της παρουσίας αμάχων ή άλλων προστατευομένων προσώπων προκειμένου να καταστούν ορισμένα σημεία, περιοχές ή στρατιωτικές δυνάμεις απρόσβλητες από στρατιωτικές επιχειρήσεις.

(xxiv) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά κτιρίων, υλικού, υγειονομικών μονάδων και οχημάτων, καθώς και κατά προσωπικού φέροντος τα διακριτικά εμβλήματα των Συμβάσεων της Γενεύης σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο.

(xxv) Με πρόθεση χρήση της λιμοκτονίας του αμάχου πληθυσμού ως μεθόδου πολέμου με την αποστέρηση του από αντικείμενα απαραίτητα για την επιβίωση του, συμπεριλαμβανομένης και της εσκεμμένης παρεμπόδισης της παροχής προμηθειών, όπως αυτή προβλέπεται από τις Συμβάσεις της Γενεύης.

(xxvi) Στρατολόγηση παιδιών ηλικίας κάτω των δεκαπέντε ετών στις εθνικές ένοπλες δυνάμεις ή η χρησιμοποίησή τους για ενεργό συμμετοχή στις εχθροπραξίες.

(γ) Στην περίπτωση ένοπλης σύρραξης μη διεθνούς χαρακτήρα, σημαντικές παραβιάσεις του κοινού άρθρου 3 των τεσσάρων Συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949, και συ-

γκεκριμένα οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις οι οποίες διαπράττονται κατά προσώπων που δεν λαμβάνουν ενεργό μέρος στις εχθροπραξίες, συμπεριλαμβανομένων και μελών των ενόπλων δυνάμεων που έχουν παραδώσει τα όπλα και εκείνων που ετέθησαν εκτός μάχης λόγω ασθένειας, τραυμάτων, κράτησης ή άλλης αιτίας:

(i) Βία ασκούμενη κατά της ζωής και του προσώπου, ιδίως κάθε είδους ανθρωποκτονία με πρόθεση, ακρωτηριασμός, απάνθρωπη μεταχείριση και βασανιστήρια.

(ii) Προσβολές κατά της προσωπικής αξιοπρέπειας, ιδιαίτερα η ταπεινωτική και εξευτελιστική μεταχείριση.

(iii) Σύλληψη ομήρων.

(iv) Η επιβολή καταδικών και οι εκτελέσεις χωρίς προηγούμενη δικαστική απόφαση εκδοθείσα από κανονικό συσταθέν δικαστήριο, η οποία θα παρέχει όλες τις δικαστικές εγγυήσεις που αναγνωρίζονται ως απαραίτητες.

(δ) Η παράγραφος 2(γ) εφαρμόζεται επί ενόπλων συρράξεων μη διεθνούς χαρακτήρα και επομένως δεν εφαρμόζεται σε καταστάσεις εσωτερικών αναταραχών και εντάσεων, όπως ταραχές, μεμονωμένες και σποραδικές πράξεις βίας ή άλλες πράξεις παρόμοιας φύσης.

(ε) Άλλες σημαντικές παραβιάσεις των νόμων και εθίμων που εφαρμόζονται σε ένοπλες συρράξεις μη διεθνούς χαρακτήρα, εντός του καθιερωμένου πλαισίου του διεθνούς δικαίου και, συγκεκριμένα, οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις:

(i) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά του αμάχου πληθυσμού ως τέτοιου ή εναντίον αμάχων ατομικά οι οποίοι δεν λαμβάνουν άμεσα μέρος στις εχθροπραξίες.

(ii) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά κτιρίων, υλικού υγειονομικών μονάδων και οχημάτων, καθώς και κατά προσωπικού φέροντος τα διακριτικά εμβλήματα των Συμβάσεων της Γενεύης σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο.

(iii) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά προσωπικού, εγκαταστάσεων, υλικού, μονάδων ή οχημάτων που χρησιμοποιούνται σε αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας ή ειρηνευτικές αποστολές σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών εφόσον δικαιούνται την προστασία που χορηγείται σε αμάχους ή πολιτικά αντικείμενα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο των ενόπλων συρράξεων.

(iv) Επιθέσεις με πρόθεση κατευθυνόμενες κατά κτιρίων αφιερωμένων στη θρησκεία, παιδεία, τέχνη, επιστήμη ή αγαθοεργούς σκοπούς, ιστορικά μνημεία, νοσοκομεία και μέρη όπου συγκεντρώνονται οι ασθενείς και οι τραυματίες, εφόσον δεν αποτελούν στρατιωτικούς στόχους.

(v) Ληλασία πόλης ή τοποθεσίας, ακόμη και αν καταλήφθηκε με έφοδο

(vi) Βιασμός, γενετήσια δουλεία, εξαναγκασμός σε πορνεία, εξαναγκασμός σε εγκυμοσύνη, όπως ορίζεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2 (στ), εξαναγκασμός σε στέρωση ή άλλη μορφή γενετήσιας βίας που αποτελεί επίσης σημαντική παραβίαση του κοινού άρθρου 3 των τεσσάρων Συμβάσεων της Γενεύης.

(vii) Στρατολόγηση παιδιών ηλικίας κάτω των δεκαπέντε ετών σε εθνικές ένοπλες δυνάμεις ή ομάδες ή χρησιμοποίησή τους για ενεργό συμμετοχή τους στις εχθροπραξίες.

(viii) Διαταγή μετακίνησης του αμάχου πληθυσμού για λόγους σχετικούς με την σύρραξη, εκτός αν τούτο απαιτείται για την ασφάλεια του εμπλεκόμενου αμάχου πληθυσμού ή από επιτακτικούς στρατιωτικούς λόγους.

(ix) Ανθρωποκτονία ή τραυματισμός με δόλια τεχνάσματα αντιπάλων μαχίμων.

(x) Δήλωση ότι δεν θα υπάρξει έλεος.

(xi) Υποβολή προσώπων που βρίσκονται υπό την εξουσία του εχθρού σε σωματικό ακρωτηριασμό ή σε ιατρικά ή επιστημονικά πειράματα οποιουδήποτε είδους που δεν δικαιολογούνται ούτε από την ιατρική, οδοντιατρική ή νοσοκομειακή θεραπεία του προσώπου για το οποίο

πρόκειται ούτε διεξάγονται προς το συμφέρον του, και τα οποία προκαλούν θάνατο ή θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία του προσώπου ή των προσώπων αυτών.

(xii) Καταστροφή ή κατάσχεση της εχθρικής περιουσίας εκτός αν η καταστροφή ή κατάσχεση καθίστανται απαραίτητες από τις ανάγκες του πολέμου.

(στ) Η παράγραφος 2 (ε) εφαρμόζεται σε ένοπλες συρράξεις μη διεθνούς χαρακτήρα και επομένως δεν εφαρμόζεται σε καταστάσεις εσωτερικών αναταραχών και εντάσεων όπως ταραχές, μεμονωμένες και σποραδικές πράξεις βίας ή άλλες πράξεις παρόμοιας φύσης. Εφαρμόζεται σε ένοπλες συρράξεις που λαμβάνουν χώρα στο έδαφος μιας χώρας όταν υπάρχει παρατεταμένη ένοπλη σύρραξη μεταξύ κυβερνητικών αρχών και οργανωμένων ενόπλων ομάδων ή μεταξύ τέτοιων ομάδων.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 2(γ) και (ε) δεν θίγουν την ευθύνη μιας Κυβέρνησης να διατηρήσει ή να αποκαταστήσει το νόμο και την τάξη του Κράτους ή να υπερασπίσει την ενότητα και την εδαφική ακεραιότητα του Κράτους με όλα τα νόμιμα μέσα.

Στοιχεία της υπόστασης των εγκλημάτων

Άρθρο 9.- 1. Τα στοιχεία της υπόστασης των εγκλημάτων βοηθούν το Δικαστήριο στην ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 6,7 και 8. Αυτό θα υιοθετηθούν από πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών της Συνέλευσης των Μερών.

2. Τροποποιήσεις στα στοιχεία εγκλημάτων μπορούν να προταθούν από:

(α) Οποιοδήποτε Κράτος-Μέρος

(β) Τους δικαστές ενεργούντες κατ' απόλυτη πλειοψηφία

(γ) Τον/την Εισαγγελέα

Οι τροποποιήσεις αυτές υιοθετούνται από πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών της Συνέλευσης των Μερών 3. Τα στοιχεία εγκλημάτων και οι τροποποιήσεις τους θα είναι σύμφωνες με το παρόν Καταστατικό.

Άρθρο 10.- Καμία διάταξη του παρόντος Κεφαλαίου δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να περιορίζει ή επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο υπάρχοντες ή υπό διαμόρφωση κανόνες του διεθνούς δικαίου για σκοπούς άλλους πλην αυτών του Καταστατικού.

Δικαιοδοσία *ratione temporis*

Άρθρο 11.- 1. Το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία μόνο σε σχέση με εγκλήματα που διαπράχθηκαν μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος Καταστατικού.

2. Αν ένα Κράτος γίνει μέρος στο παρόν Καταστατικό μετά τη θέση του σε ισχύ, το Δικαστήριο μπορεί να ασκήσει τη δικαιοδοσία του μόνο σε σχέση με εγκλήματα που διαπράχθηκαν μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος Καταστατικού για το Κράτος αυτό, εκτός αν το ίδιο έχει κάνει τη δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 3.

Προϋποθέσεις άσκησης δικαιοδοσίας

Άρθρο 12.- 1. Ένα Κράτος που γίνεται μέρος στο παρόν Καταστατικό αποδέχεται δι' αυτού τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου σε σχέση με τα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 5.

2. Στην περίπτωση του άρθρου 13, παράγραφος (α) ή (γ), το Δικαστήριο μπορεί να ασκήσει τη δικαιοδοσία του αν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα Κράτη είναι Μέρη στο παρόν Καταστατικό ή έχουν αποδεχθεί τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου σύμφωνα με την παράγραφο 3.

(α) Το Κράτος στο έδαφος του οποίου η συγκεκριμένη συμπεριφορά έλαβε χώρα ή, αν το έγκλημα διαπράχθηκε επί πλοίου ή αεροσκάφους, το Κράτος νηολογίου ή εγγραφής τους.

(β) Το Κράτος του οποίου ο/η κατηγορούμενος/κατηγορούμενη για έγκλημα είναι υπήκοος.

3. Αν κατά την παράγραφο 2, απαιτείται η αποδοχή Κράτους το οποίο δεν είναι μέρος στο παρόν Καταστατικό, το Κράτος αυτό δύναται, με δήλωση που κατατίθεται στον/στην Γραμματέα, να αποδεχθεί την άσκηση δικαιοδοσίας από το Δικαστήριο σε σχέση με το συγκεκριμένο έγκλημα. Το αποδεχόμενο Κράτος θα συνεργάζεται αμελλητί και χωρίς εξαίρεση με το Δικαστήριο, σύμφωνα με το Κεφάλαιο 9.

Άσκηση δικαιοδοσίας

Άρθρο 13.- Το Δικαστήριο δύναται να ασκήσει τη δικαιοδοσία του σε σχέση με έγκλημα που αναφέρεται στο άρθρο 5 σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού αν:

(α) Κράτος-Μέρος παραπέμπει στον Εισαγγελέα μία πραγματική κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας φαίνεται να έχουν διαπραχθεί ένα ή περισσότερα τέτοια εγκλήματα, σύμφωνα με το άρθρο 14.

(β) Το Συμβούλιο Ασφαλείας, ενεργώντας σύμφωνα με το Κεφάλαιο VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, παραπέμπει στον Εισαγγελέα μία κατάσταση στην οποία φαίνεται να έχουν διαπραχθεί ένα ή περισσότερα τέτοια εγκλήματα ή

(γ) Ο Εισαγγελέας άρχισε έρευνα σχετικά με ένα τέτοιο έγκλημα σύμφωνα με το άρθρο 15.

Παραπομπή πραγματικής κατάστασης από Κράτος Μέρος

Άρθρο 14.- 1. Ένα Κράτος-Μέρος μπορεί να παραπέμπει στον Εισαγγελέα μία πραγματική κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας φαίνεται να έχουν διαπραχθεί ένα ή περισσότερα εγκλήματα υπαγόμενα στην δικαιοδοσία του Δικαστηρίου ζητώντας από τον Εισαγγελέα να ερευνήσει την κατάσταση με σκοπό να διαπιστώσει αν πρέπει να απαγγελθεί κατηγορία κατά ενός ή περισσότερων προσώπων για τη διάπραξη των εγκλημάτων αυτών.

2. Η παραπομπή θα καθορίζει, στο βαθμό του δυνατού, τις σχετικές περιστάσεις και θα συνοδεύεται από όλα τα σχετικά έγγραφα που έχει στη διάθεση του το Κράτος που παραπέμπει την πραγματική κατάσταση.

Εισαγγελέας

Άρθρο 15.- 1. Ο Εισαγγελέας μπορεί να αρχίσει έρευνα αυτεπαγγέλτως επί τη βάση πληροφοριών για εγκλήματα υπαγόμενα στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου.

2. Ο Εισαγγελέας εξετάζει τη σοβαρότητα των πληροφοριών που έλαβε. Για το σκοπό αυτό, δύναται να αναζητήσει επί πλέον πληροφορίες από Κράτη, όργανα των Ηνωμένων Εθνών, διακυβερνητικές ή μη κυβερνητικές οργανώσεις, ή άλλες αξιόπιστες πηγές τις οποίες κρίνει κατάλληλες, και δύναται να λαμβάνει γραπτές ή προφορικές καταθέσεις στην έδρα του Δικαστηρίου.

3. Αν ο Εισαγγελέας συμπεράνει ότι υπάρχει επαρκής βάση για να αρχίσει έρευνα, υποβάλει αίτημα στο Τμήμα Προδικασίας για να επιτραπεί η έρευνα, μαζί με οποιαδήποτε στοιχεία που στηρίζουν το αίτημα. Τα θύματα μπορούν να κάνουν παραστάσεις στο Τμήμα Προδικασίας σύμφωνα με τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

4. Αν το Τμήμα Προδικασίας, μετά από εξέταση του αιτήματος και του υλικού που το στηρίζει, θεωρήσει ότι υπάρχει επαρκής βάση για να αρχίσει έρευνα, και ότι η υπόθεση φαίνεται να υπάγεται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, επιτρέπει την έναρξη της έρευνας, άνευ βλάβης των μετέπειτα αποφάσεων του Δικαστηρίου σχετικά με τη δικαιοδοσία και το παραδεκτό της υπόθεσης.

5. Η άρνηση του Τμήματος Προδικασίας να επιτρέψει την έρευνα δεν αποκλείει την υποβολή μεταγενέστερου αιτήματος από τον Εισαγγελέα βασιζόμενου επί νέων γεγονότων ή αποδείξεων σχετικά με την ίδια πραγματική κατάσταση.

6. Αν, μετά την προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, ο Εισαγγελέας συμπεράνει ότι οι παρασχεθείσες πληροφορίες δεν αποτελούν επαρκή βάση για την έρευνα, πληροφορεί σχετικά τους παράσχοντες τις πληροφορίες. Τούτο δεν εμποδίζει τον Εισαγγελέα να εξετάσει επί πλέον πληροφορίες που του υποβλήθηκαν σχετικά με την ίδια κατάσταση υπό το φως νέων γεγονότων ή αποδείξεων.

Αναβολή έρευνας ή δίωξης

Άρθρο 16.- Έρευνα ή δίωξη δεν μπορεί να αρχίσει ή να προχωρήσει σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό για χρονικό διάστημα 12 μηνών αφού το Συμβούλιο Ασφαλείας με απόφαση, υιοθετηθείσα κατά το κεφάλαιο VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, υποβάλει σχετικό αίτημα στο Δικαστήριο. Το αίτημα αυτό μπορεί να ανανεωθεί από το Συμβούλιο υπό τους αυτούς όρους.

Θέματα παραδεκτού

Άρθρο 17.- 1. Έχοντας υπόψη την παράγραφο 10 του Προοιμίου και το άρθρο 1, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι μία υπόθεση είναι απαράδεκτη όταν:

(α) Η υπόθεση ερευνάται ή έχει ασκηθεί δίωξη από ένα Κράτος το οποίο έχει δικαιοδοσία επ' αυτής, εκτός αν το Κράτος είναι απρόθυμο ή βρίσκεται σε αληθινή αδυναμία να εκτελέσει την έρευνα ή δίωξη.

(β) Η υπόθεση έχει ερευνηθεί από Κράτος το οποίο έχει δικαιοδοσία επ' αυτής και το Κράτος έχει αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη κατά του συγκεκριμένου προσώπου, εκτός αν η απόφαση οφείλεται στην απροθυμία ή την αληθινή αδυναμία του να ασκήσει δίωξη.

(γ) Το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει ήδη δικαστεί για συμπεριφορά η οποία είναι το αντικείμενο του αιτήματος, και το Δικαστήριο δεν επιτρέπεται να εκδικάσει την υπόθεση κατά το άρθρο 20, παράγραφος 3.

(δ) Η υπόθεση δεν είναι επαρκούς βαρύτητας ώστε να δικαιολογεί περαιτέρω ενέργειες από το Δικαστήριο.

2. Για να προσδιοριστεί η απροθυμία σε μία συγκεκριμένη περίπτωση, το Δικαστήριο ερευνά, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ορθής διαδικασίας που αναγνωρίζονται από το διεθνές δίκαιο, εάν συντρέχουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία, κατά περίπτωση :

(α) Η διαδικασία διεξήχθη ή διεξάγεται ή η εθνική απόφαση ελήφθη προκειμένου να προστατευθεί το συγκεκριμένο πρόσωπο από την ποινική ευθύνη για εγκλήματα που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου όπως αυτή αναφέρεται στο άρθρο 5.

(β) Υπήρξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη διαδικασία η οποία υπό τις δεδομένες συνθήκες είναι ασυμβίβαστη με την πρόθεση να αχθεί το συγκεκριμένο πρόσωπο ενώπιον της δικαιοσύνης.

(γ) Η διαδικασία δεν διεξήχθη ή δεν διεξάγεται ανεξάρτητα ή αμερόληπτα, και διεξήχθη ή διεξάγεται κατά τρόπον ο οποίος, υπό τις δεδομένες συνθήκες, είναι ασυμβίβαστος με την πρόθεση να αχθεί το συγκεκριμένο πρόσωπο ενώπιον της δικαιοσύνης.

3. Για να προσδιοριστεί η αδυναμία σε μία συγκεκριμένη υπόθεση το Δικαστήριο θα εξετάσει αν, λόγω πλήρους ή ουσιαστικής κατάρρευσης ή μη ύπαρξης του εθνικού του δικαστικού συστήματος, το Κράτος δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει την παρουσία του κατηγορουμένου ή να συλλέξει τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία και μαρτυρίες ή άλλως είναι ανίκανο να φέρει εις πέρας τη διαδικασία.

Προδικαστικές αποφάσεις σχετικώς με το παραδεκτό.

Άρθρο 18.- 1. Όταν μία κατάσταση έχει παραπεμφθεί στο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 13(α) και ο Εισαγγελέας έχει αποφασίσει ότι υπάρχει επαρκής βάση για την έναρξη έρευνας,

ή ο Εισαγγελέας έχει αρχίσει έρευνα σύμφωνα με τα άρθρα 13(γ) και 15, ο Εισαγγελέας ειδοποιεί όλα τα Κράτη-Μέρη καθώς και εκείνα τα Κράτη τα οποία, λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες, θα ασκούσαν κανονικά δικαιοδοσία πάνω στα εγκλήματα για τα οποία πρόκειται. Ο Εισαγγελέας μπορεί να ειδοποιήσει τα Κράτη αυτά εμπιστευτικά και, όταν πιστεύει ότι τούτο είναι απαραίτητο για την προστασία προσώπων, την αποτροπή της καταστροφής αποδείξεων ή την αποτροπή διαφυγής προσώπων, μπορεί να περιορίσει το φάσμα των πληροφοριών που παρέχονται στα Κράτη.

2. Εντός μηνός από τη λήψη της ειδοποίησης αυτής, ένα Κράτος μπορεί να πληροφορήσει το Δικαστήριο ότι ανακρίνει ή ότι έχει ανακρίνει υπηκόους του ή άλλους εντός της δικαιοδοσίας του για εγκληματικές πράξεις, οι οποίες μπορεί να αποτελούν εγκλήματα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 και τα οποία έχουν σχέση με τις πληροφορίες που παρέχονται στην ειδοποίηση προς τα Κράτη. Ύστερα από αίτηση του Κράτους αυτού ο Εισαγγελέας παραπέμπει τα πρόσωπα αυτά σε ανάκριση από το Κράτος, εκτός αν το Τμήμα Προδικασίας, ύστερα, από αίτηση του Εισαγγελέα, αποφασίσει να επιτρέψει την ανάκριση από το ίδιο το Δικαστήριο.

3. Η παραπομπή από τον Εισαγγελέα στην ανάκριση από το Κράτος υπόκειται σε αναθεώρηση από τον Εισαγγελέα έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραπομπής ή οποτεδήποτε υπήρξε σημαντική αλλαγή των περιστάσεων βασιζόμενη στην απροθυμία ή αληθινή αδυναμία του Κράτους να διεξαγάγει την έρευνα.

4. Το Κράτος για το οποίο πρόκειται ή ο Εισαγγελέας μπορεί να προσφύγει στο Τμήμα Εφέσεων κατά απόφασης του Τμήματος Προδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 82. Η εκδίκαση της εφέσεως μπορεί να είναι ταχεία.

5. Όταν ο Εισαγγελέας έχει παραπέμψει μία έρευνα σύμφωνα με την παράγραφο 2, μπορεί να ζητήσει από το Κράτος για το οποίο πρόκειται να τον πληροφορεί περιοδικά για την πρόοδο των ερευνών του και οποιεσδήποτε μετέπειτα διώξεις. Τα Κράτη Μέρη θα ανταποκρίνονται σε τέτοια αιτήματα αμελλητί.

6. Για όσο χρόνο εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεως του Τμήματος Προδικασίας ή σε οποιοδήποτε χρόνο στην περίπτωση που ο Εισαγγελέας παρέπεμψε μία έρευνα σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ο Εισαγγελέας δύναται, κατ' εξαίρεση να ζητήσει άδεια από το Τμήμα Προδικασίας να προβεί στις απαραίτητες ανακριτικές ενέργειες για τη διατήρηση των αποδείξεων όταν υπάρχει μοναδική ευκαιρία να αποκτηθούν σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία ή όταν υπάρχει σημαντικός κίνδυνος τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία να μην είναι διαθέσιμα αργότερα.

7. Ένα Κράτος που έχει υποβάλει ένσταση κατά αποφάσεως του Τμήματος Προδικασίας κατά το παρόν άρθρο μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά του παραδεκτού της υπόθεσης σύμφωνα με το άρθρο 19 επί τη βάσει πρόσθετων σημαντικών στοιχείων ή σημαντικής αλλαγής των περιστάσεων.

Ενστάσεις κατά της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου ή του παραδεκτού της υπόθεσης

Άρθρο 19.- 1. Το Δικαστήριο διαπιστώνει αν έχει δικαιοδοσία επί οποιασδήποτε υποθέσεως η οποία έχει εισαχθεί ενώπιόν του. Το Δικαστήριο δύναται αυτεπαγγέλτως να αποφανθεί επί του παραδεκτού μίας υποθέσεως σύμφωνα με το άρθρο 17.

2. Ενστάσεις κατά του παραδεκτού μίας υποθέσεως για λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 17 ή ενστάσεις κατά της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου μπορούν να υποβληθούν από:

(α) Τον κατηγορούμενο ή πρόσωπο για το οποίο έχει εκδοθεί ένταλμα συλλήψεως ή κλήση προς εμφάνιση σύμφωνα με το άρθρο 58.

(β) Κράτος το οποίο έχει δικαιοδοσία επί μίας υποθέσεως διότι ερευνά ή ασκεί δίωξη σχετικά με την υπόθεση ή έχει ερευνήσει ή ασκήσει δίωξη, ή

(γ) Κράτος από το οποίο απαιτείται αποδοχή δικαιοδοσίας σύμφωνα με το άρθρο 12.

3. Ο Εισαγγελέας μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί σχετικά με ένα ζήτημα δικαιοδοσίας ή παραδεκτού. Σε διαδικασία εν σχέσει με την δικαιοδοσία ή το παραδεκτό, εκείνοι που έχουν παραπέμψει την κατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 13, καθώς και τα θύματα, μπορούν επίσης να υποβάλουν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο.

4. Ενστάσεις κατά του παραδεκτού μιας υποθέσεως ή της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου μπορεί να υποβληθούν μόνο μία φορά από οποιοδήποτε πρόσωπο ή Κράτος αναφέρεται στην παράγραφο 2. Η ένσταση υποβάλλεται προ ή κατά την έναρξη της δίκης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το Δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την υποβολή ενστάσεως περισσότερες από μία φορές ή μετά την έναρξη της δίκης. Ενστάσεις κατά του παραδεκτού μιας υποθέσεως, κατά την έναρξη της δίκης ή αργότερα μετά από άδεια του Δικαστηρίου, μπορεί να βασιστεί μόνον στο άρθρο 17, παράγραφος 1 (γ).

5. Κράτος που αναφέρεται στην παράγραφο 2(β) και (γ) υποβάλλει ένσταση όσο το δυνατό συντομότερα.

6. Πριν από την επιβεβαίωση του κατηγορητηρίου, οι ενστάσεις κατά του παραδεκτού μιας υπόθεσης ή κατά της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου παραπέμπονται στο Τμήμα Προδικασίας. Μετά την επιβεβαίωση κατηγορίας παραπέμπονται στο Τμήμα Πρώτου Βαθμού. Αποφάσεις ως προς την δικαιοδοσία και το παραδεκτό μπορούν να εφεσιβληθούν στο Τμήμα Εφέσεων σύμφωνα με το άρθρο 82.

7. Αν μία ένσταση υποβάλλεται από Κράτος που αναφέρεται στην παράγραφο 2(β) ή (γ), ο Εισαγγελέας αναστέλλει την ανάκριση μέχρι το Δικαστήριο να αποφανθεί σύμφωνα με το άρθρο 17.

158. Για όσο χρόνο εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεως από το Δικαστήριο, ο Εισαγγελέας μπορεί να ζητήσει την άδεια του Δικαστηρίου προκειμένου:

(α) Να προβεί στις αναγκαίες ανακριτικές ενέργειες του είδους που αναφέρεται στο άρθρο 18, παράγραφος 6

(β) Να λάβει δήλωση ή κατάθεση από μάρτυρα ή να συμπληρώσει τη συγκέντρωση και εξέταση αποδείξεων που είχε αρχίσει πριν από την υποβολή της ένστασης και

(γ) Σε συνεργασία με τα σχετικά Κράτη, να εμποδίσει την διαφυγή προσώπων για τα οποία ο Εισαγγελέας έχει ήδη ζητήσει την έκδοση εντάλματος συλλήψεως σύμφωνα με το άρθρο 58.

9. Η υποβολή μίας ένστασης δεν επηρεάζει την εγκυρότητα οποιασδήποτε πράξης που διενεργήθηκε από τον Εισαγγελέα ή οποιασδήποτε διάταξης ή εντάλματος που εκδόθηκε από το Δικαστήριο πριν από την υποβολή της ένστασης.

10. Αν το Δικαστήριο αποφάσισε ότι μία υπόθεση είναι अपараδέκτη σύμφωνα με το άρθρο 17, ο Εισαγγελέας μπορεί να υποβάλει αίτηση για αναθεώρηση της απόφασης όταν έχει πλήρως πεισθεί ότι προέκυψαν νέα γεγονότα τα οποία ανατρέπουν τη βάση επί της οποίας η υπόθεση είχε προηγουμένως κριθεί μη παραδεκτή σύμφωνα με το άρθρο 17.

11. Αν ο Εισαγγελέας, λαμβάνοντας υπόψη τα ζητήματα που αναφέρονται στο άρθρο 17, παραπέμψει μία έρευνα, μπορεί να ζητήσει από το αντίστοιχο Κράτος να του διαθέσει πληροφορίες για τη διαδικασία. Οι πληροφορίες αυτές θα είναι, αν το ενδιαφερόμενο Κράτος το ζητήσει, εμπιστευτικές. Αν ο Εισαγγελέας στη συνέχεια αποφασίσει να προχωρήσει στην έρευνα, θα ειδοποιήσει το Κράτος, στο οποίο παραπέμφθηκε η διαδικασία.

Ου δις δικάζειν (*Ne bis in idem*)

Άρθρο 20.- 1. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο παρόν Καταστατικό, κανείς δεν δικάζεται ενώπιον του Δικαστηρίου για συμπεριφορά η οποία αποτέλεσε τη βάση εγκλημάτων για τα οποία το πρόσωπο αυτό καταδικάστηκε ή αθωώθηκε από το Δικαστήριο.

2. Ουδείς δικάζεται από άλλο δικαστήριο για έγκλημα το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 5 και για το οποίο το πρόσωπο αυτό έχει ήδη καταδικαστεί ή αθωωθεί από το Δικαστήριο.

3. Ουδείς, ο οποίος δικάστηκε από άλλο δικαστήριο για συμπεριφορά η οποία επίσης απαγορεύεται κατά τα άρθρα 6, 7 ή 8, θα δικάζεται από το Δικαστήριο σε σχέση με την ίδια συμπεριφορά, εκτός αν οι διαδικασίες στο δικαστήριο:

(α) Έλαβαν χώρα για να προστατεύσουν το πρόσωπο για το οποίο πρόκειται από την ποινική ευθύνη για εγκλήματα εντός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου, ή

(β) Με άλλο τρόπο δεν διεξήχθησαν ανεξάρτητα ή αμερόληπτα σύμφωνα με τους κανόνες της ορθής διαδικασίας που αναγνωρίζονται από το διεθνές δίκαιο και διεξήχθησαν με τρόπο που, υπό τις δεδομένες συνθήκες, δεν συμβιβάζεται με την πρόθεση να αχθεί το πρόσωπο για το οποίο πρόκειται ενώπιον της δικαιοσύνης.

Εφαρμοστέο δίκαιο

Άρθρο 21.- 1. Το Δικαστήριο εφαρμόζει:

(α) Κατά πρώτο λόγο, το παρόν Καταστατικό, τα Στοιχεία Εγκλημάτων και τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης,

(β) Κατά δεύτερο λόγο, όπου αρμόζει, τις εφαρμοστέες συνθήκες και τις αρχές και τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των καθιερωμένων αρχών του διεθνούς δικαίου των ενόπλων συρράξεων

(γ) Ελλείψει αυτών, γενικές αρχές του δικαίου τις οποίες το Δικαστήριο αντλεί από τις εθνικές νομοθεσίες διάφορων νομικών συστημάτων του κόσμου συμπεριλαμβανομένων, όπως αρμόζει, των εθνικών νομοθεσιών των Κρατών τα οποία θα ασκούσαν κανονικά δικαιοδοσία επί του εγκλήματος, υπό τον όρο ότι οι αρχές αυτές δεν είναι ασυμβίβαστες με το παρόν Καταστατικό, το διεθνές δίκαιο και τους διεθνώς αναγνωρισμένους κανόνες και πρότυπα.

2. Το Δικαστήριο μπορεί να εφαρμόσει αρχές και κανόνες δικαίου όπως ερμηνεύονται στις προηγούμενες αποφάσεις του.

3. Η εφαρμογή και η ερμηνεία του δικαίου σύμφωνα με το παρόν άρθρο πρέπει να είναι σύμφωνες με τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα και να είναι άνευ δυσμενούς διακρίσεως επί τη βάση του φύλου, όπως ορίζεται στο άρθρο 7, παράγραφος 3, της ηλικίας, φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεως, πολιτικής ή άλλης γνώμης, εθνικής, εθνοτικής ή κοινωνικής καταγωγής, πλούτου, γέννησης ή άλλης κατάστασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Κανένα έγκλημα χωρίς νόμο (*Nullum crimen sine lege*)

Άρθρο 22.- 1. Κανείς δεν φέρει ποινική ευθύνη σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό, εκτός αν η υπό κρίση συμπεριφορά συνιστά, την χρονική στιγμή που έλαβε χώρα, έγκλημα υπαγόμενο στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου.

2. Ο ορισμός ενός εγκλήματος ερμηνεύεται συσταλτικά και δεν επιτρέπεται αναλογική εφαρμογή του. Σε περίπτωση αμφιβολίας, ο ορισμός ερμηνεύεται προς όφελος του ανακρινόμενου, διωκόμενου ή καταδικασθέντος προσώπου.

3. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει τον χαρακτηρισμό οποιασδήποτε συμπεριφοράς ως αξιόποινου κατά το διεθνές δίκαιο ανεξάρτητα από το παρόν Καταστατικό.

Καμία ποινή χωρίς νόμο (*Nulla poena sine lege*)

Άρθρο 23.- Ο/Η καταδικασθείς/καταδικασθείσα από το Δικαστήριο μπορεί να τιμωρηθεί μόνον κατά το παρόν Καταστατικό.

Απαγόρευση αναδρομικότητας *ratione personae*

Άρθρο 24.- 1. Ουδείς ευθύνεται ποινικώς κατά το παρόν Καταστατικό για συμπεριφορά που προηγήθηκε της θέσεως σε ισχύ του Καταστατικού.

2. Σε περίπτωση αλλαγής του νόμου που εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη υπόθεση προ της τελεσιδίκου αποφάσεως, εφαρμόζεται ο επεικέστερος για τον ανακρινόμενο, διωκόμενο ή καταδικασθέντα νόμος.

Ατομική ποινική ευθύνη

Άρθρο 25.- 1. Το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία επί φυσικών προσώπων κατά το παρόν Καταστατικό.

2. Ο διαπράττων έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου ευθύνεται ατομικά και τιμωρείται κατά το παρόν Καταστατικό.

3. Κατά το παρόν Καταστατικό ευθύνεται ποινικά και τιμωρείται για έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, όποιος:

(α) διαπράττει τέτοιο έγκλημα, είτε ατομικά είτε μαζί με κάποιον άλλον ή μέσω κάποιου άλλου, ανεξαρτήτως αν το άλλο πρόσωπο υπέχει ποινική ευθύνη

(β) προστάζει, παραγγέλλει ή παρακινεί προς διάπραξη τέτοιου εγκλήματος, το οποίο τελέσθηκε ή έγινε απόπειρά του

(γ) με σκοπό την διευκόλυνση διαπράξεως τέτοιου εγκλήματος, παρέχει βοήθεια, ενθαρρύνει ή καθ' οιονδήποτε τρόπο παρέχει συνδρομή στην τέλεση του ή στην απόπειρα τέλεσης του, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής των μέσων για την διάπραξη του

(δ) καθ' οιονδήποτε τρόπο συμβάλλει στην διάπραξη τέτοιου εγκλήματος τετελεσμένου ή σε απόπειρα, από μία ομάδα προσώπων που ενεργούν με κοινό σκοπό. Η συμβολή αυτή πρέπει να είναι με πρόθεση και είτε:

(ι) να παρέχεται προς τον σκοπό πραγματοποίησης της αξιοποιήσιμης δραστηριότητας ή του αξιοποιήσιμου σκοπού της ομάδας, όπου αυτή δραστηριότητα ή πρόθεση περιλαμβάνει τη διάπραξη εγκλήματος που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, είτε

(ιι) να παρέχεται εν γνώσει της προθέσεως της ομάδας να διαπράξει το έγκλημα

(ε) σχετικώς με το έγκλημα της γενοκτονίας, άμεσα και δημόσια παρακινεί άλλους να διαπράξουν γενοκτονία

(στ) αποπειράται να διαπράξει τέτοιο έγκλημα προβαίνοντας σε σημαντική ενέργεια που αποτελεί αρχή εκτέλεσεως αλλά το έγκλημα δεν ολοκληρώνεται λόγω περιστάσεων ανεξαρτήτων των προθέσεων του δράστη.

Εντούτοις, ο εγκαταλείπων την προσπάθεια να διαπράξει το έγκλημα ή ο με άλλον τρόπο εμποδίζων την ολοκλήρωση του εγκλήματος δεν τιμωρείται κατά το παρόν Καταστατικό για την απόπειρα διαπράξεως αυτού, αν πλήρως και εκουσίως εγκατέλειψε τον εγκληματικό σκοπό.

4. Καμία διάταξη του παρόντος Καταστατικού σχετικά με την ατομική ποινική ευθύνη δεν επηρεάζει την ευθύνη των Κρατών κατά το διεθνές δίκαιο.

Αποκλεισμός δικαιοδοσίας επί προσώπων κάτω των 18 ετών

Άρθρο 26.- Το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία επί προσώπου, το οποίο ήταν κάτω των 18 ετών κατά την χρονική στιγμή της τέλεσης του εγκλήματος, για το οποίο κατηγορείται.

Έλλειψη συνεπειών λόγω υπηρεσιακής ιδιότητας

Άρθρο 27.- 1. Το παρόν Καταστατικό έχει την ίδια εφαρμογή έναντι όλων χωρίς διάκριση επί τη βάσει της υπηρεσιακής ιδιότητας. Ιδίως, η επίσημη ιδιότητα κάποιου ως Αρχηγού Κράτους ή Κυβέρνησης, μέλους της Κυβέρνησης ή του Κοινοβουλίου, εκλεγμένου αντιπροσώπου η κυβερ-

νητικού υπαλλήλου, σε καμία περίπτωση δεν τον εξαιρεί από την ποινική ευθύνη κατά το παρόν Καταστατικό, ούτε συνιστά, αυτό καθαυτό, λόγο μείωσης της ποινής.

2. Ασυλίες η ειδικοί δικονομικοί κανόνες που συναρτώνται με την επίσημη ιδιότητα προσώπου, είτε κατά το εθνικό είτε κατά το διεθνές δίκαιο, δεν αποκλείουν το Δικαστήριο από την άσκηση της δικαιοδοσίας του επί των προσώπων αυτών.

Ευθύνη διοικητών και άλλων ανωτέρων

Άρθρο 28.- Εκτός από τους άλλους λόγους ποινικής ευθύνης κατά το παρόν Καταστατικό για εγκλήματα υπαγόμενα στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου:

α. Στρατιωτικός διοικητής ή πρόσωπο που ενεργεί στην πράξη ως στρατιωτικός διοικητής υπέχει ποινική ευθύνη για εγκλήματα υπαγόμενα στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, τα οποία τελέσθηκαν από δυνάμεις υπό την ουσιαστική διοίκηση και τον έλεγχο του ή υπό την ουσιαστική εξουσία και έλεγχο του, ανάλογα με την περίπτωση, ως συνέπεια της παράλειψης του να ασκήσει τον κατάλληλο έλεγχο στις δυνάμεις αυτές, όταν:

(ι) ο στρατιωτικός ή το πρόσωπο αυτό γνώριζε ή, κατά τις περιστάσεις σε εκείνο το χρονικό σημείο, όφειλε να γνωρίζει ότι οι δυνάμεις διέπρατταν ή επρόκειτο να διαπράξουν τέτοια εγκλήματα, και

(ιι) ο στρατιωτικός διοικητής ή το πρόσωπο αυτό δεν έλαβε τα απαραίτητα και εύλογα μέτρα εντός της εξουσίας του/της για την αποφυγή ή την καταστολή της διαπράξεως τους ή δεν έθεσε το ζήτημα στις αρμόδιες αρχές προς ανάκριση και δίωξη.

β. Σχετικά με τις ιεραρχικές σχέσεις που δεν περιγράφονται στην παράγραφο α, ο ιεραρχικά ανώτερος ευθύνεται ποινικά για εγκλήματα υπαγόμενα στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, τα οποία τελέσθηκαν από ιεραρχικώς κατωτέρους που ευρίσκονταν υπό την ουσιαστική εξουσία και έλεγχό του, ως συνέπεια της παράλειψης άσκησης καταλλήλου ελέγχου στους κατωτέρους αυτούς, όταν:

(ι) ο ανώτερος γνώριζε ή συνειδητά παρέβλεψε πληροφορίες, οι οποίες παρείχαν σαφείς ενδείξεις ότι οι κατώτεροι διέπρατταν ή επρόκειτο να διαπράξουν τέτοια εγκλήματα

(ιι) τα εγκλήματα αφορούσαν δραστηριότητα εντός της ουσιαστικής ευθύνης και ελέγχου του ανωτέρου

(ιιι) ο ανώτερος δεν έλαβε όλα τα απαραίτητα και εύλογα μέτρα εντός της εξουσίας του/της για την αποφυγή ή καταστολή της διάπραξης τους η δεν έθεσε το ζήτημα στις αρμόδιες αρχές προς ανάκριση και δίωξη.

Απαράγραπτο

Άρθρο 29.- Τα εγκλήματα που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου δεν υπόκεινται σε παραγραφή.

Στοιχεία υποκειμενικής υπόστασης

Άρθρο 30.- 1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, ένα πρόσωπο ευθύνεται ποινικά και τιμωρείται για έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου μόνο αν η αντικειμενική υπόσταση αυτού πραγματοποιήθηκε με πρόθεση και εν γνώσει

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ένα πρόσωπο ενεργεί με πρόθεση, όταν:

(α) εν σχέσει προς την συμπεριφορά, το πρόσωπο αυτό αποσκοπεί πράγματι στη συμπεριφορά αυτή

(β) εν σχέσει προς τις συνέπειες, το πρόσωπο αυτό επιδιώκει την επέλευση των συνεπειών αυτών η γνωρίζει ότι αυτές θα επέλθουν κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως "γνώση" εννοείται η συνείδηση ότι υφίστανται οι περιστάσεις ή ότι η συνέπεια θα επέλθει κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων. "Γνωρίζω" και "εν γνώσει" ερμηνεύονται αναλόγως.

Λόγοι άρσης της ποινικής ευθύνης

Άρθρο 31.- 1. Εκτός από τους άλλους λόγους άρσης της ποινικής ευθύνης, που περιέχονται στο παρόν Καταστατικό, ένα πρόσωπο δεν υπέχει ποινική ευθύνη, εάν, κατά τον χρόνο της συμπεριφοράς του:

(α) υποφέρει από διανοητική νόσο ή ελάττωμα που αποκλείουν την ικανότητά του να εκτιμήσει την παρανομία ή τη φύση της συμπεριφοράς του ή την ικανότητά του να ελέγξει την συμπεριφορά του προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις επιταγές του δικαίου

(β) είναι σε κατάσταση μέθης, που αποκλείει την ικανότητα του να αντιληφθεί τον άδικο χαρακτήρα ή τη φύση της συμπεριφοράς του ή την ικανότητα του να ελέγξει την συμπεριφορά του προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις επιταγές του δικαίου, εκτός αν υπαίτια περιήλθε στην κατάσταση αυτή και γνώριζε ή παρέβλεψε τον κίνδυνο ότι, ως αποτέλεσμα της καταστάσεώς του, ήταν πολύ πιθανόν να συμπεριφερθεί κατά τρόπο που συνιστά έγκλημα υπαγόμενο στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου

(γ) ενεργεί εύλογα για να υπερασπισθεί τον εαυτό του ή άλλο πρόσωπο ή, στην περίπτωση εγκλημάτων πολέμου, περιουσία που είναι απαραίτητη για την επιβίωση αυτού ή άλλου προσώπου ή ιδιοκτησία που είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση μιας στρατιωτικής αποστολής, εναντίον επικείμενης και παράνομης άσκησης βίας κατά τρόπο ανάλογο του βαθμού του κινδύνου που απειλεί αυτό ή το άλλο προστατευόμενο πρόσωπο ή την περιουσία. Το γεγονός ότι τούτο συμμετείχε σε αμυντική επιχείρηση διεξαχθείσα από στρατιωτικές δυνάμεις δεν αποτελεί αφ' εαυτού λόγο άρσεως της ποινικής ευθύνης κατά το παρόν εδάφιο.

(δ) η συμπεριφορά, η οποία φέρεται ότι συνιστά έγκλημα υπαγόμενο στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, προεκλήθη με εξαναγκασμό κατόπιν απειλής επικείμενου θανάτου ή συνεχιζόμενης ή επικείμενης βαρείας σωματικής βλάβης εναντίον αυτού ή άλλου προσώπου, και τούτο ενεργεί αναγκαστικά και, ευλόγως για να αποφύγει την απειλή αυτή, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει σκοπό να προκαλέσει βαρύτερη βλάβη από την απειλή που επεδίωξε να αποφύγει. Τέτοια απειλή μπορεί:

(ι) είτε να προέρχεται από άλλα πρόσωπα

(ιι) είτε να δημιουργείται από άλλες περιστάσεις πέραν του ελέγχου του.

2. Το Δικαστήριο αποφασίζει αν συντρέχουν οι λόγοι άρσης της ποινικής ευθύνης, που περιέχονται στο παρόν Καταστατικό, σε κάθε συγκεκριμένη υπόθεση ενώπιον του.

3. Στη δίκη, το Δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη του ως λόγο άρσης της ποινικής ευθύνης διαφορετικό λόγο από αυτούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όταν ο λόγος αυτός προέρχεται από το εφαρμοστέο δίκαιο, όπως ορίζεται στο άρθρο 21. Η διαδικασία εξέτασης προκειμένου να ληφθεί υπόψη ένας τέτοιος λόγος προβλέπεται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

Πραγματική και νομική πλάνη

Άρθρο 32.- 1. Η πραγματική πλάνη αποτελεί λόγο άρσης της ποινικής ευθύνης μόνον αν αναιρεί την πλήρωση των στοιχείων της υποκειμενικής υπόστασης του εγκλήματος.

2. Η νομική πλάνη ως προς το αν συγκεκριμένο είδος συμπεριφοράς αποτελεί έγκλημα υπαγόμενο στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, δεν συνιστά λόγο άρσης της ποινικής ευθύνης. Η νομική πλάνη μπορεί, όμως, να αποτελέσει λόγο άρσης της ποινικής ευθύνης, αν αναιρεί τα στοιχεία

της υποκειμενικής υπόστασης που απαιτείται για την τέλεση ενός τέτοιου εγκλήματος ή αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 33.

Προσταγές ανωτέρων και επιταγές του νόμου

Άρθρο 33.- 1. Το γεγονός ότι ένα έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τελέστηκε από πρόσωπο συμμορφούμενο προς εντολή Κυβερνήσεως ή ανωτέρου, είτε στρατιωτικού είτε πολιτικού, δεν αναιρεί την ποινική του ευθύνη, εκτός αν τούτο:

(α) είχε νομική υποχρέωση να υπακούει σε εντολές της Κυβερνήσεως ή του κατά περίπτωση ανωτέρου

(β) δεν γνώριζε ότι η προσταγή ήταν παράνομη

(γ) η προσταγή δεν ήταν καταφανώς παράνομη

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η διαταγή προς τέλεση γενοκτονίας ή εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας είναι καταφανώς παράνομη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Όργανα του Δικαστηρίου

Άρθρο 34.- Τα όργανα του Δικαστηρίου είναι τα ακόλουθα:

(α) το Προεδρείο

(β) η Βαθμίδα Εφέσεων, η Πρώτη Βαθμίδα και η Βαθμίδα Προδικασίας.

(γ) το Γραφείο του Εισαγγελέα

(δ) η Γραμματεία

Υπηρεσία των δικαστών

Άρθρο 35.- 1. Όλοι οι δικαστές εκλέγονται ως μέλη πλήρους απασχόλησης του Δικαστηρίου και είναι διαθέσιμοι να υπηρετήσουν ως τέτοιοι από την έναρξη της θητείας τους.

2. Οι δικαστές που συνθέτουν το Προεδρείο υπηρετούν με καθεστώς πλήρους απασχόλησης αμέσως μετά την εκλογή τους.

3. Το Προεδρείο μπορεί, ανάλογα με τον φόρτο εργασίας του Δικαστηρίου και σε συνεννόηση με τα μέλη του, να αποφασίζει κατά περιόδους, σε ποια έκταση οι εναπομείναντες δικαστές απαιτείται να υπηρετήσουν με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Κάθε τέτοια διευθέτηση δεν θίγει τις διατάξεις του άρθρου 40.

4. Οι οικονομικές διευθετήσεις για τους δικαστές για τους οποίους δεν απαιτείται να υπηρετούν με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, γίνονται κατά το άρθρο 49.

Προσόντα, υποψηφιότητα και εκλογή δικαστών

Άρθρο 36.- 1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, το Δικαστήριο αποτελείται από 18 δικαστές.

2. (α) Το Προεδρείο, ενεργώντας για λογαριασμό του Δικαστηρίου, μπορεί να προτείνει αύξηση του αριθμού των δικαστών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αιτιολογώντας την αναγκαιότητα και καταλληλότητα της αύξησης. Ο Γραμματέας κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση κάθε τέτοια πρόταση σε όλα τα Κράτη Μέρη.

(β) Η πρόταση εξετάζεται στη συνέχεια σε σύνοδο της Συνέλευσης των Κρατών Μερών που συγκαλείται κατά το άρθρο 112. Η πρόταση θεωρείται ότι υιοθετείται, αν εγκριθεί στη σύνοδο με πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών της Συνέλευσης των Κρατών Μερών και τίθεται σε ισχύ σε χρόνο που αποφασίζεται από τη Συνέλευση αυτή.

(γ)(ι) Μόλις υιοθετηθεί και τεθεί σε ισχύ η πρόταση για την αύξηση του αριθμού των δικαστών κατά το εδάφιο (β), η εκλογή των επιπλέον δικαστών γίνεται στην επόμενη σύνοδο της Συνέλευσης των Κρατών Μερών κατά τις παραγράφους 3 έως και 8 και κατά το άρθρο 37 παράγραφος 2.

(ιι) Μόλις υιοθετηθεί και τεθεί σε ισχύ η πρόταση για την αύξηση του αριθμού των δικαστών κατά τα εδάφια (β) και (γ)(ι), το Προεδρείο είναι εφεξής ελεύθερο να αποφασίσει σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, αν ο φόρτος εργασίας του Δικαστηρίου το δικαιολογεί, να προτείνει την μείωση του αριθμού των δικαστών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα μειωθεί περισσότερο από όσο προβλέπεται στην παρ. 1. Η πρόταση εξετάζεται κατά τη διαδικασία που εκτίθεται κατωτέρω στα εδάφια (α) και (β). Σε περίπτωση που η πρόταση υιοθετηθεί, ο αριθμός των δικαστών μειώνεται σταδιακά με τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων δικαστών, μέχρι να φθάσει στον προβλεπόμενο αριθμό.

3. (α) Οι δικαστές επιλέγονται μεταξύ προσώπων υψηλού ήθους, αμεροληψίας και ακεραιότητας, που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα στα αντίστοιχα Κράτη τους για την τοποθέτηση τους στις ανώτατες δικαστικές θέσεις.

(β) Κάθε υποψήφιος για εκλογή στο Δικαστήριο πρέπει να:

(ι) έχει αποδεδειγμένη ειδίκευση στο ποινικό δίκαιο και την ποινική δικονομία και την απαραίτητη σχετική πείρα, ως δικαστής, εισαγγελέας, συνήγορος ή με οποιαδήποτε άλλη συναφή ειδικότητα στην ποινική διαδικασία ή

(ιι) έχει αποδεδειγμένη ειδίκευση σε σχετικούς τομείς του διεθνούς δικαίου, όπως διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και εκτενή πείρα, ως επαγγελματίας νομικός, σε θέση σχετική με το δικαιοδοτικό έργο του Δικαστηρίου.

(γ) Κάθε υποψήφιος για εκλογή στο Δικαστήριο πρέπει να έχει άριστη γνώση και να χειρίζεται άνετα τουλάχιστον μία από τις γλώσσες εργασίας του Δικαστηρίου.

4. (α) Οι υποψηφιότητες για εκλογή στο Δικαστήριο μπορούν να υποβληθούν από κάθε Κράτος Μέρος στο παρόν Καταστατικό, κατά τον ακόλουθο τρόπο:

(ι) είτε κατά τη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για τις ανώτατες δικαστικές θέσεις του συγκεκριμένου Κράτους

(ιι) είτε κατά τη διαδικασία για την υποβολή υποψηφιοτήτων για το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, όπως προβλέπεται στο Καταστατικό του Δικαστηρίου αυτού.

Οι υποψηφιότητες συνοδεύονται από μία αναφορά με τις απαραίτητες λεπτομέρειες, στην οποία εκτίθεται αν ο υποψήφιος πληρεί τα απαιτήσεις της παρ. 3.

(β) Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί να προτείνει έναν υποψήφιο σε κάθε εκλογή, ο οποίος δεν είναι απαραίτητο να είναι υπήκοος αυτού του Κράτους Μέρους, πρέπει όμως σε κάθε περίπτωση να είναι υπήκοος ενός Κράτους Μέρους.

(γ) Η Συνέλευση των Κρατών Μερών μπορεί να αποφασίσει, αν είναι απαραίτητο, την ίδρυση μιας Συμβουλευτικής Επιτροπής για την εξέταση των υποψηφιοτήτων. Σε αυτή την περίπτωση, η σύνθεση και η εντολή της Επιτροπής καθορίζονται από την Συνέλευση των Κρατών Μερών.

5. Για τους σκοπούς της εκλογής, θα υπάρχουν δύο πίνακες υποψηφίων. Ο πίνακας Α, που περιλαμβάνει τα ονόματα των υποψηφίων με τα προσόντα που προσδιορίζονται στην παρ. 3 (β) (ι) και ο πίνακας Β, που περιλαμβάνει τα ονόματα των υποψηφίων με τα προσόντα που προσδιορίζονται στην παρ. 3

(β) (ιι) Κάθε υποψήφιος με επαρκή προσόντα και για τους δύο πίνακες μπορεί να επιλέξει σε ποιον πίνακα θα συμπεριληφθεί. Κατά την πρώτη εκλογή στο Δικαστήριο, εκλέγονται τουλάχιστον εννέα δικαστές από τον πίνακα Α και τουλάχιστον πέντε από τον πίνακα Β. Οι επόμενες εκλογές οργανώνονται κατά τρόπο που να διατηρείται η αναλογία των δικαστών που αξιολογήθηκαν στους δύο πίνακες.

6. (α) Οι δικαστές εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία σε σύνοδο της Συνέλευσης των Κρατών Μερών, η οποία συγκαλείται για τον σκοπό αυτό κατά το άρθρο 112. Με την επιφύλαξη της παρ. 7, οι εκλεγέντες στο Δικαστήριο είναι οι 18 υποψήφιοι, οι οποίοι λαμβάνουν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων και πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφισάντων Κρατών Μερών.

(β) Στην περίπτωση που δεν εκλεγεί ικανός αριθμός δικαστών κατά την πρώτη ψηφοφορία, διεξάγονται επόμενες ψηφοφορίες κατά την διαδικασία που εκτίθεται στο εδάφιο (α), μέχρι να συμπληρωθούν οι θέσεις που απέμειναν.

7. Δεν επιτρέπεται δύο δικαστές να είναι υπήκοοι του αυτού Κράτους. Όποιος, για τον σκοπό της συμμετοχής του στο Δικαστήριο, θεωρηθεί υπήκοος περισσότερων του ενός Κρατών, λογίζεται υπήκοος του Κράτους στο οποίο ασκεί κανονικά τα αστικά και πολιτικά του δικαιώματα.

8. (α) Τα Κράτη Μέρη, κατά την εκλογή των δικαστών, λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ώστε η σύνθεση του Δικαστηρίου :

(ι) να είναι αντιπροσωπευτική των κυριότερων νομικών συστημάτων του κόσμου

(ιι) να αντανakλά μία δίκαιη γεωγραφική εκπροσώπηση και

(ιιι) να κατανέμεται δίκαια μεταξύ ανδρών και γυναικών δικαστών

(β) Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν επίσης υπόψη την ανάγκη να συμπεριληφθούν δικαστές με νομική κατάρτιση σε εξειδικευμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένου, μεταξύ άλλων, του τομέα της βίας κατά γυναικών ή παιδιών.

9.(α) Με την επιφύλαξη του εδαφίου (β), η θητεία των δικαστών έχει διάρκεια εννέα ετών και, με την επιφύλαξη του εδαφίου (γ) και του άρθρου 37 παράγραφος 2, δεν μπορούν να επανεκλεγούν

(β) Κατά την πρώτη εκλογή, ένα τρίτο των εκλεγέντων δικαστών επιλέγεται με κλήρο να υπηρετήσει για χρονικό διάστημα τριών ετών, ένα τρίτο για χρονικό διάστημα έξι ετών και οι υπόλοιποι για χρονικό διάστημα εννέα ετών.

(γ) Ο/Η δικαστής, ο οποίος/η οποία επελέγη να υπηρετήσει για χρονικό διάστημα τριών ετών κατά το εδάφιο (β), μπορεί να επανεκλεγεί για πλήρη, θητεία.

10. Μη θιγομένης της παραγράφου 9, ένας δικαστής, που υπηρετεί σε Τμήμα Πρώτου Βαθμού ή στο Τμήμα Εφέσεων κατά το άρθρο 39, παραμένει στην θέση του για την ολοκλήρωση οποιασδήποτε δίκης ή εφέσεως, η συζήτηση των οποίων είχε ήδη αρχίσει ενώπιον του Τμήματος αυτού.

Κενές θέσεις δικαστών

Άρθρο 37.- 1. Αν κενωθεί θέση δικαστή, διεξάγεται εκλογή κατά το άρθρο 36 για να πληρωθεί αυτή.

2. Δικαστής ο οποίος εξελέγη για να πληρώσει μία κενή θέση, υπηρετεί για το υπόλοιπο της θητείας του προκατόχου του και, αν αυτή η περίοδος είναι τρία έτη ή λιγότερο, μπορεί να επανεκλεγεί για πλήρη θητεία κατά το άρθρο 36.

Το Προεδρείο

Άρθρο 38. - 1. Ο Πρόεδρος και οι Πρώτος και Δεύτερος Αντιπρόεδρος εκλέγονται με την απόλυτη πλειοψηφία των δικαστών. Καθένας από αυτούς υπηρετεί για χρονικό διάστημα τριών ετών ή έως το τέλος της αντίστοιχης θητείας του ως δικαστή, όποιο εκπνέει νωρίτερα. Είναι επανεκλέξιμοι για μία ακόμη φορά. 2. Ο Πρώτος Αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο στην περίπτωση που ο Πρόεδρος κωλύεται ή παύθηκε. Ο δεύτερος Αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο στην περίπτωση που ο Πρόεδρος και ο Πρώτος Αντιπρόεδρος κωλύονται ή παύθηκαν.

3. Ο Πρόεδρος, μαζί με τους Πρώτο και Δεύτερο Αντιπρόεδρο, αποτελούν το Προεδρείο, το οποίο είναι υπεύθυνο για:

- (α) την ορθή διοίκηση του Δικαστηρίου, με την εξαίρεση του Γραφείου του Εισαγγελέα και
- (β) τις άλλες λειτουργίες, με τις οποίες είναι επιφορτισμένο, κατά το παρόν Καταστατικό.

4. Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του κατά την παράγραφο 3 (α), το Προεδρείο θα συντονίζεται και διώκει τη συμφωνία του Εισαγγελέα σε όλα τα ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Τμήματα

Άρθρο 39.- 1. Το συντομότερο δυνατό μετά την εκλογή των δικαστών, το Δικαστήριο οργανώνεται σε βαθμίδες οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 34 παρ. (β). Η Βαθμίδα Εφέσεων αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερις άλλους δικαστές, η Πρώτη Βαθμίδα τουλάχιστον από έξι δικαστές και η Βαθμίδα Προδικασίας τουλάχιστον από έξι δικαστές. Η τοποθέτηση δικαστών σε βαθμίδες βασίζεται στην φύση και τις λειτουργίες που επιτελεί κάθε βαθμίδα και στα προσόντα και την πείρα των εκλεγέντων στο Δικαστήριο δικαστών, κατά τρόπον ώστε κάθε βαθμίδα να περιέχει κατάλληλο συνδυασμό εξειδικεύσεως στο ποινικό δίκαιο και την ποινική δικονομία και στο διεθνές δίκαιο. Η Πρώτη Βαθμίδα και η Βαθμίδα Προδικασίας συντίθενται κατά κύριο λόγο από δικαστές με δικαστηριακή πείρα σε ποινικές υποθέσεις.

2.(α) Οι δικαστικές λειτουργίες του Δικαστηρίου διεκπεραιώνονται σε κάθε βαθμίδα από Τμήματα:

- (β) (ι) το Τμήμα Εφέσεων συντίθεται από όλους τους δικαστές της Βαθμίδας Εφέσεων

(ιι) οι λειτουργίες του Τμήματος Πρώτου Βαθμού διεκπεραιώνονται από τρεις δικαστές της Πρώτης Βαθμίδας

(ιιι) οι λειτουργίες του Τμήματος Προδικασίας διεκπεραιώνονται είτε από τρεις δικαστές της Βαθμίδας Προδικασίας ή από έναν μόνον δικαστή της βαθμίδας αυτής κατά το παρόν Καταστατικό και τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

(γ) Τίποτε στην παρούσα παράγραφο δεν αποκλείει την ταυτόχρονη σύνθεση περισσότερων του ενός Τμημάτων Πρώτου Βαθμού ή Τμημάτων Προδικασίας ανάλογα με τον φόρτο εργασίας του Δικαστηρίου.

3.(α) Δικαστές τοποθετημένοι στην Πρώτη Βαθμίδα και στη Βαθμίδα Προδικασίας υπηρετούν στις βαθμίδες αυτές για χρονική περίοδο τριών ετών και, κατόπιν, έως την ολοκλήρωση της κατά περίπτωση υποθέσεως, η εκδίκαση της οποίας έχει ήδη αρχίσει στη σχετική βαθμίδα.

(β) Δικαστές τοποθετημένοι στην Βαθμίδα Εφέσεων υπηρετούν σε αυτήν καθ' όλη την διάρκεια θητείας τους.

4. Δικαστές τοποθετημένοι στη Βαθμίδα Εφέσεων υπηρετούν μόνον στην Βαθμίδα αυτή. Τίποτε, εντούτοις, στο παρόν άρθρο δεν αποκλείει την προσωρινή απόσπαση δικαστών από την Πρώτη Βαθμίδα στη Βαθμίδα Προδικασίας ή αντιστρόφως, αν το Προεδρείο κρίνει ότι έτσι απαιτείται από τον φόρτο εργασίας του Δικαστηρίου, υπό την προϋπόθεση ότι σε καμία περίπτωση δικαστής που συμμετείχε στην φάση της προδικασίας μιας υποθέσεως δεν μπορεί να επιλεγεί για να μετάσχει στο Τμήμα Πρώτου Βαθμού που δικάζει την ίδια υπόθεση.

Ανεξαρτησία των δικαστών

Άρθρο 40.- 1. Οι δικαστές είναι ανεξάρτητοι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Οι δικαστές δεν ασκούν καμία δραστηριότητα η οποία είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των δικαστικών τους καθηκόντων ή επηρεάζει την εμπιστοσύνη στην ανεξαρτησία τους.

3. Οι δικαστές που απαιτείται να υπηρετούν με καθεστώς πλήρους απασχόλησης στην έδρα του Δικαστηρίου δεν επιτρέπεται να έχουν καμία άλλη απασχόληση επαγγελματικής φύσης.

4. Οποιοδήποτε θέμα σχετικά με την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 αποφασίζεται με την απόλυτη πλειοψηφία των δικαστών. Όταν ένα τέτοιο θέμα αφορά έναν συγκεκριμένο δικαστή, αυτός δεν συμμετέχει κατά την λήψη της απόφασης.

Εξαίρεση και απαλλαγή και δικαστών

Άρθρο 41.- 1. Το Προεδρείο μπορεί, με αίτηση ενός δικαστή, να τον απαλλάξει από την άσκηση των καθηκόντων του κατά το παρόν Καταστατικό, σύμφωνα με τους κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

2.(α) Δικαστής δεν συμμετέχει σε καμία υπόθεση στην οποία μπορεί για οποιονδήποτε λόγο να αμφισβητηθεί ευλόγως η αμεροληψία του. Δικαστής εξαιρείται από υπόθεση κατά την παρούσα παράγραφο, αν, μεταξύ άλλων, είχε αναμιχθεί στην υπόθεση αυτή ενώπιον του Δικαστηρίου υπό οποιαδήποτε ιδιότητα ή σε συγγενή ποινική υπόθεση στα εθνικά δικαστήρια που αφορούσε τον ανακρινόμενο ή διωκόμενο. Εξαιρείται επίσης δικαστής και για άλλους λόγους που προβλέπονται στους κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

(β) Ο Εισαγγελέας ή ο ανακρινόμενος ή διωκόμενος μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση δικαστή κατά την παρούσα παράγραφο.

(γ) Κάθε θέμα σχετικώς με την εξαίρεση δικαστή αποφασίζεται από την απόλυτη πλειοψηφία των δικαστών. Ο υπό κρίση δικαστής καλείται να παρουσιάσει την θέση του επί του θέματος, αλλά δεν λαμβάνει μέρος στην λήψη της απόφασης.

Το Γραφείο του Εισαγγελέα

Άρθρο 42.- 1. Το Γραφείο του Εισαγγελέα ενεργεί ανεξάρτητα ως ξεχωριστό όργανο του Δικαστηρίου. Είναι υπεύθυνο για την παραλαβή αναφορών καθώς και κάθε ουσιώδους πληροφορίας για εγκλήματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, για την εξέτασή τους και για την διεξαγωγή ανακρίσεων και διώξεων ενώπιον του Δικαστηρίου. Τα Μέλη του Γραφείου του Εισαγγελέα δεν αναζητούν ούτε ενεργούν επί τη βάση οδηγιών από οποιαδήποτε εξωτερική πηγή.

2. Του Γραφείου προϊστάται ο Εισαγγελέας. Ο Εισαγγελέας έχει πλήρη εξουσία για την διαχείριση και την διοίκηση του Γραφείου, συμπεριλαμβανομένων του προσωπικού του Γραφείου, διευκολύνσεων και άλλων πόρων του. Ο Εισαγγελέας επικουρείται από έναν ή περισσότερους Αναπληρωτές Εισαγγελείς οι οποίοι μπορούν να εκτελούν οποιαδήποτε από τις πράξεις που έχουν ανατεθεί στον Εισαγγελέα κατά το παρόν Καταστατικό. Ο Εισαγγελέας και οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς πρέπει να είναι διαφορετικής εθνικότητας. Υπηρετούν σε βάση πλήρους απασχόλησης.

3. Ο Εισαγγελέας και οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς είναι πρόσωπα υψηλού ήθους, υψηλών ικανοτήτων και με εκτεταμένη πρακτική εμπειρία στην δίωξη ή εκδίκαση ποινικών υποθέσεων. Πρέπει να έχουν άριστη γνώση και να χειρίζονται άνετα μία τουλάχιστον από τις γλώσσες εργασίας του Δικαστηρίου.

4. Ο Εισαγγελέας εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της Συνέλευσης των Κρατών Μερών. Οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς εκλέγονται με τον ίδιο τρόπο από ένα πίνακα υποψηφίων που δίδεται από τον Εισαγγελέα. Ο Εισαγγελέας υποβάλλει τρεις υποψηφίους για κάθε θέση Αναπληρωτή Εισαγγελέα προς πλήρωση. Ο Εισαγγελέας και οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς θητεύουν για χρονικό διάστημα εννέα ετών, εκτός αν κατά την εκλογή τους αποφασιστεί μικρότερο χρονικό διάστημα και δεν μπορούν να επανεκλεγούν.

5. Ούτε ο Εισαγγελέας ούτε ο Αναπληρωτής Εισαγγελέας ασκούν δραστηριότητα που ενδέχεται να είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των δικαστικών τους λειτουργιών ή θα επηρεάσουν την εμπιστοσύνη στην ανεξαρτησία τους. Δεν εμπλέκονται σε άλλη απασχόληση επαγγελματικής φύσεως.

6. Το Προεδρείο μπορεί να απαλλάξει τον Εισαγγελέα ή Αναπληρωτή Εισαγγελέα, με αίτηση του, από την άσκηση των καθηκόντων του σε μία συγκεκριμένη υπόθεση.

7. Ούτε ο Εισαγγελέας ούτε ο Αναπληρωτής Εισαγγελέας συμμετέχουν στη συζήτηση οποιουδήποτε θέματος, στο οποίο αμφισβητείται ευλόγως για οποιονδήποτε λόγο η αμεροληψία τους. Εξαιρούνται από υπόθεση κατά την παρούσα παράγραφο, αν, μεταξύ άλλων, είχαν προηγουμένως αναμιχθεί υπό οποιαδήποτε ιδιότητα στην υπόθεση αυτή ενώπιον του Δικαστηρίου ή σε συναφή ποινική υπόθεση στα εθνικά δικαστήρια που αφορούσε τον ανακρινόμενο ή διωκόμενο.

θ. Κάθε θέμα σχετικώς με την εξαίρεση του Εισαγγελέα ή Αναπληρωτή Εισαγγελέα αποφασίζεται από το Τμήμα Εφέσεων.

(α) Ο ανακρινόμενος ή διωκόμενος μπορεί σε κάθε χρονική στιγμή να ζητήσει την εξαίρεση Εισαγγελέα ή Αναπληρωτή Εισαγγελέα, για λόγους που εκτίθενται στο παρόν άρθρο.

(β) Ο Εισαγγελέας ή Αναπληρωτής Εισαγγελέας, όπως αρμόζει, μπορεί να παρουσιάσει τις παρατηρήσεις του επί του θέματος.

9. Ο Εισαγγελέας διορίζει συμβούλους με νομική εξειδίκευση σε ιδιαίτερα θέματα, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, σεξουαλικής και σεξιστικής βίας και βίας κατά παιδιών.

Γραμματεία

Άρθρο 43.- 1 .Η Γραμματεία είναι υπεύθυνη για εξωδικαστικά θέματα της διοικήσεως και των υπηρεσιών του Δικαστηρίου, χωρίς να θίγονται τα καθήκοντα και οι εξουσίες του Εισαγγελέα κατά το άρθρο 42.

2. Της Γραμματείας προϊστάται ο Γραμματέας, ο οποίος είναι ο κύριος διοικητικός υπάλληλος του Δικαστηρίου. Ο Γραμματέας ασκεί τα καθήκοντα του υπό την εξουσία του Προέδρου του Δικαστηρίου.

3. Ο Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γραμματέας είναι πρόσωπα υψηλού ήθους, υψηλών ικανοτήτων και έχουν άριστη γνώση και χειρίζονται άνετα μία τουλάχιστον από τις γλώσσες εργασίας του Δικαστηρίου.

4. Οι δικαστές εκλέγουν τον Γραμματέα με απόλυτη πλειοψηφία σε μυστική ψηφοφορία, λαμβάνοντας υπόψη κάθε σύσταση από την Συνέλευση των Κρατών Μερών. Αν προκύψει ανάγκη και ύστερα από σύσταση του Γραμματέα, οι δικαστές εκλέγουν κατά τον ίδιο τρόπο Αναπληρωτή Γραμματέα.

5. Ο Γραμματέας θητεύει για χρονικό διάστημα πέντε ετών, μπορεί να επανεκλεγεί άλλη μία φορά και υπηρετεί με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Ο Αναπληρωτής Γραμματέας θητεύει για χρονικό διάστημα πέντε ετών ή για μικρότερο χρονικό διάστημα, που μπορεί να αποφασιστεί από την απόλυτη πλειοψηφία των δικαστών, και μπορεί να εκλεγεί στη βάση της εκτέλεσης των καθηκόντων του σύμφωνα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

6. Ο Γραμματέας οργανώνει μία Μονάδα θυμάτων και Μαρτύρων εντός της Γραμματείας. Η Μονάδα αυτή παρέχει, σε συνεννόηση με το Γραφείο του Εισαγγελέα, μέτρα προστασίας και ρυθμίσεις ασφαλείας, συμβουλές και άλλη κατάλληλη βοήθεια για μάρτυρες, θύματα που εμφανίζονται ενώπιον του Δικαστηρίου και άλλους που κινδυνεύουν από καταθέσεις που έδωσαν οι μάρτυρες αυτοί. Η Μονάδα περιλαμβάνει προσωπικό ειδικευμένο στους ψυχικούς τραυματισμούς, συμπεριλαμβανομένων και ψυχικών τραυματισμών σχετικά με εγκλήματα σεξουαλικής βίας.

Προσωπικό

Άρθρο 44.- 1. Ο Εισαγγελέας και ο Γραμματέας διορίζουν το εξειδικευμένο προσωπικό που απαιτείται στα αντίστοιχα γραφεία τους. Στην περίπτωση του Εισαγγελέας περιλαμβάνεται και ο διορισμός ανακριτικών υπαλλήλων.

2. Κατά την πρόσληψη του προσωπικού, ο Εισαγγελέας και ο Γραμματέας διασφαλίζουν τον υψηλότερο βαθμό αποδοτικότητας, ικανότητας και ακεραιότητας και λαμβάνουν υπόψη κατ' ανάλογο τρόπο τα κριτήρια που τίθενται στο άρθρο 36 παρ. θ.

3. Ο Γραμματέας, με την συμφωνία του Προεδρείου και του Εισαγγελέα, προτείνει Κανονισμούς Προσωπικού, οι οποίοι περιλαμβάνουν τους όρους και τις συνθήκες υπό τις οποίες το προσωπικό του Δικαστηρίου διορίζεται, αμείβεται και απολύεται. Οι Κανονισμοί Προσωπικού εγκρίνονται από την Συνέλευση των Κρατών Μερών.

4. Το Δικαστήριο μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να χρησιμοποιήσει την εξειδίκευση μη αμειβομένου προσωπικού, που προσφέρεται από τα Κράτη Μέρη, διακυβερνητικούς οργανισμούς ή μη- κυβερνητικούς οργανισμούς για να βοηθήσουν στην εργασία οποιουδήποτε οργάνου του Δικαστηρίου. Ο Εισαγγελέας μπορεί εκ μέρους του Γραφείου του Εισαγγελέα να δεχθεί οποιαδήποτε τέτοια προσφορά.

Τέτοιο μη αμειβόμενο προσωπικό χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις οδηγίες που θέτει η Συνέλευση των Κρατών Μερών.

Επίσημη υπόσχεση

Άρθρο 45.- Πριν από την ανάληψη των αντιστοιχών καθηκόντων τους κατά το παρόν Καταστατικό, οι δικαστές, ο Εισαγγελέας, οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς, ο Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γραμματέας δίνουν, ο καθένας ξεχωριστά, επίσημη υπόσχεση σε δημόσια συνεδρίαση ότι θα ασκήσουν αυτά με αμεροληψία και ευσυνειδησία.

Απόλυση από την υπηρεσία

Άρθρο 46. - 1. Οι δικαστές, ο Εισαγγελέας, οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς, ο Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γραμματέας απολύονται από την υπηρεσία τους αν ληφθεί μία τέτοια απόφαση κατά την παράγραφο 2, στις περιπτώσεις που:

(α) κρίθηκαν ότι έχουν τελέσει σοβαρό παράπτωμα ή σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους κατά το παρόν Καταστατικό, όπως προβλέπεται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης ή
(β) Είναι ανίκανοι να ασκήσουν τα καθήκοντα που απαιτούνται από το παρόν Καταστατικό.

2. Απόφαση για την απόλυση από την υπηρεσία των δικαστών του Εισαγγελέα ή των Αναπληρωτών Εισαγγελέων κατά την παράγραφο λαμβάνεται από την Συνέλευση των Κρατών Μερών με μυστική ψηφοφορία.

(α) στην περίπτωση δικαστή, με πλειοψηφία δύο τρίτων των Κρατών Μερών ύστερα από πρόταση που υιοθετήθηκε από την πλειοψηφία των δύο τρίτων των άλλων δικαστών

(β) στην περίπτωση του Εισαγγελέα, με την απόλυτη πλειοψηφία των Κρατών Μερών

(γ) στην περίπτωση του Αναπληρωτή Εισαγγελέα, με την απόλυτη πλειοψηφία των Κρατών Μερών ύστερα από πρόταση του Εισαγγελέα

3. Απόφαση για την απόλυση του Γραμματέα ή του Αναπληρωτή Γραμματέα λαμβάνεται από την απόλυτη πλειοψηφία των δικαστών.

4. Οι δικαστές, ο Εισαγγελέας, οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς, ο Γραμματέας ή ο Αναπληρωτής Γραμματέας των οποίων η συμπεριφορά ή η ικανότητα να ασκήσουν τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα, όπως απαιτείται από το παρόν Καταστατικό, αμφισβητείται βάσει του παρόντος άρθρου, έχουν πληροίς την δυνατότητα να παρουσιάσουν και να λάβουν αποδεικτικά στοιχεία και

να προβάλουν τους ισχυρισμούς τους κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης. Το κρινόμενο πρόσωπο δεν συμμετέχει με κανέναν άλλον τρόπο στην εξέταση του θέματος.

Πειθαρχικές κυρώσεις

Άρθρο 47.- Οι δικαστές, ο Εισαγγελέας, οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς, ο Γραμματέας ή ο Αναπληρωτής Γραμματέας που υπέπεσε σε παράπτωμα ελαφρύτερης μορφής από αυτό που εκτίθεται στο άρθρο 46 παράγραφος 1 υπόκειται σε πειθαρχικές κυρώσεις κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

Προνόμια και ασυλίες

Άρθρο 48.- 1. Το Δικαστήριο απολαμβάνει στο έδαφος κάθε Κράτους Μέρους τα προνόμια και τις ασυλίες που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των σκοπών του.

2. Οι δικαστές, ο Εισαγγελέας, οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς και ο Γραμματέας, όταν τους ανατίθεται έργο ή όταν ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου, απολαμβάνουν τα ίδια προνόμια και ασυλίες που παρέχονται στους επικεφαλής διπλωματικών αποστολών και μετά την λήξη της θητείας τους. εξακολουθεί να τους παρέχεται ασυλία από νομικές διαδικασίες κάθε είδους σχετικά με ό, τι είπαν ή έγραψαν και με ενέργειες που έγιναν από αυτούς υπό την υπηρεσιακή τους ιδιότητα.

3. Ο Αναπληρωτής Γραμματέας, το προσωπικό του Γραφείου του Εισαγγελέα και της Γραμματείας απολαμβάνουν τα προνόμια και ασυλίες και διευκολύνσεις που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους κατά την συμφωνία για τα προνόμια και τις ασυλίες του Δικαστηρίου.

4. Σε συνηγόρους, εμπειρογνώμονες, μάρτυρες και κάθε άλλο πρόσωπο που απαιτείται να είναι παρόν στην έδρα του Δικαστηρίου παρέχεται η μεταχείριση που είναι απαραίτητη για την ορθή λειτουργία του Δικαστηρίου, κατά την συμφωνία για τα προνόμια και τις ασυλίες του Δικαστηρίου.

5. Τα προνόμια και οι ασυλίες :

(α) των δικαστών ή του Εισαγγελέα μπορούν να αρθούν από την απόλυτη πλειοψηφία των δικαστών

(β) του Γραμματέα μπορούν να αρθούν από το Προεδρείο

(γ) των Αναπληρωτών Εισαγγελέων και του προσωπικού του Γραφείου του Εισαγγελέα μπορούν να αρθούν από τον Εισαγγελέα (δ) του Αναπληρωτή Γραμματέα και του προσωπικού της Γραμματείας μπορούν να αρθούν από τον Γραμματέα.

Μισθοί, επιδόματα και έξοδα

Άρθρο 49.- Οι δικαστές, ο Εισαγγελέας, οι Αναπληρωτές Εισαγγελείς, ο Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γραμματέας λαμβάνουν τους μισθούς, επιδόματα και έξοδα που αποφασίζονται από την Συνέλευση των Κρατών Μερών. Οι μισθοί αυτοί και τα επιδόματα δεν μειώνονται κατά την διάρκεια της θητείας τους.

Επίσημες γλώσσες και γλώσσες εργασίας

Άρθρο 50. - 1. Οι επίσημες γλώσσες του Δικαστηρίου είναι η αραβική, η κινεζική, η αγγλική, η γαλλική, η ρωσική και η ισπανική. Οι δικαστικές αποφάσεις του Δικαστηρίου καθώς και άλλες αποφάσεις, με τις οποίες επιλύονται θεμελιώδη θέματα ενώπιον του Δικαστηρίου, δημοσιεύονται στις επίσημες γλώσσες. Το Προεδρείο αποφασίζει, κατά τα κριτήρια που τίθενται από τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, ποιες αποφάσεις θεωρούνται ότι επιλύουν θεμελιώδη ζητήματα για τους σκοπούς της παραγράφου αυτής.

2. Οι γλώσσες εργασίας του Δικαστηρίου είναι η αγγλική και η γαλλική. Κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλες επίσημες γλώσσες ως γλώσσες εργασίας.

3. Με αίτηση οποιουδήποτε διαδίκου σε μια διαδικασία ή ενός Κράτους, το οποίο νομιμοποιείται να παρέμβει σε μία διαδικασία, το Δικαστήριο εγκρίνει την χρησιμοποίηση άλλης γλώσσας εκτός από την αγγλική ή την γαλλική από το διάδικο μέρος ή το Κράτος, με την προϋπόθεση ότι το Δικαστήριο θεωρεί ότι τούτο δικαιολογείται επαρκώς.

Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης

Άρθρο 51.- 1. Οι Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης τίθενται σε ισχύ αφότου υιοθετηθούν από την πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών της Συνέλευσης των Κρατών Μερών.

2. Τροποποιήσεις στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης μπορούν να προταθούν από:

(α) Κάθε Κράτος Μέρος

(β) την απόλυτη πλειοψηφία των δικαστών

(γ) τον Εισαγγελέα

Οι τροποποιήσεις αυτές τίθενται σε ισχύ αφότου υιοθετηθούν από πλειοψηφία των δύο τρίτων της Συνέλευσης των Κρατών Μερών.

3. Μετά την υιοθέτηση των Κανόνων Διαδικασίας και Απόδειξης, σε επείγουσες περιπτώσεις, όπου οι Κανόνες δεν προνοούν σχετικά με μία ειδική περίπτωση ενώπιον του Δικαστηρίου, οι δικαστές έχουν την δυνατότητα, με πλειοψηφία δύο τρίτων, να καταρτίσουν προσωρινούς Κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται μέχρι να υιοθετηθούν, τροποποιηθούν ή απορριφθούν κατά την επομένη τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση της Συνέλευσης των Κρατών Μερών.

4. Οι Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, οι τροποποιήσεις τους και οποιοδήποτε προσωρινοί Κανόνες πρέπει να συνάδουν με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού. Οι τροποποιήσεις στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, όπως και οι προσωρινοί Κανόνες, δεν εφαρμόζονται αναδρομικά σε βάρος του ανακρινόμενου, διωκόμενου ή καταδικασθέντος.

5. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ του Καταστατικού και των Κανόνων Διαδικασίας και Απόδειξης κατισχύει το Καταστατικό.

Κανονισμός του Δικαστηρίου

Άρθρο 52.- 1. Οι δικαστές υιοθετούν τον Κανονισμό του Δικαστηρίου που είναι απαραίτητος για τη συνήθη λειτουργία του με απόλυτη πλειοψηφία σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό και τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

2. Κατά την επεξεργασία του Κανονισμού και οποιωνδήποτε τροποποιήσεων σε αυτόν ζητείται η γνώμη του Εισαγγελέα και του Γραμματέα.

3. Ο Κανονισμός και οι τροποποιήσεις του ισχύουν από την υιοθέτησή τους, εκτός αν οι δικαστές αποφασίσουν διαφορετικά. Αμέσως μετά την υιοθέτησή τους, γνωστοποιούνται στα Κράτη Μέρη προς σχολιασμό. Αν εντός έξι μηνών δεν υπάρξουν αντιρρήσεις από την πλειοψηφία των Κρατών Μερών, παραμένουν σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΑΝΑΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΩΞΗ

Έναρξη ανάκρισης

Άρθρο 53.- 1. Ο Εισαγγελέας, έχοντας εκτιμήσει τις πληροφορίες που ήλθαν σε γνώση του αρχίζει ανάκριση, εκτός αν κρίνει ότι δεν υπάρχει δικαιολογητική βάση για να προχωρήσει τη διαδικασία κατά το παρόν Καταστατικό. Προκειμένου να λάβει την απόφαση του αν θα αρχίσει ανάκριση, ο Εισαγγελέας εξετάζει αν:

(α) από τις πληροφορίες που έχει στην διάθεση του. προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει τελεσθεί ή τελείται έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου.

(β) η υπόθεση είναι ή θα μπορούσε να είναι παραδεκτή κατά το άρθρο 17 και

(γ) λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα του εγκλήματος και τα συμφέροντα των θυμάτων, υπάρχουν, εντούτοις, ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι η ανάκριση δεν υπηρετεί τα συμφέροντα της δικαιοσύνης.

Αν ο Εισαγγελέας κρίνει ότι δεν υπάρχει δικαιολογητική βάση να προχωρήσει και η κρίση του στηρίζεται αποκλειστικά στο ανωτέρω εδάφιο (γ) ενημερώνει το Τμήμα Προδικασίας.

2. Αν ύστερα από ανάκριση, ο Εισαγγελέας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση δίωξης διότι:

(α) δεν υφίσταται επαρκής νομική ή πραγματική βάση να εκδώσει ένταλμα ή κλήση κατά το άρθρο 58.

(β) η υπόθεση είναι απαράδεκτη κατά το άρθρο 17 ή

(γ) η δίωξη δεν είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης λαμβάνοντας υπ' όψιν όλες τις περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων της βαρύτητας του εγκλήματος, των συμφερόντων των θυμάτων και της ηλικίας ή ασθένειας του φερομένου ως δράστη και του ρόλου του/της στο έγκλημα που του αποδίδεται. Ο Εισαγγελέας ενημερώνει το Τμήμα Προδικασίας και το Κράτος το οποίο κάνει την παραπομπή κατά το άρθρο 14 ή ενημερώνει το Συμβούλιο Ασφαλείας σε υπόθεση κατά το άρθρο 13 παρ. (β), για τα συμπεράσματα του και τους λόγους που τον οδήγησαν σε αυτά.

3.(α) Με αίτηση του Κράτους, το οποίο κάνει παραπομπή κατά το άρθρο 14 ή του Συμβουλίου Ασφαλείας κατά το άρθρο 13 περίπτωση (β), το Τμήμα Προδικασίας μπορεί να εξετάσει την απόφαση του Εισαγγελέα να μην προχωρήσει σε δίωξη κατά τις παραγράφους 1 ή 2 και μπορεί να ζητήσει από αυτόν να αναθεωρήσει την απόφαση αυτή.

(β) Επιπροσθέτως, το Τμήμα Προδικασίας μπορεί αυτεπαγγέλτως να εξετάσει την απόφαση του Εισαγγελέα, αν αυτή στηρίζεται αποκλειστικά στις παραγράφους 1 (γ) ή 2 (γ). Σε αυτή την περίπτωση, η απόφαση του Εισαγγελέα, να μην προχωρήσει σε δίωξη, παράγει αποτελέσματα μόνο αν επικυρωθεί από το Τμήμα Προδικασίας.

4. Ο Εισαγγελέας μπορεί οποτεδήποτε να αναθεωρήσει την απόφαση σχετικά με την έναρξη ανάκρισης ή την κίνηση δίωξης επί τη βάσει νέων στοιχείων η πληροφοριών.

Καθήκοντα και εξουσίες του Εισαγγελέα σχετικά με την ανάκριση

Άρθρο 54.- 1. Ο Εισαγγελέας:

(α) Προς απόδειξη της αλήθειας, επεκτείνει την ανάκριση σε όλα τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που είναι χρήσιμα για την εκτίμηση του αν υπάρχει ποινική ευθύνη κατά το παρόν Καταστατικό και ενεργώντας έτσι, ερευνά εξίσου τόσο τα ενοχοποιητικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία.

(β) Λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την διασφάλιση της αποτελεσματικής ανάκρισης και δίωξης εγκλημάτων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και ενεργώντας έτσι μεριμνά για τα συμφέροντα και την προσωπική κατάσταση των θυμάτων και των μαρτύρων συμπεριλαμβανομένων της ηλικίας, του φύλου, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 και της υγείας και λαμβάνει υπόψη του τη φύση του εγκλήματος, ιδίως όταν περιλαμβάνει σεξουαλική βία. σεξιστική βία ή βία κατά παιδιών και

(γ) σέβεται πλήρως τα δικαιώματα των προσώπων που απορρέουν από το παρόν Καταστατικό.

2. Ο Εισαγγελέας μπορεί να διεξάγει ανάκριση στο έδαφος ενός Κράτους:

(α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου 9 ή

(β) Μετά από έγκριση του Τμήματος Προδικασίας κατά το άρθρο 57 παράγραφος 3 (δ).

3. Ο Εισαγγελέας μπορεί:

(α) Να συλλέγει και να εξετάζει αποδεικτικά στοιχεία

(β) να καλεί και να εξετάζει ανακρινόμενους θύματα και μάρτυρες

(γ) να ζητά τη συνεργασία κάθε Κράτους ή διακυβερνητικού οργανισμού ή φορέα κατά την αντίστοιχη αρμοδιότητα ή/και εντολή τους

(δ) να συνάψει ρυθμίσεις ή συμφωνίες, που δεν είναι ασυμβίβαστες με το παρόν Καταστατικό και που μπορεί να είναι αναγκαίες για να διευκολύνουν τη συνεργασία ενός Κράτους, διακυβερνητικού οργανισμού ή προσώπου

(ε) να δεσμευτεί να μην αποκαλύψει, σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, έγγραφα ή πληροφορίες που αποκτά υπό τον όρο της εμπιστευτικότητας και αποκλειστικά για το σκοπό παραγωγής νέων αποδεικτικών στοιχείων, εκτός αν συναινεί αυτός που παρέχει τις πληροφορίες, και

(στ) να λαμβάνει ή να ζητά τη λήψη των απαραίτητων μέτρων, για την διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών, την προστασία κάθε προσώπου ή την διαφύλαξη των αποδεικτικών στοιχείων.

Δικαιώματα των προσώπων κατά την ανάκριση

Άρθρο 55.- 1. Κατά την ανάκριση σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό, ένα πρόσωπο:

(α) δεν εξαναγκάζεται να ενοχοποιήσει τον εαυτό του ή να ομολογήσει την ενοχή του

(β) δεν υπόκειται σε καμιάς μορφής καταναγκασμό, πίεση ή απειλή, σε βασανιστήριο ούτε σε άλλης μορφής σκληρή, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία

(γ) αν ανακριθεί σε γλώσσα άλλη από αυτήν που πλήρως κατανοεί και ομιλεί, έχει, δωρεάν, την βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα και των μεταφράσεων που είναι απαραίτητες για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και

(δ) δεν υπόκειται σε αυθαίρετη σύλληψη ή κράτηση και δεν στερείται την ελευθερία του παρά μόνον βάσει των λόγων και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν Καταστατικό.

2. Όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι ένα πρόσωπο έχει τελέσει έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και το πρόσωπο αυτό πρόκειται να ανακριθεί είτε από τον Εισαγγελέα είτε από τις εθνικές αρχές, μετά από αίτηση που έγινε κατά το Κεφάλαιο 9 του παρόντος Καταστατικού, το πρόσωπο αυτό έχει επίσης τα ακόλουθα δικαιώματα, για τα οποία πρέπει να ενημερωθεί πριν ανακριθεί:

(α) να πληροφορηθεί, πριν ανακριθεί ότι υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι έχει τελέσει έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου

(β) να παραμείνει σιωπηρό, χωρίς να συνάγεται από την σιωπή του κρίση περί της ενοχής ή της αθωότητας του

(γ) να έχει νομική βοήθεια της επιλογής του ή, αν δεν έχει νομική βοήθεια, να του παρέχεται νομική συμπαράσταση σε κάθε περίπτωση που το συμφέρον της δικαιοσύνης το απαιτεί, και να παρέχεται δωρεάν σε κάθε τέτοια περίπτωση αν το πρόσωπο δεν έχει επαρκή οικονομικά μέσα να πληρώσει για αυτήν και

(δ) να ανακρίνεται παρουσία συνηγόρου, εκτός αν έχει εκουσίως παραιτηθεί του δικαιώματος του αυτού.

Αρμοδιότητες του Τμήματος Προδικασίας σε περίπτωση κατεπείγουσας ανακριτικής πράξης

Άρθρο 56.- 1.(α) Όταν ο Εισαγγελέας κρίνει ότι σε μία ανάκριση προσφέρεται μοναδική δυνατότητα να λάβει κατάθεση ή δήλωση από έναν μάρτυρα ή να εξετάσει συλλέξει ή ελέγξει αποδεικτικά στοιχεία τα οποία μπορεί να μην είναι διαθέσιμα μεταγενεστέρως για τους σκοπούς της δίκης, ενημερώνει αναλόγως το Τμήμα Προδικασίας.

(β) Σε αυτήν την περίπτωση, το Τμήμα Προδικασίας μπορεί, ύστερα από αίτηση του Εισαγγελέα, να λάβει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και ακεραιότητας της διαδικασίας και, ιδίως, για την προστασία των δικαιωμάτων της υπεράσπισης.

(γ) Εκτός αν το Τμήμα Προδικασίας ορίσει διαφορετικά, ο Εισαγγελέας παρέχει τις σχετικές πληροφορίες στον συλληφθέντα ή εμφανισθέντα ύστερα από κλήση σχετικά με την αναφερόμενη στο εδάφιο (α) ανάκριση, προκειμένου ο συλληφθείς ή εμφανισθείς να εκθέσει τις απόψεις του επί του θέματος.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παρ. 1 (β) μπορούν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) να γίνουν συστάσεις ή να δοθούν εντολές σχετικά με την διαδικασία που θα ακολουθηθεί

(β) να υποδειχθεί η τήρηση πρακτικών της διαδικασίας

(γ) να ορισθεί πραγματογνώμονας για να βοηθήσει

(δ) να διορισθεί συνήγορος για τον συλληφθέντα ή εμφανισθέντα ενώπιον του Δικαστηρίου ύστερα από κλήση, για να συμμετάσχει ή όπου δεν έχει λάβει χώρα ακόμη τέτοια σύλληψη ή εμφάνιση ή δεν έχει διοριστεί συνήγορος να διοριστεί άλλος, άλλη συνήγορος για να παραστεί και να εκπροσωπήσει τα συμφέροντα της υπεράσπισης

(ε) να προταθεί ένα από τα μέλη ή, αν είναι απαραίτητο, άλλος διαθέσιμος δικαστής της Βαθμίδας Προδικασίας ή της Πρώτης Βαθμίδας για να παρατηρεί και να κάνει συστάσεις ή να εκδίδει διατάξεις σχετικό με την συλλογή και διατήρηση των αποδεικτικών στοιχείων και την υποβολή ερωτήσεων σε πρόσωπα

(στ) να γίνει κάθε ενέργεια που είναι απαραίτητη για την συλλογή και διατήρηση των αποδεικτικών στοιχείων.

3. (α) Όταν ο Εισαγγελέας δεν έχει ζητήσει την λήψη μέτρων κατά το παρόν όρθρο, αλλά το Τμήμα Προδικασίας κρίνει ότι απαιτείται η λήψη τέτοιων μέτρων για την διατήρηση αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία θεωρεί ότι είναι ουσιώδη για την υπεράσπιση στη δίκη, διαβουλεύεται με τον Εισαγγελέα για το αν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για την παράλειψη του να ζητήσει την λήψη τέτοιων μέτρων. Αν μετά τις διαβουλεύσεις αυτές, το Τμήμα Προδικασίας καταλήξει ότι η παράλειψη του Εισαγγελέα να ζητήσει την λήψη τέτοιων μέτρων είναι αδικαιολόγητη, το Τμήμα Προδικασίας μπορεί να λάβει τα μέτρα αυτό αυτεπάγγελα.

(β) Η απόφαση του Τμήματος Προδικασίας να ενεργήσει αυτεπάγγελα κατά την παρούσα παράγραφο, μπορεί να εφεσιβληθεί από τον Εισαγγελέα. Η εκδίκαση της εφέσεως είναι ταχεία.

4. Το επιτρεπτό των αποδεικτικών στοιχείων που διατηρήθηκαν ή συνελέγησαν για δίκη κατά το παρόν όρθρο, ή τα τηρηθέντα πρακτικά επ' αυτών, διέπονται στην δίκη από το όρθρο 69 και τους αποδίδεται η αξία που αποφασίζεται από το Τμήμα Πρώτου Βαθμού.

Καθήκοντα και εξουσίες του Τμήματος Προδικασίας

Άρθρο 57.- 1. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν Καταστατικό, το Τμήμα Προδικασίας ασκεί τα καθήκοντα του κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2.(α) Διατάξεις ή αποφάσεις του Τμήματος Προδικασίας που εκδίδονται κατά τα άρθρα 15, 12, 19, 54 παρ.2, 61 παρ. 7 και 72 πρέπει να λαμβάνονται από την πλειοψηφία των δικαστών του.

(β) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ένας μόνον δικαστής του Τμήματος Προδικασίας μπορεί να ασκεί όλα τα καθήκοντα που προβλέπονται στο παρόν Καταστατικό, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικό στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης ή από την πλειοψηφία των δικαστών του Τμήματος Προδικασίας.

3. Πέραν των άλλων λειτουργιών του κατά το παρόν Καταστατικό, το Τμήμα Προδικασίας μπορεί:

(α) μετά από αίτηση του Εισαγγελέα, να εκδώσει τις διατάξεις και τα εντάλματα που μπορεί να απαιτούνται για τους σκοπούς μιας ανάκρισης

(β) μετά από αίτηση συλληφθέντος ή εμφανισθέντος ύστερα από κλήση κατά το άρθρο 58 να εκδώσει τέτοιες διατάξεις, συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων που περιγράφονται στο άρθρο 56 ή να ζητήσει συνεργασία κατά το Κεφάλαιο 9 που μπορεί να είναι απαραίτητη για να βοηθήσει το πρόσωπο αυτό στην προετοιμασία της υπεράσπισης του.

(γ) εφόσον είναι αναγκαίο, να προβλέπει για την προστασία και την εξασφάλιση του ιδιωτικού βίου των θυμάτων και των μαρτύρων, την διατήρηση των αποδεικτικών στοιχείων, την προστασία συλληφθέντων ή εμφανισθέντων ύστερα από κλήση και την προστασία πληροφοριών εθνικής ασφαλείας

(δ) να εξουσιοδοτεί τον Εισαγγελέα να προβαίνει σε ειδικές ανακριτικές ενέργειες εντός του εδάφους ενός Κράτους Μέρους, χωρίς να έχει εξασφαλίσει την συνεργασία του Κράτους αυτού κατά το Κεφάλαιο 9 αν λαμβανομένων υπόψη, όποτε είναι δυνατό, και των απόψεων του Κράτους για το οποίο πρόκειται, το Τμήμα Προδικασίας έχει στην υπόθεση αυτή αποφασίσει ότι το Κράτος αυτό δεν είναι προφανώς σε θέση να εκτελέσει μία αίτηση για συνεργασία λόγω ελλείψεως οποιασδήποτε αρχής ή οποιουδήποτε μέρους του δικαστικού του συστήματος που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση της αιτήσεως συνεργασίας κατά το Κεφάλαιο 9.

(ε) όταν έχει εκδοθεί κατά το άρθρο 58 ένταλμα σύλληψης ή κλήση και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ισχύ των αποδεικτικών στοιχείων και τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών, όπως ορίζεται στο παρόν Καταστατικό και στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, να ζητήσει τη συνεργασία των Κρατών κατά το άρθρο 93 παράγραφος 1 (ια) προκειμένου να ληφθούν προστατευτικό μέτρα για τους σκοπούς της δήμευσης, ιδίως προς το τελικό συμφέρον των θυμάτων.

Έκδοση από το Τμήμα Προδικασίας εντάλματος σύλληψης ή κλήσης προς εμφάνιση

Άρθρο 58.- 1. Σε κάθε στάδιο μετά την έναρξη της ανάκρισης, το Τμήμα Προδικασίας, με αίτηση του Εισαγγελέα, εκδίδει ένταλμα σύλληψης κατά προσώπου, αν αφού εξετάσει την αίτηση και τα αποδεικτικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τον Εισαγγελέα, πειστεί ότι:

(α) υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι έχει τελέσει έγκλημα υπαγόμενο στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και

(β) η σύλληψη του καθίσταται απαραίτητη :

(ι) για να διασφαλιστεί η παρουσία του στην δίκη,

(ιι) για να διασφαλιστεί ότι δεν θα φέρει προσκόμματα ή δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ανάκριση ή την διαδικασία του Δικαστηρίου, ή

(ιιι) κατά περίπτωση, για να το εμποδίσει από την εξακολούθηση τέλεσης του εγκλήματος αυτού ή συναφούς εγκλήματος υπαγόμενου στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και το οποίο προκύπτει από τις ίδιες περιστάσεις.

2. Η αίτηση του Εισαγγελέα πρέπει να περιέχει:

(α) το όνομα του προσώπου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία για την ταυτότητα του

(β) περιεκτική αναφορά στα εγκλήματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και τα οποία φέρεται να έχει τελέσει

(γ) ακριβή περιγραφή των γεγονότων που φέρονται να στοιχειοθετούν τα εγκλήματα αυτό

(δ) περίληψη των αποδεικτικών στοιχείων και κάθε άλλης πληροφορίας που θεμελιώνουν βάσιμες υπόνοιες ότι το πρόσωπο έχει τελέσει τα εγκλήματα αυτά και

(ε) τον λόγο για τον οποίον ο Εισαγγελέας πιστεύει ότι είναι αναγκαία η σύλληψη του.

3. Το ένταλμα σύλληψης πρέπει να περιέχει:

(α) το όνομα του προσώπου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία για την ταυτότητα του
(β) εξειδικευμένη αναφορά στα εγκλήματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, για τα οποία ζητείται η σύλληψη του και
(γ) περιεκτική περιγραφή των γεγονότων που φέρονται να στοιχειοθετούν τα εγκλήματα αυτά

4. Το ένταλμα σύλληψεως παραμένει σε ισχύ έως ότου το Δικαστήριο διατάξει διαφορετικά.

5. Με βάση το ένταλμα σύλληψης, το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την προσωρινή κράτηση ή τη σύλληψη και παράδοση του προσώπου κατά το Κεφάλαιο 9.

6. Ο Εισαγγελέας μπορεί να ζητήσει από το Τμήμα Προδικασίας να τροποποιήσει το ένταλμα σύλληψης αλλάζοντας το νομικό χαρακτηρισμό ή προσθέτοντας και άλλα εγκλήματα. Το Τμήμα Προδικασίας τροποποιεί με αυτό τον τρόπο το ένταλμα σύλληψης αν πεισθεί ότι υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι το πρόσωπο έχει τελέσει τα εγκλήματα σε σχέση με τα οποία έγινε αλλαγή του νομικού χαρακτηρισμού ή προσθήκη.

7. Ως εναλλακτική λύση στην έκδοση εντάλματος σύλληψης, ο Εισαγγελέας μπορεί να υποβάλει αίτηση ζητώντας από το Τμήμα Προδικασίας να εκδόσει κλήση για εμφάνιση. Αν το Τμήμα Προδικασίας πεισθεί ότι υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι το πρόσωπο τέλεσε το αποδιδόμενο σε αυτό έγκλημα και ότι η κλήση είναι αρκετή για την διασφάλιση της παρουσίας του, εκδίδει την κλήση, με ή χωρίς περιοριστικούς της ελευθερίας όρους (εκτός της κρατήσεως) αν αυτό προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να εμφανιστεί το πρόσωπο αυτό. Η κλήση πρέπει να περιέχει:

(α) το όνομα του προσώπου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία για την ταυτότητα του
(β) την ακριβή ημερομηνία κατά την οποία το πρόσωπο οφείλει να εμφανιστεί
(γ) εξειδικευμένη αναφορά στα εγκλήματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, τα οποία το πρόσωπο αυτό φέρεται να έχει τελέσει, και
(δ) περιεκτική περιγραφή των γεγονότων που φέρονται να στοιχειοθετούν τα εγκλήματα αυτά.

Η κλήση επιδίδεται στο πρόσωπο.

Διαδικασία σύλληψης στο Κράτος φύλαξης

Άρθρο 59.- 1. Το Κράτος Μέρος, το οποίο έλαβε αίτηση για προσωρινή σύλληψη ή για σύλληψη και παράδοση, ενεργεί άμεσα για την σύλληψη του υπό κρίση προσώπου κατά το εθνικό του δίκαιο και τις διατάξεις του Κεφαλαίου 9.

2. Ο συλληφθείς προσάγεται αμελλητί ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής στο Κράτος φύλαξης η οποία αποφασίζει, κατά τους νόμους του Κράτους αυτού, ότι:

(α) το ένταλμα αφορά αυτό το πρόσωπο
(β) το πρόσωπο συνελήφθη σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία
(γ) τα δικαιώματα του προσώπου έγιναν σεβαστά.

3. Ο συλληφθείς έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση στην αρμόδια αρχή στο Κράτος φύλαξης για προσωρινή απόλυση έως την παράδοση.

4. Για την λήψη απόφασης σε κάθε τέτοια αίτηση, η αρμόδια αρχή στο Κράτος φύλαξης κρίνει αν, δεδομένης τη βαρύτητας των αποδιδόμενων στο πρόσωπο εγκλημάτων, υφίστανται επείγουσες και εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την προσωρινή απόλυση και αν υπάρχουν οι απαραίτητες εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι το Κράτος φυλάξεως μπορεί να εκπληρώσει το καθήκον του να παραδώσει το πρόσωπο αυτό στο Δικαστήριο. Η αρμόδια αρχή του Κράτους φύ-

λαξης δεν έχει δικαίωμα να κρίνει αν το ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί νόμιμα κατά το άρθρο 58 παρ. 1 (α) και (β).

5. Το Τμήμα Προδικασίας ενημερώνεται για κάθε αίτηση προσωρινής απόλυσης και εισηγείται σχετικά στην αρμόδια αρχή στο Κράτος φύλαξης. Πριν εκδόσει την απόφαση της, η αρμόδια αρχή στο Κράτος φύλαξης λαμβάνει πλήρως υπόψη τις συστάσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν συστάσεων για την λήψη μέτρων, προκειμένου να παρεμποδισθεί η απόδραση του προσώπου αυτού.

6. Αν το πρόσωπο αυτό απολυθεί προσωρινά, το Τμήμα Προδικασίας μπορεί να ζητήσει περιοδικές αναφορές σχετικά με το καθεστώς της προσωρινής απόλυσης.

7. Μόλις διαταχθεί η παράδοση του από το Κράτος φύλαξης, το πρόσωπο αυτό παραδίδεται στο Δικαστήριο το συντομότερο δυνατό.

Προκαταρκτικές διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου

Άρθρο 60.- 1. Ύστερα από την παράδοση του προσώπου στο Δικαστήριο ή την εμφάνιση του ενώπιον του Δικαστηρίου εκουσίως ή ύστερα από κλήση, το Τμήμα Προδικασίας διαπιστώνει ότι το πρόσωπο έχει ενημερωθεί για τα εγκλήματα που φέρεται να έχει τελέσει και για τα δικαιώματα του κατά το παρόν Καταστατικό, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος του να υποβάλει αίτηση για προσωρινή απόλυση έως την εκδίκαση της υπόθεσης.

2. Πρόσωπο που έχει συλληφθεί με ένταλμα μπορεί να υποβάλει αίτηση για προσωρινή απόλυση έως την εκδίκαση της υπόθεσης. Αν το Τμήμα Προδικασίας διαπιστώσει ότι πληρούνται οι όροι που τίθενται στο άρθρο 58 παρ.1, συνεχίζεται η κράτηση του προσώπου. Αν δεν διαπιστώσει τούτο, το Τμήμα Προδικασίας απολύει προσωρινά το πρόσωπο, με ή χωρίς όρους.

3. Το Τμήμα Προδικασίας επανεξετάζει περιοδικά την απόφαση του για την απόλυση ή την κράτηση του προσώπου και μπορεί να πράττει τούτο οποτεδήποτε με αίτηση του Εισαγγελέα ή του προσώπου. Μετά την επανεξέταση, μπορεί να τροποποιεί την απόφαση του ως προς την κράτηση, απόλυση ή τους όρους της απόλυσης, αν πεισθεί ότι οι διαμορφωθείσες περιστάσεις το απαιτούν.

4. Το Τμήμα Προδικασίας εξασφαλίζει ότι το πρόσωπο δεν κρατείται για αδικαιολόγητα μεγάλο χρονικό διάστημα προ της δίκης λόγω ασύγγνωστης καθυστέρησης του Εισαγγελέα. Αν συντρέχει τέτοια καθυστέρηση, το Δικαστήριο αποφασίζει την απόλυση του προσώπου με ή χωρίς όρους.

5. Αν είναι απαραίτητο, το Τμήμα Προδικασίας μπορεί να εκδόσει ένταλμα σύλληψης για την εξασφάλιση της παρουσίας του προσώπου που απολύθηκε.

Επιβεβαίωση των κατηγοριών προ της δίκης

Άρθρο 61.- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2, και εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από την παράδοση του προσώπου ή την εκούσια εμφάνιση του ενώπιον του Δικαστηρίου, το Τμήμα Προδικασίας συνεδριάζει για την επιβεβαίωση των κατηγοριών με βάση τις οποίες ο Εισαγγελέας προτίθεται να ζητήσει τη διεξαγωγή δίκης. Η συνεδρίαση διεξάγεται με την παρουσία του Εισαγγελέα και του κατηγορουμένου καθώς και του συνηγόρου του.

2. Το Τμήμα Προδικασίας μπορεί, ύστερα από αίτηση του Εισαγγελέα ή αυτεπάγγελτα, να συνεδριάσει χωρίς την παρουσία του κατηγορουμένου για την επιβεβαίωση των κατηγοριών με βάση τις οποίες ο Εισαγγελέας προτίθεται να ζητήσει τη διεξαγωγή δίκης, αν το πρόσωπο έχει:

(α) παραιτηθεί του δικαιώματος του να είναι παρόν ή

(β) διαφύγει ή δεν μπορεί να ανευρεθεί και έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλίσουν την εμφάνιση του ενώπιον του Δικαστηρίου και για να ενημερώσουν το πρόσω-

πο αυτό για τις κατηγορίες καθώς και για το ότι θα διεξαχθεί συνεδρίαση για την επιβεβαίωση των κατηγοριών αυτών.

Στην περίπτωση αυτή το πρόσωπο εκπροσωπείται από συνήγορο, αν το Τμήμα Προδικασίας αποφασίσει ότι τούτο είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.

3. Σε εύλογο χρόνο πριν από τη συνεδρίαση, το πρόσωπο:

(α) λαμβάνει αντίγραφο του εγγράφου που περιέχει τις κατηγορίες, με βάση τις οποίες ο Εισαγγελέας προτίθεται να ζητήσει τη διεξαγωγή δίκης.

(β) λαμβάνει γνώση των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία ο Εισαγγελέας προτίθεται να στηριχθεί κατά την συνεδρίαση.

Το Τμήμα Προδικασίας μπορεί να εκδώσει διατάξεις σχετικά με την αποκάλυψη των πληροφοριών για τους σκοπούς της συνεδρίασης.

4. Πριν από τη συνεδρίαση, ο Εισαγγελέας μπορεί να συνεχίσει την ανάκριση και να τροποποιήσει ή να αποσύρει κατηγορίες. Το πρόσωπο ενημερώνεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη συνεδρίαση για κάθε τροποποίηση ή απόσυρση κατηγοριών. Σε περίπτωση απόσυρσης κατηγοριών ο Εισαγγελέας γνωστοποιεί στο Τμήμα Προδικασίας τους λόγους της απόσυρσης.

5. Στην συνεδρίαση, ο Εισαγγελέας υποστηρίζει κάθε κατηγορία με επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να θεμελιώσει την βασιμότητα των ενδείξεων ότι το πρόσωπο τέλεσε το έγκλημα για το οποίο κατηγορείται. Ο Εισαγγελέας μπορεί να στηριχθεί σε έγγραφα ή συνοπτικά αποδεικτικά στοιχεία και δεν χρειάζεται να καλέσει τους μάρτυρες που αναμένεται να καταθέσουν στη δίκη.

6. Στη συνεδρίαση το πρόσωπο μπορεί:

(α) να αρνηθεί τις κατηγορίες

(β) να αμφισβητήσει τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσίασε ο Εισαγγελέας και

(γ) να παρουσιάσει αποδεικτικά στοιχεία.

7. Το Τμήμα Προδικασίας, με βάση τη συνεδρίαση, αποφασίζει αν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να θεμελιώσουν τη βασιμότητα των ενδείξεων ότι το πρόσωπο αυτό τέλεσε τα εγκλήματα για τα οποία κατηγορείται. Με βάση αυτή την απόφαση, το Τμήμα Προδικασίας:

(α) επιβεβαιώνει τις κατηγορίες αυτές για τις οποίες έκρινε ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία και παραπέμπει το πρόσωπο σε Τμήμα Πρώτου Βαθμού για δίκη επί των επιβεβαιωθεισών κατηγοριών

(β) Δεν επιβεβαιώνει τις κατηγορίες για τις οποίες έκρινε ότι δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία

(γ) αναβάλλει την συνεδρίαση και ζητεί από τον Εισαγγελέα να εξετάσει:

(i) την παροχή περαιτέρω αποδεικτικών στοιχείων ή τη διεξαγωγή συμπληρωματικής ανάκρισης σχετικά με συγκεκριμένη κατηγορία

(ii) τη μεταβολή μιας κατηγορίας επειδή τα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία φαίνονται να θεμελιώνουν διαφορετικό έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου.

8. Όταν το Τμήμα Προδικασίας δεν επιβεβαιώνει μία κατηγορία, ο Εισαγγελέας δεν εμποδίζεται να ζητήσει σε μεταγενέστερο χρόνο την επιβεβαίωση της αν η αίτηση του στηρίζεται σε πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία.

9. Μόλις επιβεβαιωθούν οι κατηγορίες και πριν αρχίσει η δίκη, ο Εισαγγελέας μπορεί, με την άδεια του Τμήματος Προδικασίας και ύστερα από ειδοποίηση του κατηγορουμένου, να μεταβάλει τις κατηγορίες. Αν ο Εισαγγελέας ζητήσει να προσθέσει επιπλέον κατηγορίες ή να τις αντικαταστήσει με πιο σοβαρές, πρέπει να διεξαχθεί μία συνεδρίαση κατά το παρόν άρθρο για την επιβεβαίωση των κατηγοριών αυτών. Μετά την έναρξη της δίκης, ο Εισαγγελέας, με την άδεια του Τμήματος Πρώτου Βαθμού, μπορεί να αποσύρει τις κατηγορίες.

10. Ένταλμα σύλληψης που έχει προηγουμένως εκδοθεί, παύει να ισχύει σχετικά με κατηγορίες που δεν επιβεβαιώθηκαν από το Τμήμα Προδικασίας ή αποσύρθηκαν από τον Εισαγγελέα.

11. Μόλις οι κατηγορίες επιβεβαιωθούν κατά το παρόν άρθρο, το Προεδρείο συγκροτεί ένα Τμήμα Πρώτου Βαθμού το οποίο, κατά την παράγραφο 9 και το άρθρο 64 παράγραφος 4. είναι υπεύθυνο για την διεξαγωγή μεταγενεστέρων διαδικασιών και μπορεί να ασκήσει κάθε λειτουργία του Τμήματος Προδικασίας που είναι σχετική και μπορεί να εφαρμοσθεί σε αυτές τις διαδικασίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Η ΔΙΚΗ

Τόπος της δίκης

Άρθρο 62.- Εκτός αν αποφασισθεί διαφορετικά, ο τόπος της δίκης είναι η έδρα του Δικαστηρίου.

Δίκη παρουσία του κατηγορουμένου

Άρθρο 63.- 1. Ο κατηγορούμενος είναι παρών κατά την διάρκεια της δίκης.

2. Αν ο παρών κατηγορούμενος παρεμποδίζει εξακολουθητικά τη δίκη, το Τμήμα Πρώτου Βαθμού μπορεί να απομακρύνει τον κατηγορούμενο και μεριμνά ώστε αυτός να παρακολουθεί την δίκη και να δίδει οδηγίες στον συνήγορο του έξω από την δικαστική αίθουσα, με τη χρήση της τεχνολογίας των τηλεπικοινωνιών, αν τούτο απαιτείται. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον αποδειχθούν ανεπαρκείς εύλογες εναλλακτικές λύσεις, και μόνον για όσο χρόνο τούτο είναι απολύτως απαραίτητο.

Λειτουργίες και εξουσίες του Τμήματος Πρώτου Βαθμού

Άρθρο 64.- 1. Οι λειτουργίες και εξουσίες του Τμήματος Πρώτου Βαθμού που εκτίθενται στο παρόν άρθρο ασκούνται κατά το παρόν Καταστατικό και κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

2. Το Τμήμα Πρώτου Βαθμού διασφαλίζει ότι η δίκη είναι δίκαιη και ταχεία και ότι διεξάγεται με πλήρη σεβασμό στα δικαιώματα του κατηγορουμένου και την δέουσα μέριμνα για την προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων.

3. Μετά τον προσδιορισμό μιας υπόθεσης προς εκδίκαση κατά το παρόν Καταστατικό το Τμήμα Πρώτου Βαθμού που έχει οριστεί να δικάσει την υπόθεση:

(α) Διαβουλεύεται με τα διάδικα μέρη και καθορίζει τις απαραίτητες διαδικασίες για τη διευκόλυνση της δίκαιης και ταχείας διεξαγωγής της διαδικασίας

(β) Καθορίζει τη γλώσσα ή τις γλώσσες που θα χρησιμοποιηθούν στη δίκη

(γ) Με την επιφύλαξη των άλλων σχετικών διατάξεων του παρόντος Καταστατικού, επιτρέπει την πρόσβαση στα έγγραφα ή πληροφορίες που δεν ήταν προηγουμένως προσιτά, σε αρκετό χρόνο πριν από την έναρξη της δίκης, ώστε να επιτρέψει την κατάλληλη προετοιμασία για την δίκη.

4. Το Τμήμα Πρώτου Βαθμού μπορεί, αν είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική και δίκαιη λειτουργία του. να παραπέμψει προκαταρκτικά ζητήματα στο Τμήμα Προδικασίας ή. αν είναι απαραίτητο, σε κάποιον άλλον διαθέσιμο δικαστή της Βαθμίδας Προδικασίας.

5. Ύστερα από ενημέρωση των διαδίκων μερών, το Τμήμα Πρώτου Βαθμού μπορεί, κατά περίπτωση, να διατάξει τη συνεκδίκαση ή τον χωρισμό σε σχέση με κατηγορίες κατά περισσοτέρων κατηγορουμένων.

6. Κατά την άσκηση των λειτουργιών του το Τμήμα Πρώτου Βαθμού μπορεί αν είναι αναγκαίο προ της δίκης ή κατά την διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας:

(α) να ασκήσει όλες τις λειτουργίες του Τμήματος Προδικασίας, που αναφέρονται στο άρθρο 61 παρ. 11

(β) να απαιτήσει την εμφάνιση και εξέταση μαρτύρων και την προσκόμιση εγγράφων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων εξασφαλίζοντας, αν είναι απαραίτητο, την συνδρομή των Κρατών όπως προβλέπεται στο παρόν Καταστατικό

(γ) να μεριμνήσει για την προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών

(δ) να διατάξει την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων, επιπλέον των ήδη συλλεγέντων προ της δίκης ή προσκομισθέντων κατά την διάρκεια της δίκης από τους διαδίκους

(ε) να μεριμνήσει για την προστασία του κατηγορουμένου, των μαρτύρων και των θυμάτων, και

(στ) να αποφανθεί για κάθε σχετικό ζήτημα

7. Η δίκη διεξάγεται δημοσίως. Το Τμήμα Πρώτου Βαθμού μπορεί, πάντως, να κρίνει ότι εξαιρετικές περιστάσεις απαιτούν ορισμένες διαδικασίες να διεξαχθούν κεκλεισμένων των θυρών για τους λόγους που εκτίθενται στο άρθρο 68 ή για να προστατευθούν εμπιστευτικές ή ευαίσθητες πληροφορίες που προσκομίζονται ως αποδεικτικά στοιχεία.

8. (α) Κατά την έναρξη της δίκης, το Τμήμα Πρώτου Βαθμού αναγιγνώσκει στον κατηγορούμενο τις κατηγορίες που έχουν προηγουμένως επιβεβαιωθεί από το Τμήμα Προδικασίας. Το Τμήμα Πρώτου Βαθμού διαπιστώνει ότι ο κατηγορούμενος κατανοεί την φύση των κατηγοριών. Παρέχει την δυνατότητα στον κατηγορούμενο να ομολογήσει την ενοχή του κατά το άρθρο 65 ή να την αρνηθεί

(β) Στη δίκη, ο προεδρεύων δικαστής μπορεί να δίδει οδηγίες για την διεξαγωγή της διαδικασίας, ιδίως για να διασφαλισθεί ότι αυτή θα διεξαχθεί κατά τρόπο δίκαιο και αμερόληπτο. Κατά τις οδηγίες του προεδρεύοντος δικαστή, τα μέρη μπορούν να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία κατά τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

9. Το Τμήμα Πρώτου Βαθμού έχει μεταξύ άλλων, την εξουσία, με αίτηση ενός μέρους ή αυτεπαγγέλτως:

(α) να αποφανθεί για το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων ή για το κατά πόσο αυτά έχουν σχέση με την υπόθεση, και

(β) να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για την διατήρηση της τάξης κατά την ακροαματική διαδικασία.

10. Το Τμήμα Πρώτου Βαθμού διασφαλίζει ότι θα τηρηθούν πλήρη πρακτικά της δίκης στα οποία θα αποτυπώνονται με πιστότητα οι διαδικασίες και ότι αυτά θα κρατηθούν και θα φυλαχθούν από τον Γραμματέα.

Διαδικασία αποδοχής της ενοχής

Άρθρο 65.- 1. Όταν ο κατηγορούμενος αποδέχεται την ενοχή του κατά το άρθρο 64 παρ. 8 (α), το Τμήμα Πρώτου Βαθμού αποφασίζει αν :

(α) ο κατηγορούμενος κατανοεί την φύση και τις συνέπειες της αποδοχής της ενοχής του

(β) η αποδοχή δίδεται εκουσίως από τον κατηγορούμενο, αφού υπάρξει επαρκής συνεργασία με τον συνήγορο υπερασπίσεως

(γ) η αποδοχή της ενοχής υποστηρίζεται από τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης τα οποία περιέχονται:

(ι) στις κατηγορίες που απαγγέθηκαν από τον Εισαγγελέα τις οποίες αποδέχθηκε ο κατηγορούμενος

(ίι) στο αποδεικτικό υλικό που προσκόμισε ο Εισαγγελέας το οποίο συμπληρώνει τις κατηγορίες και το αποδέχεται ο κατηγορούμενος και

(ιιι) σε κάθε άλλο αποδεικτικό στοιχείο, όπως οι καταθέσεις μαρτύρων που προσκομίσθηκαν από τον Εισαγγελέα ή τον κατηγορούμενο.

2. Αν το Τμήμα Πρώτου Βαθμού πεισθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, θα εξετάσει αν η αποδοχή της ενοχής μαζί με κάθε πρόσθετο αποδεικτικό στοιχείο που προσκομίζεται, θεμελιώνει όλα τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά που απαιτούνται για την απόδειξη του εγκλήματος στο οποίο αναφέρεται η αποδοχή της ενοχής και μπορεί να καταδικάσει τον κατηγορούμενο για το έγκλημα αυτό.

3. Όταν το Τμήμα Πρώτου Βαθμού δεν πεισθεί ότι τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν θεμελιωθεί κρίνει την αποδοχή της ενοχής ως μη γενομένη και στην περίπτωση αυτή, παραγγέλλει την συνέχιση της δίκης κατά τη συνήθη διαδικασία που προβλέπεται από το παρόν Καταστατικό, μπορεί δε να παραπέμψει την υπόθεση σε άλλη σύνθεση του Τμήματος Πρώτου Βαθμού.

4. Όταν το Τμήμα Πρώτου Βαθμού είναι της γνώμης ότι απαιτείται πληρέστερη παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών προς το συμφέρον της δικαιοσύνης και ιδίως προς το συμφέρον των θυμάτων, μπορεί:

(α) να ζητήσει από τον Εισαγγελέα να προσκομίσει πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και καταθέσεων μαρτύρων, ή

(β) να διατάξει τη συνέχιση της δίκης κατά την συνήθη διαδικασία που προβλέπεται από το παρόν Καταστατικό, οπότε, στην περίπτωση αυτή θεωρεί την αποδοχή της ενοχής ως μη γενομένη και μπορεί να παραπέμψει την υπόθεση σε άλλη σύνθεση του Τμήματος Πρώτου Βαθμού.

5. Οποιοσδήποτε διαβουλεύσεις μεταξύ του Εισαγγελέα και της υπεράσπισης σχετικά με τροποποίηση των κατηγοριών, την αποδοχή της ενοχής ή την ποινή που θα επιβληθεί δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο.

Τεκμήριο αθωότητας

Άρθρο 66.- 1. Κάθε πρόσωπο τεκμαίρεται αθώο μέχρι της αποδείξεως της ενοχής του ενώπιον του Δικαστηρίου σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.

2. Ο Εισαγγελέας φέρει το βάρος της αποδείξεως της ενοχής του κατηγορουμένου.

3. Το Δικαστήριο για να καταδικάσει τον κατηγορούμενο πρέπει να πεισθεί για την ενοχή του πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία

Δικαιώματα του κατηγορουμένου

Άρθρο 67.- 1. Κατά την εκδίκαση οποιασδήποτε κατηγορίας, ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα διεξαγωγής της δίκης σε δημόσια συνεδρίαση, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του παρόντος Καταστατικού, το δικαίωμα δίκαιης δίκης διεξαγόμενης αμερόληπτα και το δικαίωμα στις ακόλουθες ελάχιστες εγγυήσεις με πλήρη ισοτιμία:

(α) Να πληροφορηθεί αμέσως και λεπτομερώς την φύση, αιτία και το περιεχόμενο της κατηγορίας, σε γλώσσα την οποία ο κατηγορούμενος πλήρως κατανοεί και ομιλεί

(β) Να του παρασχεθεί επαρκής χρόνος και όλες οι διευκολύνσεις για την προετοιμασία της υπεράσπισης και να επικοινωνεί ελεύθερα και με εχεμύθεια με συνήγορο της επιλογής του

(γ) Να δικασθεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

(δ) Με την επιφύλαξη του άρθρου 63 παράγραφος 2, να είναι παρών και να κατευθύνει την υπεράσπιση του προσωπικώς ή με συνήγορο της επιλογής του να πληροφορείται, αν ο κατηγορούμενος δεν έχει νομική συμπαράσταση για το δικαίωμα του αυτό και να του διορίζεται συνήγορος από το Δικαστήριο σε κάθε περίπτωση που το συμφέρον της δικαιοσύνης το απαιτεί, και δωρεάν αν ο κατηγορούμενος δεν έχει επαρκείς πόρους για να πληρώσει

(ε) Να εξετάσει, ή να ζητήσει την εξέταση των μαρτύρων κατηγορίας και να εξασφαλίσει την παρουσία και εξέταση μαρτύρων υπερασπίσεως, υπό τους ίδιους όρους με τους μάρτυρες κατηγορίας

γορίας. Στον κατηγορούμενο δίδεται ακόμη το δικαίωμα να προβάλει υπερασπιστικούς ισχυρισμούς και να παρουσιάσει αποδεικτικά στοιχεία παραδεκτά κατά το παρόν Καταστατικό.

(στ) Να του παρέχεται δωρεάν η συνδρομή ικανού διερμηνέα και οι μεταφράσεις που είναι αναγκαίες για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της Δικαιοσύνης, αν κάποια διαδικασία ή έγγραφα που παρουσιάστηκαν στο Δικαστήριο δεν είναι σε γλώσσα την οποία ο κατηγορούμενος πλήρως κατανοεί και ομιλεί

(ζ) Να μην εξαναγκαστεί να καταθέσει ή να ομολογήσει την ενοχή του και να παραμείνει σιωπηρός, χωρίς η σιωπή του να θεωρηθεί αποφασιστική για την κρίση περί της ενοχής ή της αθωότητας του.

(η) Να προβεί σε ανωμοτί προφορική ή γραπτή δήλωση για την υπεράσπιση του και

(θ) Να μην αντιστραφεί το βάρος αποδείξεως ή να φέρει το βάρος της αντικρούσεως.

2. Εκτός από οποιαδήποτε άλλη γνωστοποίηση που προβλέπεται στο παρόν Καταστατικό, ο Εισαγγελέας καθιστά προσιτά, το συντομότερο δυνατό, στην υπεράσπιση τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει στην κατοχή του ή στον έλεγχο του, τα οποία πιστεύει ότι καταδεικνύουν ή τείνουν να καταδείξουν την αθωότητα του κατηγορουμένου ή να μετριάσουν την ενοχή του ή μπορούν να επηρεάσουν την αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων της κατηγορούσας αρχής. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, αποφασίζει το Δικαστήριο.

Προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων που συμμετέχουν στις διαδικασίες

Άρθρο 68.- 1. Το Δικαστήριο λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ασφάλεια, την προστασία της σωματικής και ψυχικής υγείας, της αξιοπρέπειας και της ιδιωτικής ζωής των θυμάτων και μαρτύρων. Το Δικαστήριο προς τούτο λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων της ηλικίας, του φύλου, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παρ. 3 και της υγείας, καθώς και της φύσεως του εγκλήματος, ιδίως, αλλά όχι περιοριστικός, αν το έγκλημα περιλαμβάνει σεξουαλική ή σεξιστική βία ή βία κατά παιδιών. Ο Εισαγγελέας λαμβάνει τα μέτρα αυτά ιδίως κατά τη διάρκεια της ανάκρισης και δίωξης τέτοιων εγκλημάτων. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να είναι επιβλαβή ή ασυμβίβαστα με το δικαίωμα του κατηγορουμένου για δίκαιη και αμερόληπτη δίκη.

2. Ως εξαίρεση στην αρχή της δημόσιας δίκης που προβλέπεται στο άρθρο 67, τα Τμήματα του Δικαστηρίου μπορούν να αποφασίσουν, για την προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων ή και του κατηγορουμένου, την διεξαγωγή κάποιας διαδικασίας κεκλεισμένων των θυρών ή να επιτρέψουν την παρουσίαση αποδεικτικών στοιχείων μέσω ηλεκτρονικών ή άλλων ειδικών μέσων. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται ιδίως σε περιπτώσεις θύματος σεξουαλικής βίας ή παιδιού που είναι θύμα ή μάρτυρας, εκτός αν το Δικαστήριο διατάξει διαφορετικά, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι περιστάσεις και ιδίως οι απόψεις του θύματος ή του μάρτυρα.

3. Όταν θίγονται τα προσωπικά συμφέροντα των θυμάτων, το Δικαστήριο επιτρέπει να ακουστούν οι απόψεις και οι ανησυχίες τους και να ληφθούν υπόψη σε στάδια της διαδικασίας που κρίνονται ως κατάλληλα από το Δικαστήριο, και κατά τρόπο μη επιβλαβή ή ασυμβίβαστο με τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και με την δίκαιη και αμερόληπτη δίκη. Οι απόψεις αυτές και οι ανησυχίες μπορούν να προβληθούν από τους νομικούς εκπροσώπους των θυμάτων όταν το Δικαστήριο κρίνει τούτο κατάλληλο, κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

4. Η Μονάδα θυμάτων και μαρτύρων μπορεί να πληροφορήσει τον Εισαγγελέα και το Δικαστήριο για τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα ρυθμίσεις ασφαλείας, συμβουλές και βοήθεια όπως αναφέρεται στο άρθρο 43 παρ. 6.

5. Όταν η αποκάλυψη αποδεικτικών στοιχείων ή πληροφοριών κατά το παρόν Καταστατικό μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρή διακινδύνευση της ασφάλειας ενός μάρτυρα ή της οικογενείας του/της, ο Εισαγγελέας μπορεί, για τους σκοπούς κάθε διαδικασίας που διεξάγεται προ της ενάρ-

ξεως της δίκης, να μην εμφανίσει τέτοια αποδεικτικά στοιχεία ή πληροφορίες και αντ' αυτών να υποβάλει μία περίληψη τους. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να ασκούνται κατά τρόπο επιβλαβή ή ασυμβίβαστο με τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και την δίκαιη και αμερόληπτη δίκη.

6. Ένα Κράτος μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη λήψη αναγκαίων μέτρων σχετικά με την προστασία των υπαλλήλων ή συμβούλων του και την προστασία εμπιστευτικών ή ευαίσθητων πληροφοριών.

Απόδειξη

Άρθρο 69.- 1. Κάθε μάρτυρας, πριν καταθέσει, δίδει διαβεβαίωση για την αλήθεια των αποδεικτικών στοιχείων που θα κατατεθούν από αυτόν, κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

2. Η κατάθεση ενός μάρτυρα σε δίκη δίδεται αυτοπροσώπως, με εξαίρεση και στην έκταση που προβλέπεται από τα μέτρα που εκτίθενται στο άρθρο 68 ή στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης. Το Δικαστήριο μπορεί επίσης να επιτρέψει να δοθεί προφορική (nina voce) ή καταγεγραμμένη μαρτυρική κατάθεση μέσω εικονοληπτικής (video) ή ηχοληπτικής τεχνολογίας, όπως και την προσκόμιση εγγράφων ή αντιγράφων γραπτών καταθέσεων, σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό και τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να είναι επιβλαβή ή ασυμβίβαστα με τα δικαιώματα του κατηγορουμένου.

3. Τα μέρη μπορούν να υποβάλουν σχετικά με την υπόθεση αποδεικτικά στοιχεία κατά το άρθρο 64. Το Δικαστήριο έχει την εξουσία να ζητήσει την υποβολή όλων των αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία θεωρεί απαραίτητα για την διαπίστωση της αληθείας.

4. Το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει αν οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο είναι σχετικό για την υπόθεση και παραδεκτό, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την αξία των αποδεικτικών στοιχείων και το ενδεχόμενο να παραβιάσει η απόφαση αυτή τη δίκαιη δίκη ή τη δίκαιη εκτίμηση μιας μαρτυρικής κατάθεσης, κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

5. Το Δικαστήριο σέβεται και τηρεί την υποχρέωση της εμπιστευτικότητας όπως προβλέπεται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

6. Το Δικαστήριο δεν απαιτεί απόδειξη γεγονότων που είναι κοινώς γνωστά αλλά μπορεί να τα εκτιμήσει ελεύθερα.

7. Αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία ελήφθησαν κατά παραβίαση του παρόντος Καταστατικού ή των διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν είναι παραδεκτά, αν:

(α) Η παραβίαση προκαλεί ουσιώδη αμφιβολία ως προς την αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων ή

(β) Η αποδοχή των αποδεικτικών στοιχείων θα ερχόταν σε αντίθεση και θα έθιγε σημαντικά την ακεραιότητα της διαδικασίας.

8. Όταν αποφασίζει για την προσφορότητα και το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων που έχει συλλέξει ένα Κράτος, το Δικαστήριο δεν αποφαινεται για την εφαρμογή του εθνικού δικαίου του Κράτους αυτού.

Εγκλήματα περί την απονομή της δικαιοσύνης

Άρθρο 70.- 1. Το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία επί των ακόλουθων εγκλημάτων περί την απονομή της δικαιοσύνης, όταν διαπράττονται με πρόθεση:

(α) Ψευδής κατάθεση, όταν, κατά το άρθρο 69 παράγραφος 1, υπάρχει υποχρέωση κατάθεσης της αλήθειας

(β) Εν γνώσει προσκόμιση ψευδών ή πλαστών αποδεικτικών στοιχείων

(γ) Επηρεασμός μάρτυρα με δωροδοκία, παρεμπόδιση ή επέμβαση στην παρουσία ή κατάθεση ενός μάρτυρα, επιβολή αντιποίνων κατά μάρτυρα επειδή έδωσε κατάθεση, ή καταστροφή ή υπεξαγωγή αποδεικτικών στοιχείων ή επέμβαση κατά τη συλλογή τους.

(δ) Παρεμπόδιση, εκφοβισμός ή επηρεασμός με δωροδοκία λειτουργού ή υπαλλήλου του Δικαστηρίου με σκοπό να εξαναγκασθεί ή να πεισθεί να μην εκτελέσει ή να εκτελέσει κατά τρόπο μη ορθό τα καθήκοντα του της.

(ε) Επιβολή αντιποίνων κατά λειτουργού ή υπαλλήλου του Δικαστηρίου σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων από αυτόν ή άλλο λειτουργό ή υπάλληλο

(στ) Απαίτηση ή αποδοχή δώρου από λειτουργό ή υπάλληλο του Δικαστηρίου σε σχέση με την εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων.

2. Οι αρχές και η διαδικασία που διέπουν την άσκηση από το Δικαστήριο της δικαιοδοσίας του επί των εγκλημάτων του παρόντος άρθρου, προβλέπονται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης. Οι όροι για την παροχή διεθνούς συνδρομής προς το Δικαστήριο σχετικά με τις διαδικασίες του παρόντος άρθρου διέπονται από την εθνική νομοθεσία του Κράτους από το οποίο ζητείται η συνδρομή.

3. Σε περίπτωση καταδίκης, το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ποινή φυλάκισης μέχρι πέντε ετών ή χρηματική ποινή κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης ή και τις δύο.

4. (α) Κάθε Κράτος Μέρος οφείλει να διευρύνει την ποινική του νομοθεσία καθιστώντας αξιόποινα, ως εγκλήματα κατά της ακεραιότητας της ανακριτικής ή δικαστικής διαδικασίας του τα εγκλήματα περί την απονομή της δικαιοσύνης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο τα οποία διαπράχθηκαν στο έδαφος του ή από υπήκοο του.

(β) Μετά από αίτηση του Δικαστηρίου, όποτε θεωρεί ότι τούτο επιβάλλεται, το Κράτος Μέρος παραπέμπει την υπόθεση στις αρμόδιες αρχές για την άσκηση δίωξης. Οι αρχές αυτές χειρίζονται τις υποθέσεις αυτές με επιμέλεια και αφιερώνουν επαρκείς πόρους προκειμένου να υπάρξει η δυνατότητα να εκδικασθούν αποτελεσματικά.

Κυρώσεις για ανάρμοστη συμπεριφορά ενώπιον του Δικαστηρίου

Άρθρο 71.- 1. Το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κυρώσεις σε πρόσωπα που παρίστανται ενώπιον του και που συμπεριφέρονται ανάρμοστα, συμπεριλαμβανομένης της διατάραξης της διαδικασίας ή της σκόπιμης αρνήσεως να συμμορφωθούν προς τις εντολές του Δικαστηρίου, με διοικητικά μέτρα, διαφορετικά από φυλάκιση. οπούς προσωρινή ή μόνιμη απομάκρυνση από την αίθουσα του Δικαστηρίου επιβολή προστίμου ή άλλα παρόμοια μέτρα που προβλέπονται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

2. Οι διαδικασίες που διέπουν τα μέτρα που εκτίθενται στην παράγραφο 1 προβλέπονται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

Προστασία πληροφοριών εθνικής ασφαλείας

Άρθρο 72.- 1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση που η αποκάλυψη των πληροφοριών ή εγγράφων ενός Κράτους θα έθιγε, κατά την άποψη του Κράτους αυτού, τα συμφέροντα της εθνικής του ασφαλείας. Τέτοιες είναι οι περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο των άρθρων 56 παρ. 2 και 3, 61 παρ. 3, 64 παρ. 3, 67 παρ. 2, 68 παρ. 6, 87 παρ. 6 και 93, όπως και περιπτώσεις που ανακύπτουν σε κάθε άλλο στάδιο της διαδικασίας όπου μπορεί να τίθεται ζήτημα μιας τέτοιας αποκάλυψης.

2. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης όταν ένα πρόσωπο από το οποίο ζητήθηκε να δώσει πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία, αρνήθηκε να το πράξει ή ανέφερε το θέμα στο Κράτος για το λόγο ότι η αποκάλυψη θα έθιγε τα συμφέροντα εθνικής ασφαλείας ενός Κράτους

και το ενδιαφερόμενο Κράτος βεβαιώνει ότι έχει τη γνώμη πως η αποκάλυψη αυτή θα έθιγε τα συμφέροντα της εθνικής του ασφάλειας.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις απαιτήσεις εμπιστευτικότητας που εφαρμόζονται κατά το άρθρο 54 παρ. 3 (ε) και (στ) ή την εφαρμογή του άρθρου 73.

4. Αν ένα Κράτος μάθει ότι πληροφορίες ή έγγραφα του αποκαλύπτονται, ή είναι πιθανόν να αποκαλυφθούν σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και έχει τη γνώμη ότι η αποκάλυψη αυτή θα έθιγε τα συμφέροντα εθνικής ασφαλείας του έχει το δικαίωμα να παρέμβει προκειμένου να εξασφαλίσει την λύση του θέματος κατά το παρόν άρθρο.

5. Αν, κατά την άποψη ενός Κράτους, η αποκάλυψη πληροφοριών θα έθιγε τα συμφέροντα της εθνικής του ασφάλειας, το Κράτος αυτό θα λάβει όλα τα εύλογα μέτρα, ενεργώντας σε συνδυασμό με τον Εισαγγελέα, την υπεράσπιση, το Τμήμα Προδικασίας ή το Τμήμα Πρώτου Βαθμού, ανάλογα με την περίπτωση, για να αναζητηθεί η λύση του ζητήματος με συνεργασία. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

(α) Τροποποίηση ή διευκρίνιση της αιτήσεως

(β) Απόφαση από το Δικαστήριο που να αφορά το ότι οι πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται είναι σχετικά με την υπόθεση ή απόφαση για το αν τα αποδεικτικά στοιχεία, μολονότι είναι σχετικά με την υπόθεση, θα μπορούσαν να αποκτηθούν ή έχουν αποκτηθεί από διαφορετική πηγή και όχι από το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

(γ) Λήψη των πληροφοριών ή των αποδεικτικών στοιχείων από διαφορετική πηγή ή με διαφορετική μορφή, ή

(δ) Συμφωνία για τους όρους υπό τους οποίους θα μπορούσε να παρασχεθεί η συνδρομή, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, παροχής περιλήψεων ή εκθέσεων, περιορισμών στην αποκάλυψη, πραγματοποίησης συνεδριάσεων κλεισμένων των θυρών ή επ' ακροατηρίου άνευ αντιδικίας ή άλλων επιτρεπτών κατά το Καταστατικό και τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

6. Μόλις γίνουν όλες οι εύλογες ενέργειες για την επίλυση του ζητήματος μέσω συνεργασίας, και αν το Κράτος θεωρεί ότι δεν υπάρχουν μέσα ή συνθήκες υπό τις οποίες θα μπορούσαν οι πληροφορίες ή τα έγγραφα να παρασχεθούν ή να αποκαλυφθούν χωρίς βλάβη των συμφερόντων της εθνικής του ασφαλείας, ειδοποιεί σχετικά τον Εισαγγελέα ή το Δικαστήριο για τους ειδικούς λόγους της αποφάσεως του, εκτός αν η ειδική περιγραφή των λόγων θα οδηγούσε αναπόφευκτα καθεαυτή σε μία τέτοια βλάβη των συμφερόντων εθνικής ασφαλείας του Κράτους.

7. Εν συνεχεία, αν το Δικαστήριο κρίνει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία είναι σχετικά και απαραίτητα για τη θεμελίωση της ενοχής ή της αθωότητας του κατηγορουμένου, το Δικαστήριο μπορεί να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

(α) Όταν ζητείται η αποκάλυψη των πληροφοριών ή εγγράφου ύστερα από αίτηση για συνεργασία κατά το Κεφάλαιο 9 ή κατά τις περιστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 2. και το Κράτος επικαλέστηκε τον λόγο αρνήσεως που αναφέρεται στο άρθρο 93 παρ. 4 :

(ι) Το Δικαστήριο, πριν καταλήξει σε κάποιο από τα συμπεράσματα, που αναφέρονται στην παράγραφο 7 (α) (ι), μπορεί να ζητήσει περαιτέρω διαβουλεύσεις ώστε να ληφθούν υπόψη οι θέσεις του Κράτους, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν συνεδριάσεις κλεισμένων των θυρών ή επ' ακροατηρίω άνευ αντιδικίας

(ιι) Αν το Δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι επικαλούμενο τον λόγο για την άρνηση κατά το άρθρο 93 παρ. 4, κατά τις περιστάσεις της υπόθεσης, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν ενεργεί σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του κατά το παρόν Καταστατικό, το Δικαστήριο μπορεί να παραπέμψει το θέμα σύμφωνα με το άρθρο 87 παρ. 7 εξειδικεύοντας τους λόγους για την απόφασή του.

(ιι) Το Δικαστήριο μπορεί να εξαγάγει τα αρμόζοντα κατά τις περιστάσεις συμπεράσματα στην δίκη του κατηγορουμένου ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία ενός πραγματικού περιστατικού, ή

(β) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις:

(ι) Διατάσσει την αποκάλυψη ή

(ιι) Στην έκταση κατά την οποία δεν διατάσσει την αποκάλυψη, μπορεί να εξαγάγει τα αρμόζοντα κατά περιστάσεις συμπεράσματα στην δίκη του κατηγορουμένου ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία ενός πραγματικού περιστατικού.

Πληροφορίες ή έγγραφα από τρίτο μέρος

Άρθρο 73.- Αν το Δικαστήριο ζητήσει από ένα Κράτος Μέρος να παράσχει ένα έγγραφο ή πληροφορίες που ευρίσκονται στην φύλαξη, κατοχή ή τον έλεγχο του και τα οποία αποκαλύφθηκαν στο Κράτος αυτό εμπιστευτικά από άλλο Κράτος, διακυβερνητικό ή διεθνή οργανισμό, το Κράτος αυτό οφείλει να αναζητήσει τη συναίνεση αυτών για να αποκαλύψει το έγγραφο ή τις πληροφορίες αυτές. Αν το έγγραφο ή οι πληροφορίες προέρχονται από Κράτος Μέρος, είτε συναινεί στην αποκάλυψη των πληροφοριών ή του εγγράφου είτε αναλαμβάνει να επιλύσει το ζήτημα της αποκάλυψης με το Δικαστήριο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 72. Αν ο αρχικός κάτοχος του εγγράφου ή της πληροφορίας δεν είναι Κράτος Μέρος και αρνείται να συναινέσει στην αποκάλυψη, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ενημερώνει το Δικαστήριο ότι δεν είναι σε θέση να παράσχει το έγγραφο ή τις πληροφορίες λόγω προϋπάρχουσας υποχρέωσης εμπιστευτικότητας έναντι του αρχικού αυτού κατόχου.

Προϋποθέσεις για την απόφαση

Άρθρο 74.- 1. Όλοι οι δικαστές του Τμήματος Πρώτου Βαθμού είναι παρόντες σε κάθε στάδιο της δίκης και καθ' όλη την διάρκεια των διασκέψεων. Το Προεδρείο μπορεί, σε κάθε συγκεκριμένη υπόθεση, να διορίσει από τους διαθέσιμους έναν ή περισσότερους αναπληρωτές δικαστές για να είναι παρόντες σε κάθε στάδιο της δίκης και να αντικαταστήσουν ένα, μέλος του Τμήματος Πρώτου Βαθμού, εάν το μέλος αυτό δεν είναι σε θέση να συνεχίσει

2. Η απόφαση του Τμήματος Πρώτου Βαθμού στηρίζεται στην αξιολόγηση του αποδεικτικού υλικού και του συνόλου της διαδικασίας. Η απόφαση δεν θα υπερβαίνει τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις που περιγράφονται στις κατηγορίες και στις τροποποιήσεις αυτών. Το Δικαστήριο μπορεί να στηρίξει την απόφαση του μόνο στα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν και συζητήθηκαν ενώπιον του στην δίκη.

3. Οι δικαστές επιδιώκουν την έκδοση ομόφωνης απόφασης, και αν αυτό δεν συμβεί, η απόφαση λαμβάνεται από την πλειοψηφία των δικαστών.

4. Οι διασκέψεις του Τμήματος Πρώτου Βαθμού είναι μυστικές.

5. Η απόφαση είναι έγγραφη και περιέχει πλήρη αιτιολογημένη αναφορά των διαπιστώσεων του Τμήματος Πρώτου Βαθμού επί των αποδεικτικών στοιχείων και συμπερασμάτων. Το Τμήμα Πρώτου Βαθμού εκδίδει απόφαση. Όταν δεν επιτυγχάνεται ομοφωνία, η απόφαση του Τμήματος Πρώτου Βαθμού περιέχει την γνώμη της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας. Η απόφαση ή περίληψη αυτής απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση.

Επανορθώσεις για τα θύματα

Άρθρο 75.- 1. Το Δικαστήριο καθορίζει αρχές σχετικές με τις επανορθώσεις για τα θύματα ή σε σχέση με αυτά. συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης, χρηματικής ικανοποίησης και αποκατάστασης. Σε αυτή τη βάση το Δικαστήριο στην απόφαση του μπορεί, είτε κατόπιν αίτησης είτε αυτεπαγγέλτως, σε εξαιρετικές περιστάσεις, να κρίνει τα όρια και την έκταση κάθε ζημίας,

απώλειας και βλάβης των θυμάτων ή σε σχέση με αυτά και εκθέτει τις αρχές βάσει των οποίων ενεργεί.

2. (α) Το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει απ' ευθείας στον καταδικασθέντα με διάταξη τον την κατάλληλη επανόρθωση της ζημίας στα θύματα ή σε σχέση με αυτά περιλαμβανομένων της αποζημίωσης, χρηματικής ικανοποίησης και αποκατάστασης.

(β) Όπου κρίνεται αναγκαίο, το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει ότι τα έξοδα για τα επανορθωτικά μέτρα καλύπτονται από το Ταμείο Αρωγής που προβλέπεται στο άρθρο 79.

3. Προ της εκδόσεως διάταξης κατά το παρόν άρθρο, το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει και να λάβει υπόψη τις θέσεις του καταδικασθέντος αυτοπροσώπως ή του εκπροσώπου του των θυμάτων και άλλων ενδιαφερομένων προσώπων ή Κρατών.

4. Ασκώντας την εξουσία του κατά το παρόν άρθρο, το Δικαστήριο μπορεί μετά την καταδίκη προσώπου για έγκλημα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του να αποφασίσει αν είναι αναγκαίο να ζητήσει τη λήψη μέτρων κατά το άρθρο 93 παράγραφος 1 προκειμένου να εκδώσει διάταξη κατά το παρόν άρθρο.

5. Τα Κράτη Μέρη εφαρμόζουν την κατά το παρόν άρθρο απόφαση κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 109.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν παραβιάζονται δικαιώματα των θυμάτων κατά το εθνικό ή το διεθνές δίκαιο.

Επιβολή ποινής

Άρθρο 76.- 1. Σε περίπτωση καταδίκης, το Τμήμα Πρώτου Βαθμού αποφασίζει την κατάλληλη ποινή που πρέπει να επιβληθεί και λαμβάνει υπόψη τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία και τους υποβληθέντες ισχυρισμούς κατά την διάρκεια της δίκης, που έχουν σχέση με την ποινή.

2. Εκτός από την περίπτωση όπου εφαρμόζεται το άρθρο 65 και προ της ολοκλήρωσης της δίκης, το Τμήμα Πρώτου Βαθμού μπορεί αυτεπαγγέλτως και υποχρεούται, ύστερα από αίτηση του Εισαγγελέα ή του κατηγορουμένου, να διεξαγάγει μία πρόσθετη συνεδρίαση για να εκτιμήσει κάθε επιπλέον αποδεικτικό στοιχείο ή ισχυρισμούς σχετικούς με την ποινή, κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

3. Όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 2, η προβολή των απόψεων κατά το άρθρο 75 λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της νέας συνεδριάσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και αν είναι απαραίτητο, κατά τη διάρκεια της περαιτέρω συνεδρίασης.

4. Η ποινή απαγγέλλεται δημοσία και όποτε είναι εφικτό, παρουσία του κατηγορουμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΟΙΝΕΣ

Επιβλητέες ποινές

Άρθρο 77.- 1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 110, το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει μία από τις ακόλουθες ποινές σε βάρος καταδικασθέντα για έγκλημα που αναφέρεται στο άρθρο 5 του παρόντος Καταστατικού.

(α) φυλάκιση για συγκεκριμένο αριθμό ετών ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο των 30 ετών

(β) ισόβια κάθειρξη, όταν τούτο δικαιολογείται από την ιδιάζουσα βαρύτητα του εγκλήματος και από τις ατομικές περιστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπο του καταδικασθέντος.

2. Επιπλέον της φυλακίσεως, το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει:

(α) χρηματική ποινή κατά τα κριτήρια που παρέχονται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης

(β) Δήμευση αποκτηθέντων, κινητής και ακινήτου περιουσίας, που προέρχονται αμέσως ή εμμέσως από το έγκλημα, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των καλόπιστων τρίτων.

Επιμέτρηση της ποινής

Άρθρο 78.- 1. Κατά την επιμέτρηση της ποινής το Δικαστήριο, κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, λαμβάνει υπόψη παράγοντες όπως η βαρύτητα του εγκλήματος και οι ατομικές περιστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπο του κατηγορουμένου.

2. Κατά την επιβολή ποινής φυλάκισης, το Δικαστήριο αφαιρεί τον χρόνο, αν υπάρχει, της προσωρινής κρατήσεως κατά διάταξη του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο μπορεί να αφαιρέσει τον χρόνο προσωρινής κράτησης για οποιονδήποτε άλλο λόγο σε σχέση με συμπεριφορά που αποτέλεσε τη βάση του εγκλήματος.

3. Αν ένα πρόσωπο έχει καταδικαστεί για περισσότερα εγκλήματα, το Δικαστήριο απαγγέλλει ποινή για κάθε έγκλημα και μία συνολική ποινή, με την οποία προσδιορίζεται ο συνολικός χρόνος φυλάκισης. Ο χρόνος αυτός δεν θα είναι μικρότερος από τον χρόνο της μεγαλύτερης επιμέρους ατομικής ποινής που απαγγέλθηκε και δεν υπερβαίνει τα 30 έτη φυλάκισης ή την ισόβια κάθειρξη κατά το άρθρο 77 παρ.1(β).

Ταμείο Αρωγής

Άρθρο 79.- 1. Ιδρύεται Ταμείο Αρωγής με απόφαση της Συνέλευσης των Κρατών Μερών προς όφελος των θυμάτων εγκλημάτων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και των οικογενειών τους.

2. Το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη μεταφορά στο Ταμείο Αρωγής χρημάτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί από τις χρηματικές ποινές ή τις δημεύσεις.

3. Η διαχείριση του Ταμείου Αρωγής γίνεται κατά τα κριτήρια που θα αποφασιστούν από τη Συνέλευση των Κρατών Μερών.

Επιφύλαξη της επιβολής ποινών και εφαρμογής εθνικών νομοθεσιών από τα εθνικά δικαστήρια

Άρθρο 80.- Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει την επιβολή από τα Κράτη ποινών που προβλέπονται από τα εθνικά τους δίκαια, ούτε την εφαρμογή των νόμων των νόμων, οι οποίοι δεν προβλέπουν ποινές που περιγράφονται στο παρόν Κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΕΦΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Έφεση κατά αθωωτικής ή καταδικαστικής αποφάσεως ή κατά της ποινής

Άρθρο 81.- 1. Η απόφαση κατά το άρθρο 74 μπορεί να προσβληθεί με έφεση κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, ως εξής:

(α) Ο Εισαγγελέας μπορεί να ασκήσει έφεση για τους ακόλουθους λόγους

(i) Δικονομική παράβαση

(ii) Εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών

(iii) Νομικό σφάλμα

(β) Ο καταδικασθείς, ή υπέρ αυτού ο Εισαγγελέας, μπορεί να ασκήσει έφεση για τους ακόλουθους λόγους:

(i) Δικονομική παράβαση

(ii) Εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών

(iii) Νομικό σφάλμα ή

(iv) Κάθε άλλο λόγο που επηρεάζει την ορθότητα ή την αξιοπιστία της διαδικασίας ή της απόφασης.

2. (α) Η ποινή μπορεί να προσβληθεί με έφεση κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης από τον Εισαγγελέα ή τον καταδικασθέντα λόγω δυσαναλογίας μεταξύ του εγκλήματος και της ποινής.

(β) Αν σε περίπτωση έφεσης κατά της ποινής, το Δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχουν λόγοι για τους οποίους η καταδικαστική απόφαση πρέπει να εξαφανιστεί, εν όλω ή εν μέρει, μπορεί να καλέσει τον Εισαγγελέα και τον καταδικασθέντα να προβάλουν λόγους κατά το άρθρο 81 παρ. 1 (α) ή (β) και να εκδώσει καταδικαστική απόφαση κατά το άρθρο 83.

(γ) Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται όταν το Δικαστήριο, μόνον σε περίπτωση έφεσης κατά καταδικαστικής απόφασης, θεωρεί ότι υπάρχουν λόγοι μείωσης της ποινής κατά την παράγραφο 2 (α).

2. (α) Αν το Τμήμα Πρώτου Βαθμού δεν διατάξει άλλως, ο καταδικασθείς παραμένει υπό κράτηση καθ' ον χρόνο εκκρεμεί η έφεση.

(β) Αν η παραμονή υπό κράτηση του καταδικασθέντος υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή φυλάκισης, αυτός απολύεται, εκτός αν ασκήσει έφεση και ο Εισαγγελέας, οπότε η απόλυση θα υπόκειται στους όρους του εδαφίου (γ) κατωτέρω.

(γ) Σε περίπτωση αθώωσης, ο κατηγορούμενος απολύεται αμέσως σύμφωνα με τα ακόλουθα:

(i) Σε εξαιρετικές περιστάσεις και αφού ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, ο συγκεκριμένος κίνδυνος διαφυγής, η σοβαρότητα του εγκλήματος, για το οποίο κατηγορείται, και η πιθανότητα ευδοκίμησης της έφεσης, το Τμήμα Πρώτου Βαθμού, με αίτηση του Εισαγγελέα, μπορεί να διατάξει τη διατήρηση της κράτησης του προσώπου όσο εκκρεμεί η έφεση.

(ii) Η απόφαση του Τμήματος Πρώτου Βαθμού κατά το εδάφιο (γ) (i) μπορεί να προσβληθεί με έφεση κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 (α) και (β), η εκτέλεση της απόφασης ή της ποινής αναστέλλεται κατά τη διάρκεια της προθεσμίας άσκησης της έφεσης και για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία της έφεσης.

Έφεση κατά άλλων αποφάσεων

Άρθρο 82.- 1. Οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να ασκήσει έφεση κατά των ακόλουθων αποφάσεων, κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης:

(α) Αποφάσεων σχετικών με την δικαιοδοσία ή το παραδεκτό

(β) Αποφάσεων που δέχονται ή απορρίπτουν το αίτημα απολύσεως του ανακρινόμενου ή διωκομένου

(γ) Αποφάσεων του Τμήματος Προδικασίας να ενεργήσει αυτεπαγγέλτως κατά το άρθρο 56 παρ. 3

(δ) Αποφάσεων για θέματα, τα οποία θα επηρέαζαν σημαντικά τη δίκαιη και ταχεία διεξαγωγή της διαδικασίας ή την έκβαση της δίκης και για τα οποία, κατά την άποψη του Τμήματος Προδικασίας ή του Τμήματος Πρώτου Βαθμού, μια άμεση απόφαση του Τμήματος Εφέσεων μπορεί να προαγάγει ουσιαστικά την διαδικασία.

2. Απόφαση του Τμήματος Προδικασίας κατά το άρθρο 57 παρ. 3 (δ) μπορεί να εφεσιβληθεί από το ενδιαφερόμενο Κράτος ή τον Εισαγγελέα, με την άδεια του Τμήματος Προδικασίας. Η εκδίκαση της έφεσης είναι ταχεία.

3. Η έφεση δεν έχει αφ' εαυτής ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν διατάξει τούτο το Τμήμα Εφέσεων, ύστερα από αίτηση, κατά τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

4. Ο νομικός εκπρόσωπος των θυμάτων, ο καταδικασθείς ή ο καλόπιστος τρίτος κύριος περιουσίας που θίγεται από μία διάταξη κατά το άρθρο 75 μπορεί να ασκήσει έφεση κατά της διάταξης για επανορθώσεις, όπως προβλέπεται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

Διαδικασία εφέσεως

Άρθρο 83.- 1. Για τους σκοπούς της διαδικασίας κατά το άρθρο 81 και το παρόν άρθρο το Τμήμα Εφέσεων έχει τις εξουσίες του Τμήματος Πρώτου Βαθμού.

2. Αν το Τμήμα Εφέσεων διαπιστώσει ότι η διαδικασία βάσει της οποίας εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση έπασχε κατά τρόπο που επηρέασε την αξιοπιστία της απόφασης ή της ποινής ή ότι η εκκαλούμενη απόφαση ή ποινή επηρεάστηκε ουσιαστικά από εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών ή νομικό σφάλμα ή δικονομική παράβαση, μπορεί:

(α) Να εξαφανίσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση ή την ποινή.

(β) Να διατάξει νέα δίκη ενώπιον του Τμήματος Πρώτου Βαθμού με διαφορετική σύνθεση.

Για τους λόγους αυτούς, το Τμήμα Εφέσεων μπορεί να επιστρέψει ένα πραγματικό ζήτημα στο αρχικό Τμήμα Πρώτου Βαθμού, για να κρίνει το ζήτημα αυτό και να απαντήσει αναλόγως, ή μπορεί το ίδιο να διατάξει αποδείξεις και να αποφασίσει επί του ζητήματος. Όταν εφεσβληθούν η απόφαση ή η ποινή μόνον από τον καταδικασθέντα ή από τον Εισαγγελέα. υπέρ του καταδικασθέντος, αυτές δεν είναι δυνατόν να μεταρρυθμιστούν εις βάρος αυτού.

3. Σε περίπτωση έφεσης κατά ποινής, αν το Τμήμα Εφέσεων διαπιστώσει ότι η ποινή ήταν δυσανάλογη ως προς το έγκλημα, έχει την δυνατότητα να αλλάξει την ποινή κατά το Κεφάλαιο 7.

4. Η απόφαση του Τμήματος Εφέσεων λαμβάνεται με πλειοψηφία των δικαστών και απαγγέλλεται δημόσια.

Στην απόφαση εκτίθεται η αιτιολογία επί της οποίας αυτή στηρίχθηκε. Όταν δεν επιτυγχάνεται ομοφωνία, στην απόφαση περιέχονται οι απόψεις και της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας, αλλά και η χωριστή ή αποκλίνουσα άποψη ενός δικαστή σε κάποιο νομικό ζήτημα.

5. Το Τμήμα Εφέσεων μπορεί να απαγγείλει την απόφαση του απουσία του αθωωθέντος ή καταδικασθέντος.

Αναθεώρηση καταδίκης ή ποινής

Άρθρο 84.- 1. Ο καταδικασθείς ή σε περίπτωση θανάτου του, ο σύζυγος, τα τέκνα, οι γονείς ή οποιοσδήποτε ζων κατά την στιγμή του θανάτου του κατηγορούμενου, προς τον οποίον έχουν δοθεί σαφείς έγγραφες οδηγίες από τον κατηγορούμενο να υποβάλει ένα τέτοιο αίτημα, ή ο Εισαγγελέας, ενεργών εκ μέρους αυτού, μπορεί να ζητήσει από το Τμήμα Εφέσεων την αναθεώρηση της τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης ή της ποινής, για τους ακόλουθους λόγους:

(α) Αποκαλύφθηκαν νέα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία:

(ι) Δεν ήταν διαθέσιμα κατά τον χρόνο της δίκης, χωρίς η αδυναμία αυτή να αποδίδεται εν όλω ή εν μέρει στο αιτούμενο μέρος, και

(ii) Είναι τόσο σημαντικά, ώστε αν είχαν παρουσιαστεί στην δίκη θα οδηγούσαν πιθανώς σε διαφορετική ετυμηγορία.

(β) Αποκαλύφθηκε προσφάτως ότι αποφασιστικής σημασίας αποδεικτικά στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη στη δίκη και στα οποία στηρίχθηκε η καταδίκη, ήταν ψευδή, πλαστά ή παραποιημένα.

(γ) Ένας ή περισσότεροι δικαστές, που συμμετείχαν στην λήψη καταδικαστικής απόφασης ή την επιβεβαίωση των κατηγοριών, επέδειξαν στην υπόθεση αυτή ανάρμοστη συμπεριφορά ή παρέβησαν βαρύτατα τα καθήκοντα τους σε βαθμό που να δικαιολογείται η απομάκρυνση του δικαστή ή των δικαστών αυτών από την υπηρεσία τους κατά το άρθρο 46.

2. Το Συμβούλιο Εφέσεων απορρίπτει την αίτηση, αν κρίνει αυτήν αβάσιμη. Αν κρίνει ότι η αίτηση είναι βάσιμη, έχει κατά περίπτωση, τη δυνατότητα:

(α) Να συγκαλέσει εκ νέου το αρχικό Τμήμα Πρώτου Βαθμού

(β) Να συστήσει νέο Τμήμα Πρώτου Βαθμού

(γ) Να διατηρήσει δικαιοδοσία επί του θέματος με σκοπό, αφού ακούσει τα μέρη κατά τον τρόπο που εκτίθεται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, να αποφασίσει αν η απόφαση πρέπει να αναθεωρηθεί.

Αποζημίωση υπέρ του συλληφθέντος ή καταδικασθέντος

Άρθρο 85.- 1. Όποιος υπήρξε θύμα παράνομης σύλληψης ή κράτησης έχει εκτελεστό δικαίωμα αποζημιώσεως.

2. Όταν ένα πρόσωπο έχει καταδικασθεί για ποινικό αδίκημα με τελεσίδικη απόφαση και η καταδικαστική απόφαση, εν συνεχεία, εξαφανίζεται, επειδή νέα ή προσφάτως αποκαλυφθέντα πραγματικά περιστατικά δείχνουν ότι υπήρξε δικαστική πλάνη, το πρόσωπο που τιμωρήθηκε ως αποτέλεσμα μιας τέτοιας καταδίκης, αποζημιώνεται σύμφωνα με τον νόμο, εκτός αν αποδειχθεί ότι η μη έγκαιρη αποκάλυψη των αγνώστων πραγματικών περιστατικών, οφείλεται εν όλω ή εν μέρει, στο πρόσωπο αυτό.

3. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, όταν το Δικαστήριο ανακαλύψει σημαντικά πραγματικά περιστατικά τα οποία αποδεικνύουν ότι υπήρξε σοβαρή και πρόδηλη δικαστική πλάνη, μπορεί κατά την κρίση του να επιδικάσει αποζημίωση, κατά τα κριτήρια που προβλέπονται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης, σε πρόσωπο που αποφυλακίστηκε συνεπεία τελεσίδικης αθωωτικής αποφάσεως ή τερματισμού της διαδικασίας γι' αυτό το λόγο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 : ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Γενική υποχρέωση συνεργασίας

Άρθρο 86.- Κατά τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού, τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται πλήρως με το Δικαστήριο στην ανάκριση και δίωξη των εγκλημάτων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του.

Αιτήσεις συνεργασίας: γενικές διατάξεις

Άρθρο 87.- 1. (α) Το Δικαστήριο έχει την εξουσία να υποβάλει αιτήσεις στα Κράτη Μέρη για συνεργασία. Οι αιτήσεις διαβιβάζονται δια της διπλωματικής οδού ή οποιασδήποτε άλλης κατάλληλης οδού που μπορεί να καθορισθεί από κάθε Κράτος Μέρος κατά την επικύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση. Μεταγενέστερες μεταβολές στον καθορισμό γίνονται από κάθε Κράτος Μέρος σύμφωνα με τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

(β) Όταν είναι πρόσφορο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (α), οι αιτήσεις μπορούν να διαβιβασθούν μέσω της Διεθνούς Ποινικής Αστυνομικής Οργάνωσης ή κάθε αρμόδιου περιφερειακού οργανισμού.

2. Αιτήσεις συνεργασίας και τα υποστηρικτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφραση στην επίσημη γλώσσα του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ή σε μία από τις γλώσσες εργασίας του Δικαστηρίου, κατ' επιλογήν του Κράτους κατά την επικύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση. Μεταγενέστερες μεταβολές της επιλογής αυτής γίνονται σύμφωνα με τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

3. Το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της αίτησης συνεργασίας και των υποστηρικτικών της εγγράφων, εκτός και στο μέτρο που η δημοσιοποίηση είναι αναγκαία για την εκτέλεση της αίτησης.

4. Σχετικά με κάθε αίτηση για συνδρομή που υποβάλλεται κατά το παρόν Κεφάλαιο, το Δικαστήριο μπορεί να λάβει τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν την προστασία των πληροφοριών, τα οποία μπορεί να είναι απαραίτητα για την προστασία της ασφάλειας ή της σωματικής ή ψυχικής ευημερίας των θυμάτων, πιθανών μαρτύρων και των οικογενειών τους. Το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει κάθε πληροφορία, που παρέχεται σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, να γνωστοποιείται και να χρησιμοποιείται κατά τρόπο που να προστατεύεται η ασφάλεια και η σωματική ή ψυχική υγεία των θυμάτων πιθανών μαρτύρων ή των οικογενειών τους.

5. (α) Το Δικαστήριο μπορεί να καλέσει κάθε Κράτος μη μέρος στο παρόν Καταστατικό να παράσχει συνδρομή κατά το παρόν Κεφάλαιο επί τη βάση ειδικού διακανονισμού, συμφωνίας με το Κράτος αυτό ή σε οποιαδήποτε άλλη βάση.

(β) Όταν ένα Κράτος μη μέρος στο παρόν Καταστατικό, το οποίο έχει συνάψει ειδικό διακανονισμό ή συμφωνία με το Δικαστήριο, δεν συνεργάζεται σχετικά με αιτήσεις που γίνονται σύμφωνα με τον διακανονισμό ή τη συμφωνία, το Δικαστήριο μπορεί να πληροφορήσει σχετικά τη Συνέλευση των Κρατών Μερών ή σε περίπτωση που το Συμβούλιο Ασφαλείας έχει παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο, το Συμβούλιο Ασφαλείας.

6. Το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από κάθε διακυβερνητική οργάνωση να παράσχει πληροφορίες ή έγγραφα. Το Δικαστήριο μπορεί επίσης να ζητήσει άλλες μορφές συνεργασίας και συνδρομής που μπορεί να συμφωνηθούν με μία τέτοια οργάνωση και που είναι σύμφωνες με την αρμοδιότητα ή την εντολή του.

7. Όταν ένα Κράτος Μέρος, παρά τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού, δεν συμμορφώνεται με αίτηση του Δικαστηρίου για συνεργασία, εμποδίζοντας με αυτόν τον τρόπο το Δικαστήριο στην άσκηση των λειτουργιών και εξουσιών του κατά το παρόν Καταστατικό, το Δικαστήριο μπορεί να προβεί σε σχετική διαπίστωση και να παραπέμψει το ζήτημα στη Συνέλευση των Κρατών Μερών ή αν το Συμβούλιο Ασφαλείας έχει παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο, στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

Διαθέσιμες διαδικασίες κατά το εθνικό δίκαιο

Άρθρο 88.- Τα Κράτη Μέρη διασφαλίζουν τη θέσπιση διαδικασιών κατά τα εθνικά τους δίκαια για όλες τις μορφές συνεργασίας που προσδιορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο.

Παράδοση προσώπων στο Δικαστήριο

Άρθρο 89.- 1. Το Δικαστήριο μπορεί να διαβιβάσει αίτηση για σύλληψη και παράδοση ενός προσώπου, συνοδευόμενη από το υποστηρικτικό υλικό που ορίζεται στο άρθρο 91, σε κάθε Κράτος στο έδαφος του οποίου ενδέχεται να βρίσκεται το πρόσωπο αυτό και ζητεί την συνεργασία του Κράτους στην σύλληψη και παράδοση του προσώπου αυτού. Τα Κράτη Μέρη, κατά τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και την διαδικασία κατά το εθνικό τους Δίκαιο, συμμορφώνονται με τις αιτήσεις για σύλληψη και παράδοση.

2. Όταν το πρόσωπο του οποίου ζητείται η σύλληψη, προβάλλει αντιρρήσεις ενώπιον εθνικού Δικαστηρίου επί τη βάση της αρχής *ne bis in idem*, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβουλεύεται αμέσως με το Δικαστήριο για να αποφασιστεί αν έχει υπάρξει κρίση επί του παραδεκτού. Αν η υπόθεση γίνει παραδεκτή, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση προχωρεί στην εκτέλεση της. Αν εκκρεμεί η κρίση για το παραδεκτό, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να αναβάλει την εκτέλεση της αίτησης για παράδοση του προσώπου μέχρι το Δικαστήριο να αποφασίσει για το παραδεκτό.

3. (α) Τα Κράτη-Μέρη επιτρέπουν, κατά το εθνικό τους δικονομικό δίκαιο, την μεταφορά μέσω του εδάφους τους του προσώπου που παραδίδεται στο Δικαστήριο από άλλο Κράτος, εκτός αν η διέλευση μέσω του Κράτους αυτού θα εμπόδιζε ή θα καθυστερούσε την παράδοση.

(β) Η αίτηση του Δικαστηρίου για διέλευση διαβιβάζεται κατά το άρθρο 87. Η αίτηση για διέλευση περιλαμβάνει:

(ι) Περιγραφή του μεταφερομένου προσώπου.

(ιι) Συνοπτική αναφορά των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως και τον νομικό χαρακτήρισμό τους, και

(ιιι) Το ένταλμα σύλληψης και παράδοσης.

(γ) Το μεταφερόμενο πρόσωδο τελεί υπό κράτηση κατά τον χρόνο διέλευσης.

(δ) Δεν απαιτείται έγκριση αν το πρόσωπο μεταφέρεται αεροπορικώς και δεν έχει προγραμματιστεί προσγείωση στο έδαφος του Κράτους διέλευσης.

(ε) Αν λάβει χώρα μη προγραμματισμένη προσγείωση στο έδαφος του Κράτους διέλευσης, το Κράτος αυτό μπορεί να απαιτήσει από το Δικαστήριο υποβολή αίτησης διέλευσης, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (β). Το Κράτος διελεύσεως θέτει υπό κράτηση το μεταφερόμενο πρόσωπο μέχρι να ληφθεί η αίτηση διέλευσης και να πραγματοποιηθεί η διέλευση υπό την προϋπόθεση ότι η κράτηση για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου δεν μπορεί να υπερβεί τις 96 ώρες από την μη προγραμματισμένη προσγείωση, εκτός αν η αίτηση παραληφθεί εντός του χρόνου αυτού.

4. Αν κατά του προσώπου το οποίο καταζητείται έχει ασκηθεί ποινική δίωξη ή αυτό εκτίει ποινή στο Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση για έγκλημα διαφορετικό από αυτό για το οποίο ζητείται η παράδοση του στο Δικαστήριο, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, αφού λάβει την απόφαση να δεχθεί την αίτηση, διαβουλεύεται με το Δικαστήριο.

Συρροή αιτήσεων

Άρθρο 90.- 1. Κράτος Μέρος, το οποίο λαμβάνει μία αίτηση από το Δικαστήριο για την παράδοση ενός προσώπου κατά το άρθρο 89, αν παραλλήλως παραλάβει από οποιοδήποτε άλλο Κράτος αίτηση εκδόσεως για το ίδιο πρόσωπο και για την ίδια συμπεριφορά που συνιστά την βάση του εγκλήματος για το οποίο ζητείται η παράδοση του από το Δικαστήριο, γνωστοποιεί στο Δικαστήριο και στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος το γεγονός αυτό.

2. Αν το αιτούμενο την έκδοση Κράτος είναι Κράτος Μέρος, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δίνει προτεραιότητα στην αίτηση του Δικαστηρίου, αν:

(α) Το Δικαστήριο, κατά το άρθρο 18 ή 19, αποφάσισε ότι η υπόθεση, που αφορά την αίτηση παράδοσης είναι παραδεκτή και η απόφαση αυτή λαμβάνει υπόψη την ανάκριση ή δίωξη που διεξήχθη από το αιτούμενο την έκδοση Κράτος σε σχέση προς την αίτηση έκδοσης του ή

(β) Το Δικαστήριο λαμβάνει απόφαση που περιγράφεται στο εδάφιο (α) σύμφωνα με την γνωστοποίηση από το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση κατά την παράγραφο 1.

3. Όταν δεν έχει ληφθεί απόφαση κατά την παράγραφο 2(α), το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση έχει την διακριτική ευχέρεια να προχωρήσει ενόσω εκκρεμεί η απόφαση του Δικαστηρίου κατά την παράγραφο 2 (β) στο χειρισμό της αίτησης εκδόσεως του αιτούμενου την έκδοση Κράτους, δεν εκδίδει όμως το πρόσωπο μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφασίσει ότι η υπόθεση είναι απαράδεκτη. Η απόφαση του Δικαστηρίου λαμβάνεται με ταχεία διαδικασία.

4. Αν το αιτούμενο την έκδοση Κράτος δεν είναι Κράτος Μέρος στο παρόν Καταστατικό, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, αν δεν δεσμεύεται από διεθνή υποχρέωση να εκδώσει το πρόσωπο στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος, δίδει προτεραιότητα στην αίτηση του Δικαστηρίου για παράδοση του αν τούτο έχει αποφασίσει ότι η υπόθεση είναι παραδεκτή.

5. Όταν μία υπόθεση κατά την παράγραφο 4 δεν έχει κριθεί παραδεκτή από το Δικαστήριο, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, κατά την διακριτική του ευχέρεια, μπορεί να προχωρήσει στον χειρισμό της αιτήσεως εκδόσεως του αιτούμενου την έκδοση Κράτους.

6. Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται η παράγραφος 4. με εξαίρεση την περίπτωση που το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεσμεύεται από διεθνή υποχρέωση να εκδώσει το πρόσωπο στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος που δεν είναι μέρος του παρόντος Καταστατικού, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση αποφασίζει αν θα παραδώσει το πρόσωπο στο Δικαστήριο ή αν θα το εκδώσει στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος. Κατά την απόφαση του το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως:

(α) Της χρονολογικής σειράς των αιτήσεων.

(β) Των συμφερόντων του αιτούμενου την έκδοση Κράτους, περιλαμβανομένων, εφόσον είναι σχετικά, του αν το έγκλημα τελέστηκε στο έδαφος του και της εθνικότητας των θυμάτων και του ζητουμένου προσώπου και

(γ) Της δυνατότητας μεταγενέστερης παράδοσης στο Δικαστήριο από το αιτούμενο την έκδοση Κράτος.

7. Όταν ένα Κράτος Μέρος το οποίο παραλαμβάνει αίτηση από το Δικαστήριο για παράδοση προσώπου, παραλαμβάνει επίσης αίτηση έκδοσης του ιδίου προσώπου από οποιοδήποτε Κράτος για συμπεριφορά διαφορετική από αυτήν που στοιχειοθετεί το έγκλημα, για το οποίο το Δικαστήριο ζητεί την παράδοση του προσώπου:

(α) Το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, αν δεν δεσμεύεται από υφισταμένη διεθνή υποχρέωση να εκδώσει το πρόσωπο στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος δίδει προτεραιότητα στην αίτηση του Δικαστηρίου.

(β) Το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, αν δεσμεύεται από υφισταμένη διεθνή υποχρέωση να εκδώσει το πρόσωπο στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος, αποφασίζει αν θα παραδώσει το πρόσωπο στο Δικαστήριο ή θα το εκδώσει στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος. Για τη λήψη της απόφασης του αυτής, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση κρίνει όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων ιδίως αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 6. αλλά θα λάβει ιδιαίτερα υπόψη του και τη σχετική φύση και βαρύτητα της υπό κρίση συμπεριφοράς.

8. Όταν ύστερα από ειδοποίηση κατά το παρόν άρθρο, το Δικαστήριο έχει αποφασίσει ότι η υπόθεση δεν είναι παραδεκτή, και μεταγενεστέρως η έκδοση στο αιτούμενο την έκδοση Κράτος δεν γίνει αποδεκτή, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ειδοποιεί το Δικαστήριο για την απόφαση αυτή.

Περιεχόμενο της αίτησης σύλληψης και παράδοσης

Άρθρο 91.- 1. Η αίτηση για σύλληψη και παράδοση γίνεται εγγράφως. Σε επείγουσες περιπτώσεις, η αίτηση μπορεί να γίνει με κάθε μέσο ικανό να μεταδώσει έγγραφο αποτύπωμα, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση επιβεβαιώνεται μέσω του διαύλου που προβλέπεται στο άρθρο 87 παρ. 1 (α).

2. Σε περίπτωση αιτήσεως για σύλληψη και παράδοση προσώπου, για το οποίο έχει εκδοθεί ένταλμα συλλήψεως από το Τμήμα Προδικασίας κατά το άρθρο 58. η αίτηση περιέχει ή υποστηρίζεται από τα ακόλουθα:

(α) Πληροφορίες για την περιγραφή του ζητουμένου προσώπου, επαρκείς για να προσδιορίσουν την ταυτότητα του και πληροφορίες για την πιθανή διαμονή του

(β) Αντίγραφο του εντάλματος σύλληψης, και

(γ) Έγγραφα, δηλώσεις ή πληροφορίες που μπορεί να απαιτούνται για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων για την διαδικασία παράδοσης στο Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εντούτοις οι προϋποθέσεις αυτές δεν θα πρέπει να είναι επαχθέστερες από αυτές που εφαρμόζονται σε αιτήσεις εκδόσεως, σύμφωνα με συμβάσεις ή διακανονισμούς μεταξύ του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και άλλων Κρατών και, αν είναι δυνατό θα πρέπει να είναι λιγότερο επαχθείς, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη φύση του Δικαστηρίου.

3. Σε περίπτωση αιτήσεως για σύλληψη και παράδοση προσώπου που έχει ήδη καταδικασθεί, η αίτηση περιέχει ή υποστηρίζεται από:

(α) Αντίγραφο κάθε εντάλματος συλλήψεως για το πρόσωπο αυτό

(β) Αντίγραφο της καταδικαστικής αποφάσεως

(γ) Πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι το ζητούμενο πρόσωπο είναι αυτό που αναφέρεται στην καταδικαστική απόφαση, και

(δ) Αν στο ζητούμενο πρόσωπο έχει επιβληθεί ποινή, αντίγραφο της ποινής που επιβλήθηκε και σε περίπτωση ποινής φυλάκισης, βεβαίωση για το χρόνο που έχει ήδη εκτιθεί και τον υπόλοιπο χρόνο έκτισης.

4. Ύστερα από την αίτηση του Δικαστηρίου, το Κράτος Μέρος διαβουλεύεται με το Δικαστήριο, είτε γενικώς είτε σε σχέση με συγκεκριμένο ζήτημα, σχετικά με τις προϋποθέσεις κατά το εθνικό του δίκαιο οι οποίες θα μπορούσαν να εφαρμοστούν κατά την παράγραφο 2 (γ).

Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, το Κράτος Μέλος ενημερώνει το Δικαστήριο για τις ιδιαίτερες προϋποθέσεις της εθνικής του νομοθεσίας.

Προσωρινή σύλληψη

Άρθρο 92.- 1. Σε επείγουσες περιπτώσεις, το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την προσωρινή σύλληψη του ζητουμένου προσώπου, ενόσω εκκρεμεί η υποβολή αίτησης για παράδοση και των υποστηρικτικών εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 91.

2. Η αίτηση για προσωρινή σύλληψη γίνεται με οποιοδήποτε μέσο αποδόσεως εγγράφου αποτυπώματος και περιλαμβάνει τα εξής:

(α) Πληροφορίες ως προς την περιγραφή του ζητουμένου προσώπου, επαρκείς για να προσδιορίσουν την ταυτότητα του και πληροφορίες ως προς την προφανή διαμονή του

(β) Συνοπτική περιγραφή των εγκλημάτων για τα οποία ζητείται η σύλληψη του. και των πραγματικών περιστατικών που φέρονται να στοιχειοθετούν τα εγκλήματα αυτά συμπεριλαμβανομένων, αν είναι δυνατόν, της ημερομηνίας και του τόπου τελέσεώς τους.

(γ) Δήλωση για την ύπαρξη εντάλματος συλλήψεως ή καταδικαστικής αποφάσεως κατά του ζητουμένου προσώπου, και

(δ) Δήλωση ότι θα ακολουθήσει η υποβολή αιτήσεως για παράδοση του ζητουμένου προσώπου.

3. Ο προσωρινώς συλληφθείς μπορεί να αφεθεί ελεύθερος αν το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν έλαβε την αίτηση για παράδοση και σύλληψη και τα υποστηρικτικά της έγγραφα, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 91 εντός των χρονικών ορίων που καθορίζονται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης. Εντούτοις, το πρόσωπο μπορεί να συναινέσει στην παράδοση προ της εκπνοής της προθεσμίας, αν τούτο επιτρέπεται από το δίκαιο του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

Σ' αυτήν την περίπτωση, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση προχωρεί στην παράδοση του προσώπου στο Δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν.

4. Το γεγονός ότι το ζητούμενο πρόσωπο αφέθηκε ελεύθερο κατά την παράγραφο 3, δεν θίγει την μεταγενέστερη σύλληψη και παράδοση αυτού, αν η αίτηση για σύλληψη και παράδοση και τα υποστηρικτικά έγγραφα παραδοθούν σε μεταγενέστερο χρόνο.

Άλλες μορφές συνεργασίας

Άρθρο 93.- 1. Τα Κράτη Μέρη, κατά τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και κατά την διαδικασία του εθνικού τους δικαίου, συμμορφώνονται με αιτήσεις του Δικαστηρίου να παράσχουν την ακόλουθη συνδρομή σχετικά με ανακρίσεις ή δίωξεις:

- (α) Αναγνώριση της ταυτότητας και του τόπου που ευρίσκονται πρόσωπα ή αντικείμενα
- (β) Συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων ενόρκων καταθέσεων και εμφάνιση αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων γνωμοδοτήσεων και εκθέσεων εμπειρογνομόνων που είναι αναγκαίες για το Δικαστήριο
- (γ) Λήψη καταθέσεων από ανακρινόμενους ή διωκόμενους
- (δ) Κοινοποίηση εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών εγγράφων
- (ε) Διευκόλυνση της εκούσιας εμφάνισης μαρτύρων ή εμπειρογνομόνων ενώπιον του Δικαστηρίου

(στ) Προσωρινή μεταφορά προσώπων όπως προβλέπεται στην παράγραφο 7.

(ζ) Αυτοψία χώρων και τοποθεσιών, συμπεριλαμβανομένης και της εκταφής και της εξετάσεως χώρων ταφής

(η) Διενέργεια ερευνών και κατασχέσεων

(θ) Παροχή αρχείων και εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων επίσημων αρχείων και εγγράφων

(ι) Προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων και διασφάλιση του αποδεικτικού υλικού

(ια) Αναγνώριση της ταυτότητας, εντοπισμός και δέσμευση ή δήμευση προϊόντων εγκλήματος. περιουσίας και αγαθών και οργάνων του εγκλήματος με τελικό σκοπό την ενδεχόμενη δήμευση τους χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των καλόπιστων τρίτων και

(ιβ) Κάθε άλλη μορφή συνδρομής που δεν απαγορεύεται από το δίκαιο του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, με σκοπό την διευκόλυνση της ανακρίσεως και δίωξης εγκλημάτων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου.

2. Το Δικαστήριο έχει την εξουσία να παράσχει διαβεβαίωση σε μάρτυρα ή πραγματογνώμονα που εμφανίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι δεν θα διωχθεί, κρατηθεί ή υποστεί οποιονδήποτε περιορισμό της προσωπικής του ελευθερίας από το Δικαστήριο σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη που προηγήθηκε της αναχωρήσεως του από το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

3. Όταν η εκτέλεση ενός συγκεκριμένου μέτρου συνδρομής, που περιγράφεται λεπτομερώς σε αίτηση που υποβάλλεται κατά την παράγραφο 1 απαγορεύεται στο Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση με βάση υπάρχουσα θεμελιώδη δικαιοδική αρχή γενικής εφαρμογής, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβουλεύεται αμελλητί με το Δικαστήριο προκειμένου να επιλυθεί το ζήτημα. Κατά τις διαβουλεύσεις, εξετάζεται εάν η συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί με άλλο τρόπο ή υπό όρους. Αν ύστερα από τις διαβουλεύσεις, το θέμα δεν μπορεί να επιλυθεί, το Δικαστήριο τροποποιεί την αίτηση όπως απαιτείται

4. Κατά το άρθρο 72, ένα Κράτος Μέρος μπορεί να αρνηθεί αίτηση για συνδρομή εν όλω ή εν μέρει, μόνον αν η αίτηση αφορά την προσκόμιση εγγράφων ή αποκάλυψη αποδεικτικού υλικού που έχουν σχέση με την εθνική του ασφάλεια.

5. Πριν απορριφθεί η αίτηση συνδρομής κατά την παράγραφο 1 (ιβ), το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εξετάζει αν η συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί υπό ιδιαίτερους όρους ή αν η συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί σε μεταγενέστερο χρόνο ή με εναλλακτικό τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι αν το Δικαστήριο ή ο Εισαγγελέας αποδεχθούν την υπό όρους συνδρομή δεσμεύονται από τους όρους αυτούς.

6. Αν η αίτηση συνδρομής απορριφθεί, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ενημερώνει αμελλητί το Δικαστήριο ή τον Εισαγγελέα για τους λόγους άρνησης του.

7. (α) Το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την προσωρινή μεταφορά του υπό κράτηση προσώπου για τον σκοπό της αναγνώρισης της ταυτότητας του ή για την λήψη καταθέσεως ή για παροχή άλλης συνδρομής. Το πρόσωπο μπορεί να μεταφερθεί αν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

(ι) Το πρόσωπο, αφού ενημερωθεί, δίδει ελεύθερα την συγκατάθεση του για την μεταφορά

(ιι) Το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση συμφωνεί για τη μεταφορά, υπό τους όρους που μπορεί να συμφωνηθούν από το Κράτος αυτό και το Δικαστήριο

(β) Το πρόσωπο που μεταφέρεται παραμένει υπό κράτηση. Όταν εκπληρωθεί ο σκοπός της μεταφοράς, το Δικαστήριο επιστρέφει αμελλητί το πρόσωπο στο Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

8. (α) Το Δικαστήριο διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των εγγράφων και πληροφοριών, στο βαθμό που τούτο απαιτείται για την ανάκριση και τις ενέργειες που περιγράφονται στην αίτηση.

(β) Όταν είναι αναγκαίο, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να διαβίβασε σε εμπιστευτική βάση έγγραφα ή πληροφορίες στον Εισαγγελέα. Ο Εισαγγελέας μπορεί εν συνεχεία να τα χρησιμοποιήσει μόνον προς τον σκοπό της παραγωγής νέων αποδεικτικών στοιχείων.

(γ) Το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του Εισαγγελέα, να συναινέσει μεταγενέστερα στην αποκάλυψη τέτοιων εγγράφων ή πληροφοριών. Αυτό μπορούν εν συνεχεία να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικό στοιχεία κατά τις διατάξεις των Κεφαλαίων 5 και 6 και σύμφωνα με τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

9. (α) (ι) Στην περίπτωση που ένα Κράτος Μέρος λάβει συρρέουσες αιτήσεις, διαφορετικές από αιτήσεις για παράδοση ή έκδοση από το Δικαστήριο και από άλλο Κράτος σύμφωνα με διεθνή υποχρέωση, το Κράτος Μέρος προσπαθεί, σε συνεννόηση με το Δικαστήριο και το άλλο Κράτος, να ικανοποιήσει αμφότερες τις αιτήσεις, είτε αναβάλλοντας, αν είναι αναγκαίο την μία από αυτές είτε επιβάλλοντας όρους στην μία ή στην άλλη.

(ιι) Αν αυτό δεν επιτευχθεί, η συρροή αιτήσεων αντιμετωπίζεται κατά τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 90.

(β) Όταν εντούτοις, η αίτηση από το Δικαστήριο αφορά πληροφορίες ιδιοκτησία ή πρόσωπα που υπόκεινται στον έλεγχο τρίτου Κράτους ή διεθνούς οργανισμού, δυνάμει διεθνούς συμφωνίας, τα Κράτη προς τα οποία απευθύνεται η αίτηση ενημερώνουν σχετικό το Δικαστήριο και αυτό απευθύνει την αίτηση του στο τρίτο Κράτος ή τον διεθνή οργανισμό.

10. (α) Το Δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση, να συνεργαστεί και να παράσχει συνδρομή σε ένα Κράτος Μέρος, στο οποίο διεξάγεται ανάκριση ή δίκη για πράξη που συνιστά έγκλημα υπαγόμενο στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου ή σοβαρό έγκλημα κατά το εθνικό δίκαιο του αιτούντος Κράτους.

(β) (ι) Η συνδρομή που παρέχεται κατά το εδάφιο (α) περιλαμβάνει μεταξύ άλλων :

(α) Τη διαβίβαση δηλώσεων εγγράφων ή άλλου είδους αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία έχουν συλλεγεί κατά τη διάρκεια ανάκρισης ή δίκης που διεξήχθη από το Δικαστήριο, και

(β) Την εξέταση οιοδήποτε προσώπου το οποίο τελεί υπό κράτηση με διαταγή του Δικαστηρίου.

(ιι) Στην περίπτωση της συνδρομής κατά το εδάφιο (β) (ι) (α) :

(α) Αν τα έγγραφα ή τα άλλου είδους αποδεικτικά στοιχεία αποκτήθηκαν με τη συνδρομή ενός Κράτους, για την διαβίβαση τους απαιτείται η συναίνεση του Κράτους αυτού, και

(β) Αν οι δηλώσεις, έγγραφα ή άλλου είδους αποδεικτικά στοιχεία έχουν παρασχεθεί από μάρτυρα ή πραγματογνώμονα, η διαβίβαση τους υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 68.

(γ) Το Δικαστήριο μπορεί, υπό τους όρους που εκτίθενται στην παρούσα παράγραφο, να ικανοποιήσει μία αίτηση για συνδρομή κατά την παρούσα παράγραφο από ένα Κράτος που δεν είναι μέλος στο παρόν Καταστατικό.

Αναβολή εκτελέσεως αιτήσεως σχετικά με συνεχιζόμενη ανάκριση ή δίωξη

Άρθρο 94.- 1. Αν η άμεση εκτέλεση αιτήσεως θα αποτελούσε επέμβαση σε διεξαγόμενη ανάκριση ή δίωξη για υπόθεση άλλη από αυτήν στην οποία αναφέρεται η αίτηση, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να αναβάλει την εκτέλεση της αίτησης για χρονικό διάστημα που συμφωνείται από κοινού με το Δικαστήριο. Η αναβολή, εντούτοις, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της σχετικής ανάκρισης ή δίωξης στο Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Πριν ληφθεί η απόφαση για την αναβολή, το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εξετάζει αν η συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί αμέσως υπό συγκεκριμένους όρους.

2. Αν ληφθεί απόφαση για αναβολή κατά την παράγραφο 1, ο Εισαγγελέας μπορεί, εντούτοις, να ζητήσει τη λήψη μέτρων για τη διατήρηση των αποδεικτικών στοιχείων, κατά το άρθρο 93 παράγραφος 1 (ι).

Αναβολή εκτελέσεως αιτήσεως σχετικά με ένσταση ως προς το παραδεκτό

Άρθρο 95.- Όταν εξετάζονται από το Δικαστήριο αντιρρήσεις ως προς το παραδεκτό κατά το άρθρο 18 ή 19 το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να αναβάλει την εκτέλεση της αίτησης κατά το παρόν Κεφάλαιο, εφόσον εκκρεμεί η απόφαση του Δικαστηρίου, εκτός αν το Δικαστήριο διατάξει ειδικά ότι ο Εισαγγελέας μπορεί να συνεχίσει την συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων κατά τα άρθρα 18 ή 19.

Περιεχόμενο της αιτήσεως για άλλης μορφής συνδρομή κατά το άρθρο 93

Άρθρο 96.- 1. Η αίτηση για άλλης μορφής συνδρομή που αναφέρεται στο άρθρο 93, γίνεται εγγράφως. Σε επείγουσες περιπτώσεις, η αίτηση μπορεί να γίνει από κάθε ικανό μέσο μεταδόσεως εγγράφου αποτυπώματος, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση επιβεβαιώνεται μέσω του διαύλου που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 1 (α).

2. Η αίτηση, κατά περίπτωση, περιλαμβάνει ή υποστηρίζεται από τα ακόλουθα:

(α) Συνοπτική αναφορά του σκοπού της αίτησης και της αιτούμενης συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων της νομικής βάσεως και των λόγων της αιτήσεως.

(β) Τις κατά το δυνατόν λεπτομερέστερες πληροφορίες για την τοποθεσία που βρίσκεται και την ταυτότητα κάθε προσώπου ή μέρους που πρέπει να βρεθεί ή να αναγνωρισθεί προκειμένου να παρασχεθεί η αιτηθείσα συνδρομή.

(γ) Συνοπτική αναφορά των ουσιωδών πραγματικών περιστατικών που αποτελούν την βάση της αιτήσεως.

(δ) Τους λόγους και τις λεπτομέρειες για κάθε διαδικασία ή όρο που πρέπει να τηρηθεί

(ε) Κάθε πληροφορία που μπορεί να απαιτείται κατά το δίκαιο του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση προκειμένου να εκτελεστεί η αίτηση, και

(στ) Κάθε άλλη σχετική πληροφορία, προκειμένου να παρασχεθεί η αιτουμένη συνδρομή.

3. Μετά από την αίτηση του Δικαστηρίου, το Κράτος Μέρος διαβουλεύεται με το Δικαστήριο, είτε γενικά είτε σε σχέση με συγκεκριμένο ζήτημα, σχετικά με οποιοσδήποτε προϋποθέσεις κατά το εθνικό του δίκαιο, που μπορούν να εφαρμοστούν κατά την παράγραφο 2 (ε). Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, το Κράτος Μέρος ενημερώνει το Δικαστήριο για τις ειδικές προϋποθέσεις του εθνικού του δικαίου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, οπουδήποτε αυτό εφαρμόζεται εφαρμόζονται επίσης και σε σχέση με αίτηση για συνδρομή που έγινε προς το Δικαστήριο.

Διαβουλεύσεις

Άρθρο 97.- Όταν ένα Κράτος Μέρος λαμβάνει μία αίτηση κατά το παρόν Κεφάλαιο, σε σχέση με την οποία διαπιστώνει προβλήματα που μπορεί να παρακωλύσουν ή να ματαιώσουν την εκτέλεσή της, το Κράτος αυτό διαβουλεύεται αμελλητί με το Δικαστήριο, προκειμένου να επιλυθεί το ζήτημα. Τα προβλήματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

(α) Ανεπαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεση της αιτήσεως.

(β) Στην περίπτωση αίτησης για παράδοση, το γεγονός ότι παρά τις καταβαλλόμενες καλύτερες δυνατές προσπάθειες, δεν είναι δυνατόν να εντοπιστεί το ζητούμενο πρόσωπο ή αν η διεξαχθείσα ανάκριση κατέληξε ότι το πρόσωπο στο Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, προδήλως δεν είναι το πρόσωπο που κατονομάζεται στο ένταλμα, ή

(γ) Το γεγονός ότι η εκτέλεση της αίτησης, με τη μορφή υπό την οποία εμφανίζεται, θα απαιτούσε από το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται να παραβιάσει προϋφισταμένη συμβατική υποχρέωση που είχε αναληφθεί έναντι άλλου Κράτους.

Συνεργασία σχετικά με παραίτηση από ασυλία και συναίνεση σε παράδοση

Άρθρο 98.- 1. Το Δικαστήριο μπορεί να μη δώσει συνέχεια σε μία αίτηση για παράδοση ή συνδρομή η οποία θα απαιτούσε από το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση να ενεργήσει κατά τρόπο ασυμβίβαστο προς τις υποχρεώσεις του κατά το διεθνές δίκαιο έναντι του Κράτους ή της διπλωματικής ασυλίας προσώπου ή παρουσίας ενός τρίτου Κράτους, εκτός αν το Δικαστήριο μπορεί να εξασφαλίσει προηγουμένως τη συνεργασία του τρίτου αυτού Κράτους για παραίτηση από την ασυλία.

2. Το Δικαστήριο μπορεί να μη δώσει συνέχεια σε μία αίτηση για παράδοση η οποία θα απαιτούσε από το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση να ενεργήσει με τρόπο ασυμβίβαστο προς τις υποχρεώσεις του βάσει διεθνών συμφωνιών κατά τις οποίες απαιτείται η συναίνεση του αποστέλλοντος Κράτους για την παράδοση προσώπου του Κράτους αυτού στο Δικαστήριο, εκτός αν το Δικαστήριο μπορεί να εξασφαλίσει προηγουμένως την συνεργασία του αποστέλλοντος Κράτους για να δοθεί η συναίνεση για την παράδοση.

Εκτέλεση αιτήσεων κατά τα άρθρα 93 και 96

Άρθρο 99.- 1. Οι αιτήσεις για συνδρομή εκτελούνται σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία που προβλέπεται κατά το δίκαιο του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και, εκτός αν απαγορεύεται από το δίκαιο αυτό κατά τον τρόπο που προσδιορίζεται στην αίτηση, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης κάθε διαδικασίας που περιγράφεται σε αυτή ή της παραχώρησης της δυνατότητας σε πρόσωπα που προσδιορίζονται στην αίτηση να είναι παρόντα και να παρέχουν τη συνδρομή τους στην διαδικασία εκτέλεσης.

2. Σε περίπτωση επείγουσας αίτησης, τα έγγραφα ή τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται σε απάντηση αυτής αποστέλλονται μετά από αίτηση του Δικαστηρίου, επειγόντως.

3. Οι απαντήσεις από το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβιβάζονται στη γλώσσα και τον τύπο κατά τον οποίον συντάχθηκαν.

4. Με την επιφύλαξη άλλων άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου, όταν είναι αναγκαίο για την επιτυχή εκτέλεση μιας αίτησης η οποία μπορεί να εκτελεστεί χωρίς μέτρα καταναγκασμού, συμπεριλαμβανομένων ειδικώς της ακροάσεως ή της λήψης αποδεικτικών στοιχείων από ένα πρόσωπο εκουσίως, το οποίο συμπεριλαμβάνει να διενεργηθεί τούτο χωρίς την παρουσία των αρχών του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, αν είναι ουσιώδες για την εκτέλεση της

αίτησης, και της εξέτασης χωρίς τροποποίηση δημοσίας τοποθεσίας ή άλλου δημοσίου χώρου, ο Εισαγγελέας μπορεί να εκτελέσει μία τέτοια αίτηση άμεσα στο έδαφος ενός Κράτους, ως ακολούθως:

(α) Όταν το Κράτος Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση είναι Κράτος στο έδαφος του οποίου φέρεται να έχει τελεστεί το έγκλημα και έχει υπάρξει κρίση υπέρ του παραδεκτού κατά το άρθρο 18 ή 19, ο Εισαγγελέας μπορεί να εκτελέσει άμεσα την αίτηση αυτή μετά από όλες τις πιθανές διαβουλεύσεις με το Κράτος Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

(β) Σε άλλες περιπτώσεις, ο Εισαγγελέας μπορεί να εκτελέσει την αίτηση αυτή μετά από διαβουλεύσεις με το Κράτος Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και συμμορφούμενος με τους εύλογους όρους και τις ανησυχίες που εγείρονται από αυτό το Κράτος Μέρος. Όταν το Κράτος Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση επισημαίνει προβλήματα στην εκτέλεση μίας αίτησης σύμφωνα με αυτό το εδάφιο, διαβουλεύεται κατά το παρόν εδάφιο αμελλητί με το Δικαστήριο για την επίλυση του θέματος.

5. Οι διατάξεις που επιτρέπουν σε ένα πρόσωπο που εμφανίζεται ή εξετάζεται από το Δικαστήριο κατά το άρθρο 72 να επικαλεστεί περιορισμούς που σκοπό έχουν να εμποδίσουν την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια, εφαρμόζονται επίσης στην εκτέλεση αιτήσεων για συνδρομή κατά το παρόν άρθρο.

Έξοδα

Άρθρο 100.- 1. Τα συνήθη έξοδα για την εκτέλεση των αιτήσεων στο έδαφος του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση αναλαμβάνονται από το Κράτος αυτό, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις, οπότε βαρύνουν το Δικαστήριο:

(α) Έξοδα σχετικά με τα ταξίδια και την προστασία των μαρτύρων και πραγματογνωμόνων ή την μεταφορά κρατουμένων κατά το άρθρο 93

(β) Έξοδα μεταφράσεων, ερμηνειών και αναπαραγωγής

(γ) Έξοδα μετακίνησης και διαμονής των δικαστών, του Εισαγγελέα, των Αναπληρωτών Εισαγγελέων, του Γραμματέα, του Αναπληρωτή Γραμματέα και των μελών του προσωπικού κάθε οργάνου του Δικαστηρίου

(δ) Έξοδα για οποιαδήποτε πραγματογνωμοσύνη ή έκθεση που ζητεί το Δικαστήριο.

(ε) Έξοδα σχετικά με την μεταφορά προσώπου που παραδόθηκε στο Δικαστήριο από το Κράτος κρατήσεως, και

(στ) Ύστερα από διαβουλεύσεις, όποια έξοδα μπορούν να προκύψουν από την εκτέλεση μιας αίτησης

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται κατά τις περιστάσεις, σε αιτήσεις Κρατών Μερών που απευθύνονται προς το Δικαστήριο. Σε αυτήν περίπτωση, το Δικαστήριο βαρύνεται με τα συνήθη έξοδα της εκτέλεσης.

Αρχή της ειδικότητας

Άρθρο 101.- 1. Πρόσωπο που παραδόθηκε στο Δικαστήριο κατά το παρόν Καταστατικό δεν διώκεται, τιμωρείται ή κρατείται για οποιαδήποτε συμπεριφορά προγενέστερη της παράδοσης, διάφορη από την συμπεριφορά ή διαρκή συμπεριφορά που συνιστά την βάση των εγκλημάτων για τα οποία το πρόσωπο αυτό παραδόθηκε.

2. Το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει παραίτηση από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 από το Κράτος το οποίο παρέδωσε το πρόσωπο στο Δικαστήριο και αν είναι αναγκαίο, το Δικαστήριο δίνει πρόσθετες πληροφορίες κατά το άρθρο 91. Τα Κράτη Μέρη έχουν **την εξουσία** να δηλώσουν παραίτηση στο Δικαστήριο και προσπαθούν να πράξουν τούτο.

Χρήση όρων

Άρθρο 102.- Για τους σκοπούς του παρόντος Καταστατικού:

(α) "παράδοση" σημαίνει την παράδοση ενός προσώπου από ένα Κράτος στο Δικαστήριο, κατά το παρόν Καταστατικό

(β) "έκδοση" σημαίνει την παράδοση ενός προσώπου από ένα Κράτος σε ένα άλλο Κράτος, όπως προβλέπεται από συνθήκη, σύμβαση ή την εθνική νομοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Ρόλος των Κρατών στην εκτέλεση ποινών φυλακίσεως

Άρθρο 103.- 1. (α) Οι ποινές φυλακίσεως εκτίονται σε Κράτος που προσδιορίζεται από το Δικαστήριο από κατάλογο Κρατών που έχουν εκδηλώσει στο Δικαστήριο την βούληση τους να δεχθούν καταδικασθέντες.

(β) Κατά το χρόνο που εκδηλώνει τη βούληση του να δεχθεί καταδικασθέντες, ένα Κράτος μπορεί να θέσει όρους στην αποδοχή του όπως συμφωνούνται με το Δικαστήριο και κατά το παρόν Κεφάλαιο.

(γ) Ένα Κράτος που έχει ορισθεί σε μία συγκεκριμένη υπόθεση, ενημερώνει αμελλητί αν αποδέχεται τον ορισμό του από το Δικαστήριο.

2. (α) Το Κράτος εκτελέσεως ειδοποιεί το Δικαστήριο για όλες τις περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της πραγματοποιήσεως των όρων που συμφωνήθηκαν κατά την παράγραφο 1 που θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιωδώς τους όρους ή την διάρκεια φυλάκισης. Το Δικαστήριο ειδοποιείται τουλάχιστον προ 45 ημερών για οποιοσδήποτε γνωστές ή προβλέψιμες περιστάσεις. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής το Κράτος εκτελέσεως δεν προβαίνει σε ενέργεια που μπορεί να παραβιάσει τις υποχρεώσεις του κατά το άρθρο 110.

(β) Όταν το Δικαστήριο δεν συμφωνεί με τις περιστάσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (α), ειδοποιεί το Κράτος εκτελέσεως και ενεργεί κατά το άρθρο 104 παρ. 1.

3. Κατά την άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας να προβεί σε ορισμό κατά την παράγραφο 1, το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:

(α) Την αρχή ότι τα Κράτη Μέρη επιμερίζονται την ευθύνη για την εκτέλεση ποινών φυλακίσεως κατά της αρχής της δίκαιης κατανομής, όπως προβλέπεται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

(β) Την εφαρμογή ευρέως αποδεκτών προτύπων που έχουν καθιερωθεί με διεθνείς συμβάσεις που διέπουν την μεταχείριση των κρατουμένων.

(γ) Τις απόψεις του καταδικασθέντος

(δ) Την εθνικότητα του καταδικασθέντος και

(ε) Οποιοσδήποτε άλλους παράγοντες που αφορούν τις περιστάσεις του εγκλήματος ή του καταδικασθέντος ή την αποτελεσματική εκτέλεση της ποινής, που μπορεί να αρμόζουν κατά τον ορισμό του Κράτους εκτέλεσης.

4. Αν κανένα Κράτος δεν οριστεί κατά την παράγραφο 1, η ποινή φυλακίσεως εκτίεται σε σωφρονιστικό κατάστημα που διατίθεται από το Κράτος υποδοχής σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στην συμφωνία της έδρας κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2. Στην περίπτωση αυτή, τα έξοδα που ανακύπτουν από την εκτέλεση της ποινής φυλακίσεως βαρύνουν το Δικαστήριο.

Μεταβολή στον ορισμό Κράτους εκτέλεσης

Άρθρο 104.- 1. Το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει οποτεδήποτε τη μεταφορά του καταδικασθέντος σε σωφρονιστικό κατάστημα άλλου Κράτους.

2. Ο καταδικασθείς μπορεί οποτεδήποτε να ζητήσει από το Δικαστήριο την μεταφορά του από το Κράτος εκτέλεσης.

Εκτέλεση της ποινής

Άρθρο 105.- 1. Με την επιφύλαξη των όρων τους οποίους ένα Κράτος μπορεί να έχει καθορίσει κατά το άρθρο 103 παρ. 1β, η ποινή φυλακίσεως είναι δεσμευτική για τα Κράτη Μέρη, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να την τροποποιήσουν.

2. Μόνον το Δικαστήριο έχει το δικαίωμα να αποφασίσει για κάθε αίτηση έφεσης ή αίτηση αναθεώρησης. Το Κράτος εκτέλεσης δεν εμποδίζει την υποβολή τέτοιας αιτήσεως από τον καταδικασθέντα.

Εποπτεία της εκτέλεσης των ποινών και συνθήκες κρατήσεως

Άρθρο 106.- 1. Η εκτέλεση ποινής φυλάκισης υπόκειται στην εποπτεία του Δικαστηρίου και είναι σύμφωνη με ευρέως αποδεκτά πρότυπα που έχουν καθιερωθεί με διεθνείς συμβάσεις που διέπουν τη μεταχείριση των κρατουμένων.

2. Οι όροι κρατήσεως διέπονται από το δίκαιο του Κράτους εκτέλεσης και είναι σύμφωνοι με ευρέως αποδεκτά πρότυπα που έχουν καθιερωθεί με διεθνείς συμβάσεις που διέπουν τη μεταχείριση των κρατουμένων. Οι όροι αυτοί σε καμία περίπτωση δεν θα είναι περισσότερο ή λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που επιφυλάσσονται στους καταδικασθέντες για παρόμοια εγκλήματα στο Κράτος εκτέλεσης.

3. Η επικοινωνία μεταξύ του καταδικασθέντος και του Δικαστηρίου είναι ακώλυτη και εμπιστευτική.

Μεταφορά του προσώπου μετά την έκτιση της ποινής

Άρθρο 107.- 1. Μετά από την έκτιση της ποινής, το πρόσωπο που δεν είναι υπήκοος του Κράτους εκτέλεσης μπορεί κατά το δίκαιο του Κράτους εκτέλεσης να μεταφερθεί σε ένα Κράτος το οποίο είναι υποχρεωμένο να το δεχθεί ή σε άλλο Κράτος που συμφωνεί να το δεχθεί, λαμβάνοντας υπόψη την επιθυμία του προσώπου να μεταφερθεί στο Κράτος αυτό. εκτός αν το Κράτος εκτελέσεως εγκρίνει την παραμονή του στο έδαφος του.

2. Αν κανένα Κράτος δεν αναλαμβάνει τα έξοδα για τη μεταφορά του προσώπου σε άλλο Κράτος κατά την παράγραφο 1, τα έξοδα αυτά βαρύνουν το Δικαστήριο.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 108, το Κράτος εκτέλεσης μπορεί επίσης, κατά το εθνικό του δίκαιο, να εκδώσει ή με άλλον τρόπο να παραδώσει το πρόσωπο σε Κράτος που ζήτησε την έκδοση ή την παράδοση του προσώπου για να δικαστεί ή να εκτελεστεί εις βάρος του ποινή.

Περιορισμός στην δίωξη ή τιμώρηση άλλων αδικημάτων

Άρθρο 108.- 1. Καταδικασθείς ο οποίος κρατείται στο Κράτος εκτέλεσης, δεν υπόκειται σε δίωξη ή τιμωρία ή σε έκδοση σε τρίτο Κράτος για συμπεριφορά που έλαβε χώρα πριν από την παράδοση του στο Κράτος εκτέλεσης, εκτός αν αυτή η δίωξη, τιμωρία ή έκδοση έχει εγκριθεί από το Δικαστήριο μετά από αίτηση του Κράτους εκτέλεσης.

2. Το Δικαστήριο αποφασίζει επί του θέματος αφού ακούσει τις απόψεις του καταδικασθέντος.

3. Η παράγραφος 1 παύει να ισχύει αν ο καταδικασθείς παραμένει εκουσίως για περισσότερες από 30 ημέρες μετά την έκτιση της ποινής που του επιβλήθηκε από το Δικαστήριο στο έδαφος του Κράτους εκτέλεσης ή αν επιστρέψει στο έδαφος του Κράτους αυτού, ενώ το είχε προηγουμένως εγκαταλείψει.

Εκτέλεση χρηματικών ποινών και μέτρων δήμευσης

Άρθρο 109.- 1. Τα Κράτη Μέρη εκτελούν τις χρηματικές ποινές ή δημεύσεις που διατάχθηκαν από το Δικαστήριο κατά το Κεφάλαιο 7, χωρίς βλάβη των δικαιωμάτων των καλόπιστων τρίτων και κατά την διαδικασία του εθνικού τους δικαίου.

2. Αν ένα Κράτος Μέρος δεν είναι σε θέση να εκτελέσει διάταξη για δήμευση, λαμβάνει μέτρα για να ανακτήσει την αξία των αποκτηθέντων, της κινητής ή ακίνητης περιουσίας, η δήμευση των οποίων διατάχθηκε από το Δικαστήριο. χωρίς βλάβη των δικαιωμάτων των καλόπιστων τρίτων.

3. Περιουσία ή το προϊόν από την πώληση ακίνητης περιουσίας ή, όπου αρμόζει, από την πώληση άλλης περιουσίας που αποκτάται από ένα Κράτος Μέρος ως αποτέλεσμα της εκτέλεσης από αυτό απόφασης του Δικαστηρίου, μεταφέρεται στο Δικαστήριο.

Επανεξέταση από το Δικαστήριο της μείωσης της ποινής

Άρθρο 110.- 1. Το Κράτος εκτέλεσης δεν αφήνει ελεύθερο το πρόσωπο πριν από τη λήξη της ποινής που απαγγέλθηκε από το Δικαστήριο.

2. Μόνο το Δικαστήριο έχει το δικαίωμα να αποφασίσει μείωση της ποινής και αποφασίζει επί του θέματος, αφού προηγουμένως ακούσει τον καταδικασθέντα.

3. Όταν ο καταδικασθείς έχει εκτίσει τα δύο τρίτα της ποινής του ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, 25 έτη, το Δικαστήριο επανεξετάζει την ποινή για να αποφασίσει αν αυτή πρέπει να μειωθεί. Η επανεξέταση αυτή δεν γίνεται πριν από το χρόνο αυτό.

4. Κατά την επανεξέταση της ποινής σύμφωνα με την παράγραφο 3 το Δικαστήριο μπορεί να μειώσει την ποινή αν διαπιστώσει ότι συντρέχει ένας από τους ακόλουθους παράγοντες:

(α) Η πρώτη εκδηλωθείσα και συνεχιζόμενη προθυμία του προσώπου να συνεργαστεί με το Δικαστήριο κατά τις ανακρίσεις και διώξεις που αυτό ασκεί

(β) Η εκούσια συνδρομή του προσώπου στην υποβοήθηση της εκτέλεσης των αποφάσεων και διατάξεων του Δικαστηρίου σε άλλες υποθέσεις και ιδίως, η παροχή συνδρομής στον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων που είναι αντικείμενο διατάξεων που επιβάλλουν χρηματική ποινή, δήμευση ή αποζημίωση, και τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς όφελος των θυμάτων, ή

(γ) Άλλοι παράγοντες που θεμελιώνουν σαφή και σημαντική αλλαγή των περιστάσεων, επαρκείς για να δικαιολογήσουν τη μείωση της ποινής, όπως προβλέπεται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

5. Αν το Δικαστήριο αποφασίσει κατά την αρχική του επανεξέταση σύμφωνα με την παράγραφο 3 ότι δεν είναι ορθό να μειώσει την ποινή, επανεξετάζει σε μεταγενέστερο χρόνο το ζήτημα της μείωσης της ποινής κατά τα διαστήματα και κριτήρια που προβλέπονται στους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

Απόδραση

Άρθρο 111.- Αν ο καταδικασθείς αποδράσει και εγκαταλείψει το Κράτος εκτέλεσης, το Κράτος αυτό μπορεί, μετά από διαβουλεύσεις με το Δικαστήριο, να ζητήσει την παράδοση του από το Κράτος, στο οποίο αυτός εντοπίστηκε, κατά τις υπάρχουσες διμερείς ή πολυμερείς διευθετήσεις ή μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να επιδιώξει εκείνο την παράδοση του σύμφωνα με το Κεφάλαιο 9. Το Δικαστήριο μπορεί να δώσει οδηγίες ώστε το πρόσωπο να παραδοθεί στο Κράτος στο οποίο εξέτιε την ποινή του ή σε άλλο Κράτος που ορίστηκε από το Δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

Συνέλευση των Κρατών Μερών

Άρθρο 112.- 1. Με το παρόν δημιουργείται Συνέλευση των Κρατών Μερών στο Καταστατικό. Κάθε Κράτος Μέρος έχει έναν αντιπρόσωπο στην Συνέλευση, ο οποίος μπορεί να συνοδεύεται από αναπληρωτές και συμβούλους. Άλλα κράτη, τα οποία έχουν υπογράψει το παρόν Καταστατικό ή την Τελική Πράξη μπορούν να είναι παρατηρητές στην Συνέλευση.

2. Η Συνέλευση :

(α) Κρίνει και υιοθετεί, όπως αρμόζει, συστάσεις της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής

(β) Ασκήει διευθυντική εποπτεία στο Προεδρείο, τον Εισαγγελέα και τον Γραμματέα σχετικά με την διοίκηση του Δικαστηρίου

(γ) Εξετάζει τις εκθέσεις και τις δραστηριότητες του Προεδρείου της Συνέλευσης, που ιδρύεται κατά την παράγραφο 3 και ενεργεί αναλόγως

(δ) Εξετάζει και αποφασίζει για τον προϋπολογισμό του Δικαστηρίου

(ε) Αποφασίζει αν θα μεταβάλει κατά το άρθρο 36 τον αριθμό των δικαστών

(στ) Εξετάζει κατά το άρθρο 87 παρ. 5 και 7 κάθε ζήτημα σχετικά με έλλειψη συνεργασίας.

(ζ) Επιτελεί κάθε άλλη λειτουργία που είναι σύμφωνη με το παρόν Καταστατικό και τους Κανόνες Διαδικασίας και Απόδειξης.

3. (α) Η Συνέλευση έχει ένα Προεδρείο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους και 18 μέλη εκλεγμένα από αυτήν για χρονικό διάστημα 3 ετών.

(β) Το Προεδρείο έχει αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τη δίκαιη γεωγραφική κατανομή και την αρμόζουσα εκπροσώπηση των κυρίων νομικών συστημάτων του κόσμου.

(γ) Το Προεδρείο συνέρχεται όσο συχνά απαιτείται, τουλάχιστον όμως μία φορά το έτος. Βοηθεί τη Συνέλευση στην εκτέλεση των υποχρεώσεων της.

4. Η Συνέλευση μπορεί να "ιδρύει βοηθητικά όργανα τα οποία κρίνει απαραίτητα, στα οποία συμπεριλαμβάνεται ένας ανεξάρτητος μηχανισμός εποπτείας για επιθεώρηση, αξιολόγηση και έρευνα του Δικαστηρίου" προκειμένου να επαυξήσει την αποτελεσματικότητα και την οικονομία του.

5. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, ο Εισαγγελέας και ο Γραμματέας ή αντιπρόσωποι τους μπορούν να συμμετέχουν, όπως αρμόζει, στις συναντήσεις της Συνέλευσης και του Προεδρείου.

6. Η Συνέλευση συνέρχεται στην έδρα του Δικαστηρίου ή των Ηνωμένων Εθνών μία φορά το χρόνο και όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, συνέρχεται εκτάκτως. Εκτός αν το παρόν Καταστατικό ορίζει διαφορετικά, οι έκτακτες συνεδριάσεις συγκαλούνται από το Προεδρείο αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του ενός τρίτου των Κρατών Μερών.

7. Κάθε Κράτος Μέρος έχει μία ψήφο. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για να επιτευχθεί γενική συμφωνία στη Συνέλευση και στο Προεδρείο. Αν δεν μπορεί να επιτευχθεί γενική συμφωνία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν Καταστατικό, τότε:

(α) Οι αποφάσεις σε ζητήματα ουσίας λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφιζόντων, η δε απόλυτη πλειοψηφία των Κρατών Μερών συνιστά απαρτία.

(β) Οι αποφάσεις για διαδικαστικά ζητήματα λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των παρόντων και ψηφιζόντων Κρατών Μερών.

8. Κράτος Μέρος, το οποίο καθυστερεί την πληρωμή των οικονομικών του συνεισφορών στα έξοδα του Δικαστηρίου, δεν έχει δικαίωμα ψήφου στην Συνέλευση και το Προεδρείο εάν το ποσό της οφειλής του είναι ίσο ή υπερβαίνει το ποσό των οφειλόμενων εισφορών ολόκληρων των δύο προηγούμενων ετών. Η Συνέλευση μπορεί, παρά ταύτα, να επιτρέψει σε ένα Κράτος

Μέρος να ψηφίσει στην Συνέλευση και το Προεδρείο, εάν πειστεί ότι η μη πληρωμή οφείλεται σε συνθήκες πέραν του ελέγχου του Κράτους Μέρους.

9. Η Συνέλευση υιοθετεί τους δικούς της κανόνες διαδικασίας.

0. Οι επίσημες γλώσσες και οι γλώσσες εργασίας της Συνέλευσης είναι αυτές της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Οικονομικοί Κανονισμοί

Άρθρο 113.- Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, όλα τα οικονομικά ζητήματα σχετικά με το Δικαστήριο και τις συνεδριάσεις της Συνέλευσης των Κρατών Μερών, συμπεριλαμβανομένου του Προεδρείου και των βοηθητικών οργάνων της, διέπονται από το παρόν Καταστατικό και τους Οικονομικούς Κανονισμούς και Κανόνες που υιοθετούνται από την Συνέλευση των Κρατών Μερών.

Πληρωμή εξόδων

Άρθρο 114.- Τα έξοδα του Δικαστηρίου και της Συνέλευσης των Κρατών Μερών, συμπεριλαμβανομένου του Προεδρείου, και των βοηθητικών οργάνων της καταβάλλονται από τους οικονομικούς πόρους του Δικαστηρίου.

Οικονομικοί πόροι του Δικαστηρίου και της Συνέλευσης των Κρατών Μερών

Άρθρο 115.- Τα έξοδα του Δικαστηρίου και της Συνέλευσης των Κρατών Μερών, συμπεριλαμβανομένων του Προεδρείου και των βοηθητικών οργάνων της, όπως προβλέπεται στον προϋπολογισμό που αποφασίζεται από την Συνέλευση των Κρατών Μερών, καλύπτονται από τις ακόλουθες πηγές:

(α) Ποσοστιαίες εισφορές, οι οποίες καταβάλλονται από τα Κράτη Μέρη

(β) Πόροι παρεχόμενοι από τα Ηνωμένα Έθνη, τα οποία υπόκεινται στην έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, ιδίως σε σχέση με τα έξοδα που προκύπτουν από προσφυγές του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Εθελοντικές εισφορές

Άρθρο 116.- Με την επιφύλαξη του άρθρου 115, το Δικαστήριο μπορεί να λάβει και να χρησιμοποιήσει, ως πρόσθετους πόρους, εθελοντικές εισφορές από Κυβερνήσεις, διεθνείς οργανισμούς, φυσικά πρόσωπα, εταιρείες ή άλλες οντότητες κατά τα σχετικά κριτήρια που υιοθετούνται από την Συνέλευση των Κρατών Μερών.

Προσδιορισμός των εισφορών

Άρθρο 117.- Οι εισφορές των Κρατών Μερών προσδιορίζονται κατά την συμφωνημένη κλίμακα εισφορών που βασίζεται στην κλίμακα που υιοθετήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη για τον τακτικό προϋπολογισμό τους, προσαρμοσμένη τις στις αρχές, στις οποίες βασίζεται η κλίμακα αυτή.

Ετήσιος έλεγχος

Άρθρο 118.- Τα αρχεία, βιβλία και οι λογαριασμοί του Δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένων και των ετησίων οικονομικών απολογισμών του ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητο ελεγκτή.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επίλυση διαφορών

Άρθρο 119.- 1. Οποιαδήποτε διαφορά σχετικά με τις δικαστικές λειτουργίες του Δικαστηρίου θα επιλύεται με απόφαση του Δικαστηρίου.

2. Οποιαδήποτε άλλη διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών Μερών σχετική με την ερμηνεία ή εφαρμογή του παρόντος Καταστατικού η οποία δεν επιλύεται με διαπραγματεύσεις εντός τριών μηνών από την έναρξη τους, θα παραπέμπεται στην Συνέλευση των Κρατών Μερών. Η Συνέλευση μπορεί η ίδια να επιχειρήσει να επιλύσει τη διαφορά ή μπορεί να κάνει συστάσεις για περαιτέρω μέσα επίλυσης της διαφοράς, συμπεριλαμβανομένης της παραπομπής στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης σύμφωνα με το Καταστατικό του τελευταίου.

Επιφυλάξεις

Άρθρο 120.- Καμία επιφύλαξη δεν μπορεί να γίνει στο παρόν Καταστατικό.

Τροποποιήσεις

Άρθρο 121.- 1. Μετά την πάροδο επτά ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος Καταστατικού, οποιοδήποτε Κράτος Μέρος μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις σε αυτό. Το κείμενο οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης υποβάλλεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος το αποστέλλει αμέσως σε όλα τα Κράτη Μέρη.

2. Μετά τρεις μήνες από την ημέρα της ειδοποίησης, η Συνέλευση των Κρατών Μερών στην επόμενη συννοδό της αποφασίζει, με πλειοψηφία των παρόντων και ψηφιζόντων, αν θα ασχοληθεί με την πρόταση. Η Συνέλευση μπορεί να εξετάσει την πρόταση απ' ευθείας ή να συγκαλέσει Αναθεωρητική Διάσκεψη αν τούτο είναι απαραίτητο.

3. Η υιοθέτηση μιας τροποποίησης σε σύνοδο της Συνέλευσης των Κρατών Μερών ή σε αναθεωρητική Διάσκεψη στην οποία δεν μπορεί να επιτευχθεί γενική συμφωνία απαιτεί πλειοψηφία δύο τρίτων των Κρατών Μερών.

4. Με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 5, μια τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για όλα τα Κράτη Μέρη ένα έτος μετά την κατάθεση των εγγράφων επικύρωσης ή αποδοχής στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών από τα επτά όγδοα των Κρατών.

5. Οποιαδήποτε τροποποίηση στα άρθρα 5, 6, 7 και 8 του παρόντος Καταστατικού θα τίθεται σε ισχύ για τα Κράτη Μέρη, που έχουν αποδεχθεί Την τροποποίηση, ένα έτος μετά την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης ή αποδοχής τους. Σε σχέση με ένα Κράτος Μέρος που δεν έχει αποδεχθεί την τροποποίηση, το Δικαστήριο δεν θα ασκεί τη δικαιοδοσία του σχετικά με έγκλημα που καλύπτεται από την τροποποίηση, όταν αυτό τελέστηκε από υπήκοο αυτού του Κράτους Μέρους ή επί του εδάφους του.

6. Αν μία τροποποίηση έχει γίνει αποδεκτή από τα επτά όγδοα των Κρατών Μερών σύμφωνα με την παράγραφο 4, οποιοδήποτε Κράτος Μέρος που δεν έχει αποδεχθεί την τροποποίηση μπορεί να αποχωρήσει από το παρόν Καταστατικό με άμεσο αποτέλεσμα, ανεξαρτήτως του άρθρου 127 παράγραφος 1, αλλά, εφαρμοζομένου του άρθρου 127 παράγραφος 2, μετά από ειδοποίηση, η οποία δίδεται πριν από την παρέλευση ενός έτους από την έναρξη ισχύος της τροποποίησης αυτής.

7. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών κοινοποιεί σε όλα τα Κράτη Μέρη οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετήθηκε από σύνοδο της Συνέλευσης των Κρατών Μερών ή από Αναθεωρητική Διάσκεψη.

Τροποποιήσεις διατάξεων θεσμικής φύσεως

Άρθρο 122.- 1. Τροποποιήσεις διατάξεων του παρόντος Καταστατικού οι οποίες είναι αποκλειστικά θεσμικής φύσεως και συγκεκριμένα του άρθρου 35, του άρθρου 36, παράγραφοι 8 και 9, του άρθρου 37, του άρθρου 38, του άρθρου 39, παράγραφοι 1 (δύο πρώτες προτάσεις), 2 και 4, του άρθρου 42, παράγραφοι 4 έως 9, του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, και των άρθρων 44, 46, 47 και 49, μπορούν να προταθούν οποτεδήποτε, ανεξάρτητα από το του άρθρου 121, παράγραφος 1, από οποιοδήποτε Κράτος Μέρος. Το κείμενο οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης υποβάλλεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ορίσει η Συνέλευση των Κρατών Μερών το οποίο θα το κοινοποιήσει αμέσως σε όλα τα Κράτη Μέρη και σε άλλους που συμμετέχουν στη Συνέλευση.

2. Τροποποιήσεις κατά το παρόν άρθρο για τις οποίες δεν μπορεί να επιτευχθεί γενική συμφωνία, υιοθετούνται από τη Συνέλευση των Κρατών Μερών ή την Αναθεωρητική Διάσκεψη με πλειοψηφία δύο τρίτων των Κρατών Μερών. Οι τροποποιήσεις θα αρχίζουν να ισχύουν για όλα τα Κράτη Μέρη έξι μήνες μετά την υιοθέτηση τους από την Συνέλευση ή, ανάλογα με την περίπτωση, από την Αναθεωρητική Διάσκεψη.

Αναθεώρηση του Καταστατικού

Άρθρο 123.- 1. Επτά χρόνια μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος Καταστατικού ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα συγκαλέσει Αναθεωρητική Διάσκεψη για να εξετάσει οποιοδήποτε τροποποιήσεις στο παρόν Καταστατικό. Η αναθεώρηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει τον κατάλογο των εγκλημάτων που περιέχεται στο άρθρο 5, χωρίς να περιορίζεται σε αυτόν. Η Διάσκεψη θα είναι ανοιχτή στους μετέχοντες στην Συνέλευση των Κρατών Μελών και με τους ίδιους όρους.

2. Σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο, μετά από αίτηση ενός Κράτους Μέρους και για τους σκοπούς οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 1. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, μετά από έγκριση της πλειοψηφίας των Κρατών Μερών, συγκαλεί Αναθεωρητική Διάσκεψη.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 121, παράγραφοι 3 έως 7, εφαρμόζονται στην υιοθέτηση και εφαρμογή οποιασδήποτε τροποποίησης του Καταστατικού η οποία εξετάστηκε από την Αναθεωρητική Διάσκεψη.

Μεταβατική Διάταξη

Άρθρο 124.- Ανεξάρτητα από το άρθρο 12, παράγραφοι 1 και 2, ένα Κράτος, καθιστάμενο μέρος στο παρόν Καταστατικό, μπορεί να δηλώσει ότι, για περίοδο επτά ετών μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος Καταστατικού για το συγκεκριμένο Κράτος, δεν αποδέχεται τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου σχετικά με την κατηγορία των εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 8 όταν ένα έγκλημα φέρεται ότι διαπράχθηκε από υπήκοο του ή στο έδαφος του. Δήλωση σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου θα αναθεωρηθούν από την Αναθεωρητική Διάσκεψη η οποία θα συγκληθεί σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 1.

Υπογραφή, επικύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση

Άρθρο 125.- 1. Το παρόν Καταστατικό θα ανοίξει προς υπογραφή από όλα τα Κράτη στη Ρώμη, στην έδρα της Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, στις 17 Ιουλίου 1998. Έκτοτε θα παραμείνει ανοικτό προς υπογραφή στη Ρώμη στο Υπουργείο των Εξωτερικών της Ιταλίας μέχρι τις 17 Οκτωβρίου 1998. Μετά την ημερομηνία αυτή, το Καταστατικό θα παρα-

μείνει ανοικτό προς υπογραφή στη Νέα Υόρκη, στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

2. Το παρόν Καταστατικό υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα Κράτη τα οποία το υπέγραψαν. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

3. Το παρόν Καταστατικό είναι ανοικτό προς προσχώρηση από όλα τα Κράτη. Τα έγγραφα προσχώρησης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Έναρξη ισχύος

Άρθρο 126.- 1. Το παρόν Καταστατικό τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μηνός μετά την εξηκοστή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης του εξηκοστού εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

2. Για κάθε Κράτος που επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή προσχωρεί στο παρόν Καταστατικό μετά την κατάθεση του 60ού εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, το Καταστατικό τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα μετά την εξηκοστή ημέρα από την κατάθεση από το Κράτος αυτό του εγγράφου της επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

Αποχώρηση

Άρθρο 127.- 1. Ένα Κράτος Μέρος μπορεί, με γραπτή κοινοποίηση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, να αποχωρήσει από το παρόν Καταστατικό. Η αποχώρηση θα αρχίσει να ισχύει ένα έτος μετά την ημερομηνία λήψεως της κοινοποίησης, εκτός αν η κοινοποίηση ορίζει μεταγενέστερη ημερομηνία.

2. Ένα Κράτος δεν απαλλάσσεται, εξ αιτίας της αποχώρησης του, από τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από το Καταστατικό κατά το χρόνο που ήταν μέρος σε αυτό, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε οικονομικών υποχρεώσεων οι οποίες μπορεί να έχουν προκύψει. Η αποχώρηση δεν επηρεάζει τη συνεργασία με το Δικαστήριο αναφορικά με ποινικές έρευνες και διαδικασίες σε σχέση με τις οποίες το Κράτος που αποχωρεί είχε υποχρέωση να συνεργαστεί και οι οποίες άρχισαν πριν από την ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να ισχύει η αποχώρηση, ούτε βλάπτει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη συνέχιση της εξέτασης οποιουδήποτε ζητήματος το οποίο εξεταζόταν ήδη από το Δικαστήριο πριν από την ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να ισχύει η αποχώρηση.

Αυθεντικά κείμενα

Άρθρο 128.- Το πρωτότυπο του παρόντος Καταστατικού, του οποίου το Αραβικό, Κινεζικό, Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό και Ισπανικό κείμενο είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα στείλει επικυρωμένα αντίγραφα τους σε όλα τα Κράτη.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφωντες, όντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν το παρόν Καταστατικό.

ΕΓΙΝΕ στη Ρώμη, την 1η ημέρα του Ιουλίου 1998

Άρθρο δεύτερο.- Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Καταστατικού που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 126 αυτού.